

TUUSULAN KUNNANHALLITUS

KOKOUPÖYTÄKIRJA Nro 32/2016

Kokousaika 21.11.2016 klo 17.00–17.55

Kokouspaikka Tuusulan kunnantalo

Käsiteltävät asiat

426 §	KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT	1663
427 §	JÄRJESTÖTALOJEN KIINTEISTÖVERON MAKSU, AVUSTUSTEN MYÖNTÄMINEN	1664
428 §	KIINTEISTÖ OY HAUKKAMÄEN OSAKKEIDEN MYYNTI.....	1666
429 §	UUDENMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUS, MUISTUTUS	1671
430 §	VANTAANJOEN JA HELSINGIN SEUDUN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY, SYYSKOKOUS 2016, HALLITUKSEN JÄSENET 2017	1722
431 §	***** KP, MAANKÄYTTÖSOPIMUS JA ALUEIDEN VAIHTAMISTA KOSKEVA ESISOPIMUS, LAHELA.....	1725
432 §	SUOMEN VALTIO / SENAATTI-KIINTEISTÖT, MÄÄRÄALOJEN JA KIINTEISTÖJEN OSTAMINEN KUNNALLE, SIKOKALLIO, RYKMENTINPUISTO	1727
433 §	KUNNANHALLITUKSEN JA VALTUUSTON KOKOUKSET VUONNA 2017....	1740
434 §	HALLINTOSÄÄNNÖN HYVÄKSYMINEN JA PORMESTARIN JA KUNNANHALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJIEN PALKAN MÄÄRÄÄMINEN	1743
435 §	AULANKO AILA, ERON MYÖNTÄMINEN LUOTTAMUSTOIMESTA JA KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VAALI	1781
436 §	HEIKKILÄ EEVA, ERON MYÖNTÄMINEN LUOTTAMUSTOIMESTA JA KESKUSVAALILAUTAKUNNAN JÄSENEEN VAALI	1788
437 §	VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET.....	1791
438 §	TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA.....	1792

439 §	ILMOITUSASIAT	1793
440 §	ASFALTTIKARTELLI, HOVIOIKEUDEN TUOMIO JA JATKOTOIMET	1794
441 §	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	1814
	KESKUSTELUASIAT.....	1815

Kokousaika 21.11.2016 klo 17.00–17.55
Kokouspaikka Tuusulan kunnantalo

Saapuvilla olleet jäsenet Kervinen Sanna puheenjohtaja
Sorri Liisa
Kuusisto Päivö
Friman Kari, saapui klo 17.25
Heinänen Salla
Heiskanen Sari
Huuhtanen Pasi
Nyman Ari
Seppälä Ilkka
Sjöblom Ilmari
Mäensivu Karita
Hyypijev Ritva, poistui klo 17.05

Poissa olleet Koivunen Aila

Muut saapuvillaolleet Lindberg Arto valtuuston puheenjohtaja
Seuna Veikko valtuuston II varapuheenjohtaja, saapui klo 17.45
Esittelijät Joensivu Hannu kunnanjohtaja
Härkönen Marko kuntakehitysjohtaja
Lipasti Harri henkilöstöjohtaja, § 434
Pöytäkirjanpitäjä Hyttinen Tuula kunnansihteeri
Asiantuntijat Uusikulku Riikka viestintäpäällikkö
Vihertie Hille konsernipalvelujen sihteeri, klo 17.00–17.15,
avustuksia koskeva selvitys
Vehmas Markku talousjohtaja, klo 17.00–17.30 § 428

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Asiat §:t 426–441

Pöytäkirjan tarkastustapa Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Pasi Huuhtanen ja Ari Nyman.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus Sanna Kervinen puheenjohtaja Tuula Hyttinen pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tuusulassa 28.11.2016

Pasi Huuhtanen Ari Nyman

Pöytäkirja ollut nähtävänä Tuusulassa 29.11.2016

Sunna Naumi
hallintopalvelusihteeri

426 § KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kj Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

KAHDEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALITSEMINEN

Ehdotus

Kj Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Huuhtanen Pasi

Nyman Ari.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Dno KESH:656 /2016

**427 § JÄRJESTÖTALOJEN KIINTEISTÖVERON MAKSU, AVUSTUSTEN
MYÖNTÄMINEN**

Khall § 427/21.11.2016 Kiinteistöverolain 13 a §:n mukaisille kiinteistöille, kuten yhdistys- ja seurantalaille, oli Tuusulassa vuoden 1999 loppuun saakka määrätty rakennusten osalta kiinteistöveroprosentiksi nolla. Tämä merkitsi sitä, että kunta tavallaan avusti kyseisiä taloja verohuojennuksella, jonka yhteismäärä oli tuolloin noin 1000 euroa.

Kiinteistöverolain 13 a §:n soveltaminen laajeni vuoden 2000 alusta lukien koskemaan kaikkia tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettuja yleishyödyllisiä yhteisöjä. Vuoden 2000 talousarvion perustelujen mukaan edellä mainittujen kiinteistöjen veroprosentin päättäminen nolllaksi olisi pienentänyt Tuusulan kiinteistöverotuloja useita kymmeniä tuhansia euroja. Valtuusto päätti syksyllä 1999, että 0-prosentista luovutaan ja saman sisältöinen päätös on tehty sen jälkeen vuosittain.

Vuoden 2000 talousarviota valmisteltaessa sovittiin kunnanhallituksen piirissä, että ne yhteisöt, jotka vanhan kiinteistöverolain 13 a §:n nojalla oli vapautettu rakennusten osalta verosta, saavat avustuksena rakennustensa osalta määrättävän veron. Vuodesta 2003 lukien avustus on koskenut myös järjestöalojen tonttien veroa.

Kuntaan on jätetty seuraavat vapautushakemukset vuoden 2016 osalta:

Tuusulan Demarit ry, Hyrylän torppa	3 085,50 €
Tuusulan Nuorisoseura ry, Väinölä	1 104,38 €
Jokelan Työväenyhdistys ry, Jokelan työväentalo	593,53 €
Kellokosken-Linjamäen pienviljelijäyhdistys ry, Linjala	267,38 €

Lisätiedot: Markku Vehmas, p. 040 314 3060

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

– myöntää esittelytekstissä kuvatuilla perusteilla seuraavat avustukset:

Tuusulan Demarit ry, Hyrylän torppa	3 085,50 €
Tuusulan Nuorisoseura ry, Väinölä	1 104,38 €
Jokelan Työväenyhdistys ry, Jokelan työväentalo	593,53 €
Kellokosken-Linjamäen pienviljelijäyhdistys ry, Linjala	267,38 €

– tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Päivö Kuusisto, Karita Mäensivu ja Arto Lindberg poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kuusiston tilalle tuli hänen henkilökohtainen varajäsenensä Ritva Hyypijev.

ote
Tuusulan Demarit ry
Tuusulan Nuorisoseura ry
Jokelan Työväenyhdistys ry
Kellokosken-Linjalan pienviljelijäyhdistys ry
taloushallinto

Dno KESH:862 /2016

428 § KIINTEISTÖ OY HAUKKAMÄEN OSAKKEIDEN MYYNTI

Kunnanhallitus § 414 14.11.2016

Khall § 414/14.11.2016 Taustatietoa Kiinteistö Oy Haukkamäestä

Kiinteistö Oy Haukkamäen (myöhemmin Yhtiö) yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on omistaa ja hallita Tuusulan kunnan Hyrylän kylässä sijaitsevia Haukkamäki RN:o 2:169 sekä Haukkamäki II RN:o 2:178 nimisiä tiloja (pinta-ala yhteensä 21.368 m²) sekä tiloilla olevia kerrostaloja osoitteessa Kurpantie 2, 04320 Tuusula. Tonttien nykyiset asemakaavat ovat AK ja asemakaava on vahvistettu 17.11.1977. Kaavan mukainen rakennusoikeus on 8 547,2 k-m² (e=0,40), josta on käytetty 7 539 k-m² ja käyttämättä 1 008 k-m².

Kiinteistöllä sijaitsee neljä kolmekerroksista taloa, jotka ovat valmistuneet 1972. Kerrostaloissa on yhteensä 100 asuinhuoneistoa, 6 kpl kellaritilan varastoja, 5 kpl saunatiloja ja yksi yhteinen pesulatilaa. Rakennusten yhteinen kerrosala on 7.539 k-m² ja huoneistoala 6 146,6 m². Lisäksi kiinteistön alueella on 32 autotallia ja 69 autopaikkaa.

Yhtiössä on tehty vuosien saatossa korjauksia, mm. keittiöitä ja kylpyhuoneita on uusittu, parvekkeita lasitettu sekä ikkunat peruskorjattu/uusittu. Tulevina vuosina yhtiöllä on edessään merkittäviä peruskorjauksia (Raksystemsin raportti 11/2015) kuten putkisaneeraus, ilmanvaihdon saneeraus sekä sähkö- ja telejärjestelmien peruskorjaus.

Yhtiön 300 osakkeesta Tuusulan kunta omistaa 252 osaketta (84 %) ja Lemminkäinen Oyj 48 osaketta (16 %).

Vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan Yhtiöllä oli 31.12.2015 vierasta pääomaa yhteensä 552 065,51 euroa. Rahaa ja pankkisaamia yhtiöllä oli 591.061,93 euroa.

Kiinteistö Oy Haukkamäen osakkeiden myynti

ARA on vapauttanut Kiinteistö Oy Haukkamäen aravarajoituksista helmikuussa 2016. Kunta on tämän jälkeen lähestynyt potentiaalisia ostajatahoja Yhtiön myymiseksi.

Kunta on saanut Yhtiöstä kolme ostotarjousta. Korkeimman tarjouksen, 5,1 milj. euroa, on tehnyt Taore Oy. Taore Oy on Jari Ylikojolan 100 % omistama yhtiö, joka on keskittynyt asuntosijoittamiseen ja asuntojen vuokraukseen.

Kauppan perustelut

Tuusulan kunnan tavoitteena on tehostaa pääoman käyttöä ja keskittyä ydintoimintoihinsa. Tähän liittyen valtuusto on päättänyt mm. Koy Haukkamäen osakkeiden laittamisesta myyntiin. Myös Lemminkäinen Oyj haluaa luopua Yhtiön omistuksesta.

Yhtiön myynnistä saatavalla kauppasummalla voidaan osaltaan hillitä Tuusulan kuntakonsernin velkaantumista sekä pienentää velan nopeaan kasvuun liittyviä rahoitus- ja korkoriskejä. Osakkeiden myyntiä tukevat Yhtiön lähi-vuosien tulevat huomattavat peruskorjaustarpeet, jotka toteutuessaan lisääsivät Tuusulan kuntakonsernin velkaantumista. Kuntakonsernin velan hoitokykyä heikentää jatkossa sote- ja maakuntauudistuksen myötä tapahtuva kunnan tulopohjan puolittuminen.

Kunnan tavoitteena on keskittää vuokra- ja sosiaaliseen asumiseen liittyvät palvelut Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:lle (Tukuki). Kiinteistöstrategiansa mukaisesti Tukuki lisää vuokra-asuntojensa määrää pääsääntöisesti uudisrakentamisella. Uudisrakentamiseen tarvittavat tontit ostetaan kunnalta yhdessä sovitun investointiohjelman mukaisesti. Järkevä asunto- ja kiinteistökan- nan kehittämisen strategia toimii siten, että luovutaan vanhasta (paljon korjausvelkaa sisältävästä) asuntokannasta silloin, kun kohteesta on saatavissa hyvä hinta. Vastaavasti uutta rakennetaan mahdollisuuksien mukaan silloin, kun panostustarpeet ovat alhaisimmat eli oikeassa suhdannevaiheessa, alhaisten korkojen aikana, pitkiin kiinteisiin korkoihin lainat sitoen ja mahdollisia käynnistysavustuksia hyödyntäen. Haukkamäki on rajoituksista vapaa yhtiö. Sen kuluja ei voi kattaa Tukukin ARA-asuntokannan vuokratuotoista, joten tarvittavat peruskorjauskustannukset ja -lainat pitää periä Haukkamäen asukkailta. Edellä kuvatuin perustein ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, että Tukuki tulisi Yhtiön omistajaksi.

Kauppan ehdot

Taore Oy on jättänyt Tuusulan kunnalle ostotarjouksen koko yhtiön osakekannasta. Osakkeiden hinnaksi on tarjouksessa määritelty 5.100.000 euroa. Tarjouksen mukaan ostaja sitoutuu maksamaan koko kauppahinnan myyjille kaupantekokotilaisuudessa. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyisivät ostajalle, kun kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu.

Omistusmuutoksen vaikutus vuokralaisiin

Yhtiön huoneistoja koskevat vuokrasopimukset niihin kirjattuine oikeuksineen ja velvollisuuksineen pysyisivät voimassa, vaikka osakkeiden omistusoikeus vaihtuu. Kaupalla ei olisi vaikutusta vuokrasopimusten voimassa- oloon. Vuokranantajalle ei syntyisi oikeutta sopimuksen päättämiseen kaup- pan perusteella. Lisäksi ostaja sitoutuisi kauppakirjan mukaan turvaamaan vuokralaisten aseman kahdeksi vuodeksi sen allekirjoituksesta ja sitoutuisi

siihen, että Yhtiön huoneistoja koskevien vuokrasopimusten mukaisia vuokria korotetaan tarvittaessa enintään 10 % vuodessa.

Liitteenä kauppakirjaluonnos, yhteenveto saaduista ostotarjouksista, Kiinteistö Oy Haukkamäen tasekirja, Taore Oy:n tasekirja, ARA:n päätös sekä arviokirja (toimitetaan myöhemmin).

Lisätiedot: talousjohtaja Markku Vehmas, p. 040 314 3060, lakimies Kirsi Paananen p. 040 314 3005.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen, jolla Taore Oy ostaa Tuusulan kunnalta 252 osaketta (84 % osakekannasta), jotka oikeuttavat omistamaan ja hallitsemaan Tuusulan kunnan Hyrylän kylässä sijaitsevia Haukkamäki Rn:o 2:169 sekä Haukkamäki II Rn:o 2:178 nimisiä tiloja sekä tiloilla olevia kerrostaloja osoitteessa Kurpantie 2, 04320 Tuusula, 5 100.000 euron kauppahinnalla kauppakirjassa mainituin ehdoin
- oikeuttaa kauppakirjan allekirjoittajien tarvittaessa tekemään kauppakirjaan pieniä, teknisluonteisia tarkistuksia ja allekirjoituksillaan hyväksymään lopullisen kauppakirjan.

Kunnanjohtaja muutti ehdotuksensa seuraavaksi:

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen, jolla Taore Oy ostaa Tuusulan kunnalta 252 osaketta (84 % osakekannasta), jotka oikeuttavat omistamaan ja hallitsemaan Tuusulan kunnan Hyrylän kylässä sijaitsevia Haukkamäki Rn:o 2:169 sekä Haukkamäki II Rn:o 2:178 nimisiä tiloja sekä tiloilla olevia kerrostaloja osoitteessa Kurpantie 2, 04320 Tuusula siten, että kauppahinta on vähintään 5 100.000 euroa ja muutoin kauppakirjassa mainituin ehdoin
- oikeuttaa kauppakirjan allekirjoittajien tarvittaessa tekemään kauppakirjaan edellä mainitun lisäksi pieniä, teknisluonteisia tarkistuksia ja allekirjoituksillaan hyväksymään lopullisen kauppakirjan.

Pasi Huuhtanen esitti, että asia jätetään pöydälle.

Päätös Kunnanhallitus päätti

– jättää asian pöydälle

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Khall § 428/21.11.2016 Osakkeiden hinnaksi on lopullisessa tarjouksessa määritelty 5.188.000 euroa.

Liite nro 428

Ehdotus
Kj Kunnanhallitus päättää

– hyväksyä liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen, jolla Taore Oy ostaa Tuusulan kunnalta 252 osaketta, jotka oikeuttavat omistamaan ja hallitsemaan Tuusulan kunnan Hyrylän kylässä sijaitsevia Haukkamäki Rn:o 2:169 sekä Haukkamäki II Rn:o 2:178 nimisiä tiloja sekä tiloilla olevia rakennuksia osoitteessa Kurpantie 2, 04320 Tuusula, 5.188.000 euron kauppahinnalla kauppakirjassa mainituin ehdoin

– oikeuttaa kauppakirjan allekirjoittajien tarvittaessa tekemään kauppakirjaan pieniä, teknisluonteisia tarkistuksia ja allekirjoituksillaan hyväksymään lopullisen kauppakirjan

Lisäksi kunnanhallitus päättää, että

– Tuusulan kunta osoittaa Tuusulan kunnan kiinteistöt Oy:lle vuosien 2018 -2019 ARA-vuokra-asuntotuotantoa varten tontit Lahelanpelto II:n kaava-alueelta vuoden 2016 loppuun mennessä sekä Puustellinmetsän kaava-alueelta vuoden 2017 loppuun mennessä. Lahelanpelto II:n ja Puustellinmetsän tonteille on määrä rakentaa Koy Haukkamäen myytävää asuntokantaa vastaava määrä uusia vuokra-asuntoja.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Arto Lindberg (palvelussuhdejäävi) ja Kari Friman (yhteisöjäävi) poistuivat esteellisinä kokouksesta.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

ote
Taore Oy/Ylikojola Jari
Kiinteistö Oy Haukkamäki
talousjohtaja

Dno KESH:101 /2015

429 § UUDENMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUS, MUISTUTUS

Kuntakehityslautakunta	§ 17	11.2.2015
Kuntakehityslautakunta	§ 25	18.2.2015
Kunnanhallitus	§ 107	02.03.2015
Valtuusto	§ 35	16.3.2015
Kunnanhallitus	§ 46	15.02.2016
Valtuusto	§ 19	14.3.2016
Kuntakehityslautakunta	§ 146	9.11.2016

Kkl § 17/11.2.2015 Lausuntopyyntö ja aikataulu

Uudenmaan liitossa on käynnissä 4. vaihemaakuntakaavan valmistelu. Kaava on luonnosvaiheessa ja Uudenmaan liitto pyytää Tuusulan kunnan lausuntoa 20.3.2015 mennessä. Lausunnon antaa Tuusulan kunnanvaltuusto.

Vaihemaakuntakaavan aikatahtain on vuodessa 2040 ja käsiteltäviä aihealuetta ovat:

- elinkeinot ja innovaatiotoiminta
- logistiikka
- tuulivoima
- viherrakenne
- kulttuuriympäristöt

Lisäksi maakuntahallitus päätti, että vaihekaavassa käsitellään uudet asemat ja alueet Ristikytö ja Palopuro sekä Malmin lentokenttäalueen maankäyttö.

Vaihemaakuntakaava on tarkoitus saattaa loppuun saman valtuustokauden aikana eli vuoden 2016 loppuun mennessä. Valmistelu on käynnistynyt vuonna 2013 osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla. Vuoden 2014 aikana vaihemaakuntakaavan teemoista laadittiin kehityskuvat ja käytiin laajaa vuorovaikutusta tavoitteista ja lähtökohdista. Kaavaehdotus on tarkoitus olla nähtävillä alkuvuonna 2016, jonka jälkeen kaava hyväksytään maakuntahallituksessa ja -valtuustossa, ja saatetaan lopulta ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Lähtökohdat

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan suunnitteluala-alueena on koko Uudenmaan maakunnan 26 kuntaa, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista.

Vahvistuessaan 4. vaihemaakuntakaava osin täydentää ja osin korvaa nyt voimassa olevia Uudenmaan ja entisen Itä-Uudenmaan alueen kokonais- ja vaihemaakuntakaavoja. Samalla jatketaan Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntakaavojen kaavamerkintöjen kehittämistä ja yhdenmukaistamista sekä selkiytetään kaavamääräysten tulkintaa kaavassa käsiteltävien asioiden osalta. Otteeltaan vaihemaakuntakaava pyrkii olemaan entistä strategisempi.

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta sekä viranomaisten muuta alueiden käyttöön liittyvää suunnittelua ja toimintaa. Maakuntakaavan ylikunnalliset linjaukset tarkentuvat kuntien laatimien yleis- ja asemakaavojen kautta. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueidenkäytön järjestämiseksi. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella. Maakuntakaavan oikeusvaikutukset tulee ottaa huomioon viranomaisten toiminnassa suunniteltaessa alueidenkäyttöä koskevia toimenpiteitä ja päätettäessä niiden toteuttamisesta.

Maakuntakaava koostuu vahvistettavista kaavakartasta sekä kaavamerkinnoistä ja -määräyksistä. Lisäksi virallisiin asiakirjoihin kuuluu kaavaselostus liitteineen, jota ei vahvisteta. Maakuntakaavakokonaisuuteen kuuluu myös kartta kumottavista merkinnöistä, jonka ympäristöministeriö vahvistaa. Asiakirjoissa on lisäksi epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä, jossa näkyvät kaikki voimaan jäävät merkinnät.

Samanaikaisesti Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kanssa Uudellemaalle on valmisteilla myös metropolihallintoon ja metropolikaavan laadintaan liittyviä järjestelyjä sekä kuntajakoselvityksiä. Vaihemaakuntakaavassa tehtävää työtä voidaan hyödyntää tarpeen vaatiessa myös kaavan rinnalla etenevissä muissa seudullisissa prosesseissa ja uusissa hallinnon rakenteissa.

Kaavan keskeinen sisältö

Elinkeinojen ja innovaatiotoimintojen osalta on kaavaluonnoksen pohjaksi kartoitettu elinkeinojen ja innovaatioiden kehitystarpeita ja toimintaedellytyksiä. Kaavaluonnoksen valmistelussa on todettu, että jo vahvistetut maakuntakaavat vastaavat hyvin kehityskuvien ja taustaselvitysten esiin nostamiin tarpeisiin ja uuteen tietoon. Selvitykset osoittavat, että nykyiset maakuntakaavat sisältävät tarpeellisessa määrin asunto- ja työpaikka-alueita ja tehdyt ratkaisut turvaavat elinkeinojen ja innovaatiotoiminnan kehittämisedellytykset. Kaavatyön aikana selvitettiin lisäksi muun muassa loma-, kakkosasumisen ja matkailun vaikutukset kaupan ja kotitalouksien palveluverkkoon. Kaupan ratkaisun avaamiseen mitoituksen osalta ei näiden uusimpien selvitysten mukaan nähty tarvetta. Lähtökohtana 4. vaihemaakuntakaavassa siis on, että vahvistetuissa maakuntakaavoissa ratkaistuja taajama- tai työpaikka-alueita, lukuun ottamatta logistiikka-alueita, uusia asemanseutuja ja Malmin entistä lentokenttää, ei ole tarkoituksenmukaista avata tarkastelemaan tällä kaavakierroksella.

Vahvistettu 2. vaihemaakuntakaava mahdollistaa **logistiikan** kannalta keskeisimmät ratkaisut. Neljännessä vaihemaakuntakaavassa ratkaisua täsmennetään osoittamalla tärkeimmät kolme laajaa logistiikka-alueita pääkaupunkiseudun läheltä, jotka ovat Focus Tuusulassa, Bastukärr Sipoossa ja Kulloo Sipoossa ja Porvoossa. Näiden alueiden lisäksi logistiikkaa voi sijoittua voimassa olevien kaavojen taajama- ja työpaikka-alueille. Voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu Helsinki-Vantaan lentoaseman liikennealue mahdollistaa sen kehittämisen. Vahvistettujen maakuntakaavojen liikenneyhteydet palvelevat jo osaltaan logistiikkaa. Näiden lisäksi kaavassa selvitetään uutta logistista poikittaisyhteyttä Keski-Uudellemaalle. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi eri vaihtoehtoista yhteyttä alavaihtoehtoinen valtateiden vt2 ja vt4 välille. Kaavassa määritellään myös maakunnallisesti merkittävät satamat ja niihin johtavat laivaväylät. Tallinnan tunneli osoitetaan ohjeellisen liikennetunnelin merkinnällä.

Tuulivoiman osalta on selvitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita maa- ja merialueilta. Tuulivoimalle soveltuvien, maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-alueiden kartoittamisessa otettiin huomioon maisema-, melu- ja luontoseikkojen lisäksi vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja ihmisten elinympäristöön sekä vertailtiin teknistaloudellisia vaikutuksia. Uudelta maalta löydettiin viisi potentiaalista tuulivoima-alueita, jotka on mahdollista ottaa mukaan kaavaluonnokseen. Alueista kaksi sijaitsee merellä (Inkoo-Raaseporissa ja Porvoossa) ja kolme mantereella (Loviisan - Lapinjärven alueilla). Maakuntakaavassa määritellään vain suuret, maakunnallisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Näillä tarkoitetaan kymmenen tai useamman tuulivoimalan kokonaisuuksia. Pienempien tuulivoima-alueiden paikat suunnitellaan kuntien kaavoituksessa.

Viherrakennetta tarkastellaan 4. vaihemaakuntakaavassa kokonaisuutena ja määritellään sen sisältö ja laajuus maakuntatasolla. Viherrakenteen kaavaratkaisu muodostuu luonnonsuojelualueista ja muista luontoarvoista, laajoista yhtenäisistä metsäalueista ja viheryhteystarpeista sekä virkistysalueista ja reiteistä. Lisäksi viherrakenteen yhteydessä on käsitelty myös saaristovyöhykkeisiin liittyvää kaavaratkaisua. Kaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan virkistysalueita osoitetaan pääsääntöisesti kunnan tai valtion omistamille maa-alueille tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamille alueille.

Neljänten vaihemaakuntakaavaan on osoitettu uudella merkinnällä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo). Luo-alue -merkinnällä on osoitettu selvitysten perusteella alueita, joilla on tunnistettu maakunnallisia luontoarvoja. Nämä alueet eivät ole suojelualueita, mutta niiden käytössä ja suunnittelussa maakunnalliset luontoarvot tulee ottaa huomioon. Lisäksi luontoarvojen turvaamiseen käytetään muiden maankäyttömuotojen suunnittelumääräyksiä.

Virkistysalueiden suunnittelussa lähtökohtana on voimassa olevien maakuntakaavojen virkistysalueverkosto, jota on päivitetty uusimman tiedon pohjal-

ta yhteistyössä kuntien kanssa. Virkistysalueiden lisäksi kaavassa osoitetaan ohjeelliset ulkoilureitit.

Pohjavesialueiden voimassa olevat merkinnät kumotaan ja kaavaluonnoksessa esitetään uudet rajaukset. Näin pohjavesialueet osoitetaan koko kaava-alueelle yhtenäisellä ja ajantasaisella merkintätavalla. Arvokkaiisiin harjualueisiin tai muihin geologisiin muodostumiin on tehty tarkennuksia ennen kaikkea tuuli- ja rantakerrostumien osalta.

Kulttuuriympäristöillä tarkoitetaan rakennusperintöä ja maisema-alueita sekä muinaisjäännöksiä. Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) sekä maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet. Kaikki keskeiset kulttuuriympäristöjä koskevat merkinnät ja määräykset kumotaan aikaisemmista maakuntakaavoista ja tuodaan joko uudestaan sellaisenaan, muokattuina tai kokonaan uusina merkintöinä 4. vaihemaakuntakaavaan.

Kaavaluonnoksessa käsitellään lisäksi **Malmin** lentokentän muuttamista taajamatoimintojen alueeksi sekä pääradan uusia asemanseutuja, **Tuusulan Riskityötä** ja **Hyvinkään Palopuroa**, jotka osoitetaan tiivistyväksi taajamatoimintojen alueeksi. Muuten 4. vaihemaakuntakaava ei tuo muutoksia taajamatoimintojen alueisiin.

KUUMA-kuntien yhteinen lausunto

Käsittelyaikataulujen vuoksi KUUMA-kuntien antama yhteinen lausunto ei ehdi vaikuttaa Tuusulan kuntakehityslautakunnan eikä kunnanhallituksen käsittelemän lausuntoluonnoksen sisältöön ja se etenee tältä osin itsenäisenä, kuntien yhtenäisenä kannanottona.

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaisenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkintä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoinen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensimmäisessä on etsittävä helpoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja

Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittävää luonnonaluetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luonnonalueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taajamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luonnonarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonnsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia

muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa oltava erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitettu asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voitien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseutu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pieneneeseen niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjo-kilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat” -raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa

on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemaseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemaseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestävään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikytö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tulee sijoittamaan lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoaseman. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleisuunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdot ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistettävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajamatoimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Lisätietoja: kaavasuunnittelija Henna Lindström, 040 314 3513

LIITTEET

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta
- Ote kaavaselostuksesta: Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet

Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: http://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_4._vaihemaakuntakaava/kaavaluonnos

Ehdotus
Kkj

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

— antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta edellä esitetyn lausunnon

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Kkl § 25/18.2.2015

Ehdotus
Kkj

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta edellä esitetyn lausunnon

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Klaus Koivunen Vesa Lundbergin ja Jani Peltosen kannattamina teki seuraavan muutosesityksen:

”Ehdotan seuraavaa lisäystä Tuusulan kunnan lausuntoon kohtaan "Vaihtoehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi sivu 3 ennen Viherrakennetta.

Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiirteet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjaukset, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Kuntakehityslautakunta hyväksyi Klaus Koivusen muutosesityksen yksimielisesti.

Päätös Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaiseenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkintä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteys selvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoineen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käyn-

nissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensisijaisesti on etsittävä helppoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää-Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästä kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiirteet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjausvaihtoehdot, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luo- aluetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luo-alueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taajamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luon- toarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luon- nonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakal- lio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viher- aluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käy- dään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökes- kuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni- muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu ra- kentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset ra- jaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laa- joja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistys- alueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysalumerkin- nällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voi- massa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa olta- va erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajen- nus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäkiäalue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tar- koitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulos- ten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittai- sista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voi tien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järven-

pään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkinän määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteudet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteysistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseutu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focusin logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikytöön uudelle tiivistyvälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikytöön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienene-mään niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnal-lisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittu-jen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjo-kilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnalli-esti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat” –raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edus-tava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran ha-jarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaava-luonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vai-kuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän län-tisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemaseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihema-

kuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestäväan liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytoon. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikyttö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tulee sijoittamaan lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtosemana. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleissuunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdot ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistet-

tävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajamatoimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 17.00–17.05.

Khall§ 107/2.3.2015

Liitteet

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta
- Ote kaavaselostuksesta: Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet
- Linjausvaihtoehdot, liite x. 18.2.2015

Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: http://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_4._vaihemaakuntakaava/kaavaluonnos

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaiseenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkintä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoineen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensimmäisistä on etsittävä helppoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueen ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkit-

tävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luonnetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luonnetta olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taajamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luonnetta arvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-

muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa oltava erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voitien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseutu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle

saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja

Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat” -raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemaseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemaseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestävään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palve-

luverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristiky-tö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tuleekin sitoa lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoase-manä. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoite-vuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin te-hokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa sii-tä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleis-suunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alu-een toteutuksen reunaehdoja ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvis-tamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synnyt ristiriitaa tiivistet-tävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös kor-keimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajama-toimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lain-voimaiseksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Ilmari Sjöblom Ari Nymanin kannattamana esitti Tuusulan kunnan lausuntoon lisättäväksi kohtaan "Vaih-toehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi seuraavaa:

”Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyry-län läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnitte-lussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäris-töön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiir-teet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjausvaihtoehdot, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Sjöblomin tekemää muutosesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Friman, Heiskanen, Nieminen, Mäensivu, Kuusisto, Reinikainen ja Seppälä) ja 4 ei-ääntä (Heinänen, Nyman, Sjöblom ja Kervinen). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus oli hyväksynyt pohjaehdotuksen äänin 7–4.

Päätös Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Henna Lindström ja Heikki Väänänen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valt § 35/16.3.2015

Ehdotus Valtuusto päättää

– antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaiseen hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on

suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteyspalvelusta laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoinen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensisijaisesti on etsittävä helppoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luon-
aluetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luo-alueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taa-
jamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luon-
toarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi -
osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luon-
nonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakal-
lio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viher-
aluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käy-
dään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökes-
kuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-
muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu ra-
kentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset ra-
jaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia
muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laa-
joja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistys-
alueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin
korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voi-
massa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa olta-
va erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa

Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäkialue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voi tien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytön rakentuu tiivis uusi asemanseltu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focusin logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikytön uudelle tiivistyvälle taa-

jama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat”-raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajakentämispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemanseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisa-alue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkintä. Periaatemerkintä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestäväään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melnsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikytö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tuleekin sitoa lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoaseman. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleissuunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat

ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdoja ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistettävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajamatoimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Mika Mäki-Kuhna Antti Seppälän ja Petri Ahosen kannattamana esitti Tuusulan kunnan lausuntoon lisättäväksi kohtaan "Vaihtoehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi seuraavaa:

”Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään Kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiirteet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjausvaihtoehdot, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Mäki-Kuhnan tekemää muutosesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 33 jaa-ääntä, 17 ei-ääntä ja 1 tyhjä. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo liitteenä

Päätös Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 19.30–20.10.

Kari Leppiaho poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana, ja hänen tilalleen tuli Arto Nätkynmäki.

Kkl § 15/3.2.2016

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava, ehdotus

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntahallitus merkitsi ehdotuksen tiedoksi kokouksessaan 16.11.2015 ja päätti lähettää sen lausunnoille. Lausunnot pyydetään toimittamaan Uudenmaan liittoon viimeistään 29.2.2016. Lausunnon maakuntakaavaehdotuksesta antaa valtuusto. Tiukan lausuntoajan vuoksi kunnan tulee lähettää liittoon ennakkotietona kunnanhallituksen käsittelemä lausunto, valtuusto voi antaa lopullisen lausuntonsa kokouksessaan 14.3.2016.

Vuoden 2016 alusta voimaan astuvaksi suunnitellut maankäyttö- ja rakennuslain muutokset ja maakuntakaavojen vahvistamismenettelyn poistuminen muuttavat 4. vaihemaakuntakaavan prosessia. Uuden lainsäädännön mukaisesti lausunnot kaavaan on pyydettävä ennen kuin maakuntahallitus hyväksyy kaavaehdotuksen. Lausuntojen perusteella kaavaehdotusta tarkistetaan kevään 2016 aikana, jolloin pidetään myös 4. vaihemaakuntakaavan viranomaismeuvottelu. Maakuntahallituksen hyväksymä kaavaehdotus asetetaan nähtäville myöhemmin vuonna 2016. Tällöin myös kunnilla on mahdollisuus jättää kaavasta vielä muistutus. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy 4. vaihemaakuntakaavan saman valtuustokauden aikana, eli kevääseen 2017 mennessä.

Lausuntoaineisto löytyy Uudenmaan liiton sivuilta
<http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

KUUMA-johtokunta on antanut kokouksessaan 27.1.2016 KUUMA-seudun lausunnon 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta. Lausunto löytyy sähköisenä liitteenä.

Tuusulan kannalta merkittävät muutokset kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen

Logistiikka-alueet

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu kolme erillistä isoa logistiikan aluetta (Focus Tuusulassa, Bastukärr Sipoossa sekä Kulloo Sipoossa ja Porvoossa). Näiden lisäksi logistiikkaa voi sijoittua taajamatoimintojen alueille sekä työpaikka-alueille. Logistiikka-alueiden ratkaisua on tarkennettu palautteen pohjalta muuttamalla alueiden rajauksia ja muuttamalla suunnittelumääräystä.

Logistiikka-alueen luonnosvaiheen suunnittelumääräyksen mukaan: Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Yksityis-

kohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueelle tulee suunnitella laajoja yhtenäisiä alueita suurten logistiikkakeskusten toteuttamiselle. Uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.

Tuusulan kunta lausui luonnoksesta, että alueelle tulee sallia myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Suunnittelumääräys on muutettu kaavaehdotukseen seuraavasti:

Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja logistiikkaintensiiviselle teollisuudelle sekä niitä tukeville toiminnoille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueelle tulee suunnitella laajoja yhtenäisiä alueita suurten logistiikkakeskusten toteuttamiselle. Uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Kaavaselostuksen mukaan alueelle voidaan sijoittaa myös muuta teollisuus- ja yritystoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Logistiikkaintensiivisenä teollisuutena nähdään muun muassa kokoonpanoteollisuus, jonka liiketoiminnalle on tärkeää sijoittua tavaravirtojen kannalta keskeisille sijainneille ja jotka hyötyvät merkittävästi sijoittumisesta logistiikkakeskusten lähelle. Alueelle ei voi sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Logistiikka-alueille ei tule myöskään suunnitella vaikutuksiltaan seudullisia noutovarastoja tai vastaavaa toimintaa, joka perustuu kuluttaja-asiointiin, vaan logistiikka-alueiden liikenteellinen sijainti perustuu tavaraliikenteen tarpeisiin.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Kaavaluonnoksessa osoitettiin useita vaihtoehtoja Keski-Uudenmaan poikittaisista liikenneyhteyksistä. Vaihtoehtoista on vuorovaikutuksen ja tehtyjen selvitysten perusteella valittu kolme yhteyttä esittäväksi ohjeellisina seututeiden linjauksina. Järvenpään pohjoispuolinen, Lahden väylältä Haarajoen liittymästä kantatielle 45 kulkeva yhteys pystyy vastaamaan kiireelliseen tar-

peeseen poikittaisyhteyksien kehittämisessä, ja se on muutettu ohjeelliseksi merkinnäksi joka antaa enemmän vapautta muokata linjausta tarkemmassa suunnittelussa. Kehä IV:n yhteys lentoaseman pohjoispuolella on linjattu länsipäästään siten, että se päättyy Hämeenlinnanväylällä aiempaa suunnitelmaa pohjoisemmaksi Klaukkalan ohikulkutien liittymään. Tämä muutos vastaa paremmin elinkeinoelämän tarpeisiin ja on toteutukseltaan ja vaikutuksiltaan parempi vaihtoehto. Kolmantena pitkän aikavälin varauksena osoitetaan Haarajoen liittymästä Hyvinkäälle kulkeva Itäinen radanvarsitie.

Viherrakenne

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina eli luonnonalueina osoitetaan lajiston, elinympäristöjen ja ekologisten yhteyksien kannalta vähintään maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia luonnonalueita. Alueet perustuvat kaavatyön pohjaksi laaditun Zonation-analyysin tuloksiin ja ovat sellaisia, jotka eivät sisälly toteutuneisiin luonnonsuojelunalueisiin eivätkä valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuihin alueisiin. Luonnonalueista on laadittu kohdealueiden luontoarvoja avaavat kohdekortit. Aineistojen jälkitarkastelun pohjalta joidenkin luonnonalueiden osoittamisesta on luovuttu kaavaehdotuksessa, lisäksi kaavamääräystä on tarkistettu. Aluerajauksina Tuusulan kohteet eivät ole muuttuneet.

Neljännän vaihemaakuntakaavan luonnoksesta saatuun palautteeseen perustuen sekä ajantasaisen maanomistustiedon pohjalta on lisäksi tehty tarkistuksia sekä kumottu luonnosvaiheessa esitettyjä uusia virkistysalueita. Lisäksi muutamaan viheryhteystarpeeseen on tehty korjauksia. Tuusulassa korjauksia on tehty rajaamalla Tuomalansuon viheralue uudelleen koillisosastaan suppeammaksi Ristikydön taajamaa ennakoiden sekä siirtämällä viheryhteystarve Ristikydössä Keravan rajalle. Ämmälänmäen viheraluetta on supistettu. Fokuksen logistiikka-alueella kulkee edelleen viheryhteystarve, vaikka kunta lausui luonnosvaiheessa, että yhteys tulee siirtää pohjoisemmaksi.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden, valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen sekä maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen merkintätapoja on selkitytty. Lisäksi valtakunnallisille ja maakunnallisille kulttuuriympäristöille on laadittu suunnittelumääräykset jotka perustuvat MRL:n mukaiseen säännöspohjaan.

Uusiksi luonnonsuojelulain nojalla suojelluiksi tai suojeltaviksi tarkoitetuiksi alueiksi on osoitettu Harminkallio-Harminsuo-Matkoissuo, joka on esitetty suojeltavaksi myös Sulan osayleiskaavassa, sekä Lonkerinkorven metsä laajennetulla rajauksella.

Ristikytö

Ristikydön aluevarausmerkintä on muutettu taajamatoimintojen alueesta rai-deliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Lisäksi asemanseudulle on osoitettu kestävään liikennejärjestelmään tukeutuvan tiivistettä-

vän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Suunnittelumääräyksen mukaan maankäyttö on suunniteltava ja mitoitettava raideliikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Tällä tarkoitetaan joko valtion tai kunnan rahoituspäätöstä rakentamissuunnitelman laatimiseksi tai rakentamisen aloittamiseksi. Hankkeen nimeäminen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ei ole vielä sitova rahoituspäätös.

Tuusulan lausunto 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta

Logistiikka-alueet

Tuusulan kunta katsoo, että edelleen on epäselvää, mitä toimintoja logistiikka-alueelle voi sijoittua. Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt alueelle Focuksen osayleiskaavan 1.9.2014, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan kunnan tavoitteena on sijoittaa alueelle logistiikkaa, mutta myös muuta yritystoimintaa, joka vastaa monipuolisemmin tulevaisuudessa ilmeviä yritystarpeita ja -verkostoja. Muun muassa Aviapoliksen alueen kehitys voi luoda tarpeita logistiikan ja siihen liittyvän yritystoiminnan lisäksi muunkin tyyppiselle toiminnalle, jonka välitöntä yhteyttä logistiikan toimialaan ei vielä voida edes ennakoida. Näihin toimintoihin voi kuulua muun muassa lähelle jo sijoittuvan Hetznerin datakeskuksen tapaisia toimijoita, jotka digitalisaation myötä palvelevat myös logistiikka-alan yrityksiä, mutta eivät itsessään ole perinteisessä mielessä logistiikan toimialaa tukevaa liiketoimintaa. Tästä syystä alueen varaaminen pääosin ja pelkästään logistiikan käyttöön voi toimia esteenä koko alueen kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Tuusulan kunta ehdottaakin Focus-alueelle omaa kaavamerkintää, joka sallii logistiikan lisäksi toimintaa, joka hyötyy sijainnistaan lähellä lentokenttää ja Aviapolista.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty edelleen jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Merkinä on ristiriitainen logistiikka-alueen toimintojen kanssa ja se tulisi siirtää kulkemaan Focus-alueen pohjoispuolelle maakuntakaavan valkoiselle alueelle.

Logistiikan poikittaisyhteydet

Tuusulan kunta kannattaa 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksratkaisua.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetut kolme Keski-Uudenmaan poikittaista yhteyttä parantavat erityisesti logistiikan toimintaedellytyksiä ja siirtävät raskasta liikennettä pois taajamista ja niiden välittömästä läheisyydestä, erityisesti Tuusulassa Hyrylässä ja Jokelassa. Tuusulan kunta pitää tätä hyvänä suuntana, jotta taajamien liikennejärjestelyitä pystytään suunnittelemaan paremmin paikallisen liikenteen lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Vaihemaakuntakaavassa esitettyjen uusien logistiikan yhteyksien suunnittelu- ja toteutusvalmiutta on edistettävä aktiivisesti ja niiden toteuttamiseen on sitouduttava seudullisella tasolla. Yhteydet palvelevat suurelta osin seudullista ja valtakunnallista liikennettä ja sen vuoksi niiden suunnittelu ja toteuttaminen tulee pitää mukana seudullisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada myös valtion rahoitusta.

Focus-alue on osoitettu 4. vaihemaakuntakaavassa seudulliseksi logistiikan alueeksi. Alueen toteuttaminen suunnitellussa laajuudessaan edellyttää Kehä IV:n toteuttamista nopeammassa aikataulussa kuin tällä hetkellä HLJ-suunnitelmissa on ohjelmoitu. Kehä IV:n ensimmäinen vaihe välillä Tuusulanväylä-Myllykyläntie tulee toteuttaa jo Focus-alueen rakentumisen käynnistymisen yhteydessä. Kehä IV:n linjaaminen Hämeenlinnanväylällä pohjoisemmas Klaukkalan ohikulkutien liittymään parantaa Kehä IV:n asemaa seudullisena poikittaisena yhteytenä ja tarjoaa logistiikan tarpeita paremmin vastaavan yhteyden. Tämä linjaus palvelee myös muuta kuin raskasta liikennettä, mikä keventää liikennekuormitusta jo nykyisin ruuhkaisilla väylillä Hyrylän taajaman kohdilla ja mahdollistaa Hyrylän tie- ja katuverkon kehittämisen paikalliset tarpeet huomioiden. Kehä IV:n suunnittelua välillä Myllykyläntie-Hämeenlinnanväylä on jatkettava viipymättä, jotta yhteyden toteutusvalmius saadaan Focus-alueen edellyttämälle tasolle. Kehä IV:n jatkeen suunnittelun yhteydessä sen linjauksen osalta on tarpeen tarkastella myös nyt laaditusta esisuunnitelmasta poikkeavia linjauksia, joilla Tuusulan puolella oleva kiviaineisten ottoalue olisi paremmin kytkettävissä Kehä IV:ään.

Viherrakenne

Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetun kahden luo-alueen rajaukset eivät ole muuttuneet. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luomerkinnällä.

Tuomalansuon uutta viheraluerajauksia pidetään onnistuneena. Rajaus antaa jatkossa enemmän väljyyttä Ristikydön taajaman kehittämiselle. Myös Ämmälänmäen viheralueen pienentäminen on perusteltavissa, sillä kyse on ainoastaan paikallisesta virkistysalueesta. Tämän lisäksi Järvenpää – kantatie 45 - yhteyden varsi voi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkuen Järvenpään Vähänummentien alueille.

Tuusulan kunta toistaa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta lausumansa Tuomalansuon viheralue- ja Annivaaran taajamatoimintojen aluerajauksesta: Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu Tuusulassa kaksi uutta luonnonsuojelualuetta (Harminkallio–Harminsuo–Matkoissuo ja Lonkerinkorven metsä). Näiden lisäksi Tuusulan kunnanvaltuuston 31.2.2014 hyväksymässä Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi tarkoitettu SL-alue Tuusulanjoen varteen. Vantaan rajalta Myllykyläntien varteen asti ulottuva alue on 15,54 hehtaaria ja se tulisikin osoittaa vaihemaakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelta on löydetty muun muassa vuollejokisimpukkaa ja liito-oravia, lisäksi alue on linnustolisesti arvokas. Alue rajautuu vaihemaakuntakaavassa esitettyyn Focuksen logistiikka-alueeseen ja on pääosin yksityisessä omistuksessa.

Ristikydössä sijaitsevan poikittaisen viheryhteystarpeen siirtäminen etelään Keravan rajalle on sen mukaista, mitä kunta lausui vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Focus-alueella viheryhteystarpeen siirto tulisi vielä korjata kaavaehdotukseen.

Tuusulan kunta lausui luonnosvaiheessa myös Jokelassa sijaitsevasta viheryhteystarpeesta. Kunta toistaa lausumansa: Viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa valmistellaan viheraluestrategiaa koko kunnan yleiskaavan rinnalla ja se muodostaa yleiskaavaan erillisen liitteen. Viheraluestrategian tavoitteena on viheralueiden pitkän aikavälin kehittäminen: kunnassa halutaan turvata kaikkialla riittävä, monipuolinen ja laadullisesti hyvä viheralueverkosto.

Maakuntakaavassa on osoitettu toimitettu seitsemän veljeksien vaellusreitti. Kunnassa on selvitetty reitin uudelleen linjausta, sillä nykyinen linjaus jää etelässä kiviaineistonottoalueelle. Esitystä uudeksi ulkoilureittisuunnitelmakeksi ei ole tehty eikä hankkeen tarkempaa aikataulua ole vielä päätetty. Viheraluestrategiatyössä selvitetään, jatketaanko alustavista luonnoksista ulkoilureittisuunnitelman tekemiseen.

Tuusulanjärvi ympäristöineen muodostaa monipuolisen kulttuuri- ja luonnonarvojen kokonaisuuden. Tuusulan valtuusto päätti 7.12.2015 lisätä Tuusulanjärven kansallisen kaupunkipuistohankkeen kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki selvittelevätkin parhailaan kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven alueelle.

Liitekartalla on esitetty pääkaupunkiseudun viherkehä. Viherkehäajatus on kiitettävä, mutta kaavaselvityksessä tulisi tarkentaa viherkehän tavoitteita ja ohjausvaikutusta. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-

aluetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Näiden osalta ei lausuttavaa.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaatus Ristikydön aseman sitovasta toteuttamis päätöksestä on ongelmallinen. Luultavaa on, että asemaa ei alueelle saada ennen riittävää väestöpohjaa. Aukkaita puolestaan on vaikea houkuttaa alueelle ennen kuin liikenneyhteydet ovat kunnossa. Tuusulan kunta näkeekin, että Ristikydön tulevan aseman kaukaisimmille reunamille pitäisi päästä toteuttamaan esimerkiksi pientaloja tai radan varteen työpaikka-alueita, jotka eivät tuota kuitenkaan merkittäviä liikennemääriä, jo ennen aseman rakentamista.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti 13.5.2013 valita Tuusulan yleiskaava 2040 -rakennemalleista vaihtoehdon, jonka mukaan kaavatyötä vietin eteenpäin tukeutuen nykyisiin taajamiin huomioiden Ristikytö taajamien reservialueena. Kunnanhallitus hyväksyi 2.6.2014 nähtäville rakennemallin mukaisen yleiskaava 2040 -luonnoksen, jossa Ristikytö esitetään yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen toteutettavana alueena. Ristikytö on Helsingin seudun maankäytön suunnitelmassa (MASU) ajoitettu vuosille 2025 – 2050 ja mikäli alue lähtee rakentumaan kauden alkuvaiheessa, tarvitaan hankkeeseen seudullista suunnittelua ja rahoitusta.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta 2. vaihemaakuntakaavassa. Nyt alue on merkinnällä (EP), jolla osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua. Varuskunta on lakkautettu alueelta vuonna 2007. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemässä ja lainvoimaisessa Rykmentinpuiston osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoimintoille, asumiselle, palveluille, työpaikoille sekä viheralueeksi, joten Rykmentinpuiston osoittaminen taajamatoimintojen alueeksi on enemmän kuin perusteltua.

Lisäksi kunta olisi toivonut Uudenmaan liitolta vastineita luonnoksesta jätettyihin lausuntoihin.

Lisätietoja: kaavapäällikkö Asko Honkanen, 040 314 2012
elinkeinopäällikkö Marko Kauppinen, 040 314 3019
kaavasuunnittelija Henna Lindström, 040 314 3513
suunnitteluinsinööri Heikki Väänänen, 040 314 3522

LIITTEET

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Lausuntoaineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: <http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

Ehdotus
Kp

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin seuraavalla muutoksella:

Lausuntoehdotuksen kohtaan Viherrakenne, kahdeksanteen kappaleeseen lisättiin virke:

”Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa reitti on suurelta osin poistettu.”

Pöytäkirjaan merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Sanna Kervinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.56.

Khall § 46/15.2.2016

Liitteet

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Lausuntoaineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: <http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

Ehdotus
Kkj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Logistiikka-alueet

Tuusulan kunta katsoo, että edelleen on epäselvää, mitä toimintoja logistiikka-alueelle voi sijoittua. Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt alueelle Focuksen osayleiskaavan 1.9.2014, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan kunnan tavoitteena on sijoittaa alueelle logistiikkaa, mutta myös muuta yritystoimintaa, joka vastaa monipuolisemmin tulevaisuudessa ilmenviä yritystarpeita ja -verkostoja. Muun muassa Aviapoliksen alueen kehitys voi luoda tarpeita logistiikan ja siihen liittyvän yritystoiminnan lisäksi muunkin tyyppiselle toiminnalle, jonka välitöntä yhteyttä logistiikan toimialaan ei vielä voida edes ennakoida. Näihin toimintoihin voi kuulua muun muassa lähelle jo sijoittuvan Hetznerin datakeskuksen tapaisia toimijoita, jotka digitalisaation myötä palvelevat myös logistiikka-alan yrityksiä, mutta eivät itsessään ole perinteisessä mielessä logistiikan toimialaa tukevaa liiketoimintaa. Tästä syystä alueen varaaminen pääosin ja pelkästään logistiikan käyttöön voi toimia esteenä koko alueen kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Tuusulan kunta ehdottaakin Focus-alueelle omaa kaavamerkintää, joka sallii logistiikan lisäksi toimintaa, joka hyötyy sijainnistaan lähellä lentokenttää ja Aviapolista.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty edelleen jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Merkinä on ristiriitainen logistiikka-alueen toimintojen kanssa ja se tulisi siirtää kulkemaan Focus-alueen pohjoispuolelle maakuntakaavan valkoiselle alueelle.

Logistiikan poikittaisyhteydet

Tuusulan kunta kannattaa 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksien ratkaisua.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetut kolme Keski-Uudenmaan poikittaista yhteyttä parantavat erityisesti logistiikan toimintaedellytyksiä ja siirtävät raskasta liikennettä pois taajamista ja niiden välittömästä läheisyydestä, erityisesti Tuusulassa Hyrylässä ja Jokelassa. Tuusulan kunta pitää tätä hyvänä suuntana, jotta taajamien liikennejärjestelyitä pystytään suunnittelemaan paremmin paikallisen liikenteen lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Vaihemaakuntakaavassa esitettyjen uusien logistiikan yhteyksien suunnittelu- ja toteutusvalmiutta on edistettävä aktiivisesti ja niiden toteuttamiseen on sitouduttava seudullisella tasolla. Yhteydet palvelevat suurelta osin seudullista ja valtakunnallista liikennettä ja sen vuoksi niiden suunnittelu ja toteuttaminen tulee pitää mukana seudullisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada myös valtion rahoitusta.

Focus-alue on osoitettu 4. vaihemaakuntakaavassa seudulliseksi logistiikan alueeksi. Alueen toteuttaminen suunnitellussa laajuudessaan edellyttää Kehä IV:n toteuttamista nopeammassa aikataulussa kuin tällä hetkellä HLJ-suunnitelmissa on ohjelmoitu. Kehä IV:n ensimmäinen vaihe välillä Tuusulanväylä-Myllykyläntie tulee toteuttaa jo Focus-alueen rakentumisen käynnistymisen yhteydessä. Kehä IV:n linjaaminen Hämeenlinnanväylällä pohjoisemmas Klaukkalan ohikulkutien liittymään parantaa Kehä IV:n asemaa seudullisena poikittaisena yhteytenä ja tarjoaa logistiikan tarpeita paremmin vastaavan yhteyden. Tämä linjaus palvelee myös muuta kuin raskasta liikennettä, mikä keventää liikennekuormitusta jo nykyisin ruuhkaisilla väylillä Hyrylän taajaman kohdilla ja mahdollistaa Hyrylän tie- ja katuverkon kehittämisen paikalliset tarpeet huomioiden. Kehä IV:n suunnittelua välillä Myllykyläntie-Hämeenlinnanväylä on jatkettava viipymättä, jotta yhteyden toteutusvalmius saadaan Focus-alueen edellyttämälle tasolle. Kehä IV:n jatkeen suunnittelun yhteydessä sen linjauksen osalta on tarpeen tarkastella myös nyt laaditusta esisuunnitelmasta poikkeavia linjauksia, joilla Tuusulan puolella oleva kiviaineisten ottoalue olisi paremmin kytkettävissä Kehä IV:ään.

Viherrakenne

Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetun kahden luo-alueen rajaukset eivät ole muuttuneet. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luomerkinnällä.

Tuomalansuon uutta viheraluerajauksia pidetään onnistuneena. Rajaus antaa jatkossa enemmän väljyyttä Ristikydön taajaman kehittämiselle. Myös Ämmälänmäen viheralueen pienentäminen on perusteltavissa, sillä kyse on ainoastaan paikallisesta virkistysalueesta. Tämän lisäksi Järvenpää-kantatie 45 -yhteyden varsi voi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille.

Tuusulan kunta toistaa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta lausumansa Tuomalansuon viheralue- ja Annivaaran taajamatoimintojen aluerajauksesta: Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu Tuusulassa kaksi uutta luonnonsuojelualuetta (Harminkallio–Harminsuo–Matkoissuo ja Lonkerinkorven metsä). Näiden lisäksi Tuusulan kunnanvaltuuston 31.2.2014 hyväksymässä Ruotsinkylä–Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi tarkoitettu SL-alue Tuusulanjoen varteen. Vantaan rajalta Myllykyläntien varteen asti ulottuva alue on 15,54 hehtaaria ja se tulisikin osoittaa vaihemaakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelta on löydetty muun muassa vuollejokisimpukkaa ja liito-oravia, lisäksi alue on linnustolisesti arvokas. Alue rajautuu vaihemaakuntakaavassa esitettyyn Focuksen logistiikka-alueeseen ja on pääosin yksityisessä omistuksessa.

Ristikydössä sijaitsevan poikittaisen viheryhteystarpeen siirtäminen etelään Keravan rajalle on sen mukaista, mitä kunta lausui vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Focus-alueella viheryhteystarpeen siirto tulisi vielä korjata kaavaehdotukseen.

Tuusulan kunta lausui luonnosvaiheessa myös Jokelassa sijaitsevasta viheryhteystarpeesta. Kunta toistaa lausumansa: Viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa valmistellaan viheraluestrategiaa koko kunnan yleiskaavan rinnalla ja se muodostaa yleiskaavaan erillisen liitteen. Viheraluestrategian tavoitteena on viheralueiden pitkän aikavälin kehittäminen: kunnassa halutaan turvata kaikkialla riittävä, monipuolinen ja laadullisesti hyvä viheralueverkosto.

Maakuntakaavassa on osoitettu toimitettu seitsemän veljeksien vaellusreitti. Kunnassa on selvitetty reitin uudelleen linjausta, sillä nykyinen linjaus jää etelässä kiviaineistonottoalueelle. Esitystä uudeksi ulkoilureittisuunnitelmakeksi ei ole tehty eikä hankkeen tarkempaa aikataulua ole vielä päätetty. Viheraluestrategiatyössä selvitetään, jatketaanko alustavista luonnoksista ulkoilureittisuunnitelman tekemiseen. Ruotsinkylä–Myllykylä II -osayleiskaavassa reitti on suurelta osin poistettu.

Tuusulanjärvi ympäristöineen muodostaa monipuolisen kulttuuri- ja luonnonarvojen kokonaisuuden. Tuusulan valtuusto päätti 7.12.2015 lisätä Tuusulanjärven kansallisen kaupunkipuistohankkeen kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki selvittelevätkin parhailaan kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven alueelle.

Liitekartalla on esitetty pääkaupunkiseudun viherkehä. Viherkehäajatus on kiitettävä, mutta kaavaselostuksessa tulisi tarkentaa viherkehän tavoitteita ja

ohjausvaikutusta. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueita, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Näiden osalta ei lausuttavaa.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaatus Ristikydön aseman sitovasta toteuttamispäätöksestä on ongelmallinen. Luultavaa on, että asemaa ei alueelle saada ennen riittävää väestöpohjaa. Asukkaita puolestaan on vaikea houkuttaa alueelle ennen kuin liikenneyhteydet ovat kunnossa. Tuusulan kunta näkeekin, että Ristikydön tulevan aseman kaukaisimmille reunamille pitäisi päästä toteuttamaan esimerkiksi pientaloja tai radan varteen työpaikka-alueita, jotka eivät tuota kuitenkaan merkittäviä liikennemääriä, jo ennen aseman rakentamista.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti 13.5.2013 valita Tuusulan yleiskaava 2040 -rakennemalleista vaihtoehdon, jonka mukaan kaavatyötä vietiin eteenpäin tukeutuen nykyisiin taajamiin huomioiden Ristikytö taajamien reservialueena. Kunnanhallitus hyväksyi 2.6.2014 nähtäville rakennemallin mukaisen yleiskaava 2040 -luonnoksen, jossa Ristikytö esitetään yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen toteutettavana alueena. Ristikytö on Helsingin seudun maankäytön suunnitelmassa (MASU) ajoitettu vuosille 2025–2050 ja mikäli alue lähtee rakentumaan kauden alkuvaiheessa, tarvitaan hankkeeseen seudullista suunnittelua ja rahoitusta.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta 2. vaihemaakuntakaavassa. Nyt alue on merkinnällä (EP), jolla osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua. Varuskunta on lakkautettu alueelta vuonna 2007. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemässä ja lainvoimaisessa Rykmentinpuiston osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoiminoille, asumiselle, palveluille, työpaikoille sekä viheralueeksi, joten Ryk-

mentinpuiston osoittaminen taajamatointojen alueeksi on enemmän kuin perusteltua.

Lisäksi kunta olisi toivonut Uudenmaan liitolta vastineita luonnoksesta jätettyihin lausuntoihin.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Eeva-Liisa Nieminen esitti, että kohdan *pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö 2.* kappaleeksi lisätään seuraavaa: ”Nauhakaupungin ajatus tulisi näkyä suunnittelukartassa.” Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös Kunnanhallitus päätti hyväksyä kuntakehitysjohtajan ehdotuksen.

Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

Valt § 19/14.3.2016

Liitteenä

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote kumotavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Lausuntoaineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: <http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

Ehdotus Valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Logistiikka-alueet

Tuusulan kunta katsoo, että edelleen on epäselvää, mitä toimintoja logistiikka-alueelle voi sijoittua. Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt alueelle Focuksen osayleiskaavan 1.9.2014, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan kunnan tavoitteena on sijoittaa alueelle logistiikkaa, mutta myös muuta yritystoimintaa, joka vastaa monipuolisemmin tulevaisuudessa ilmenviä yritystarpeita ja -verkostoja. Muun muassa Aviapoliksen alueen kehitys voi luoda tarpeita logistiikan ja siihen liittyvän yritystoiminnan lisäksi muunkin tyyppiselle toiminnalle, jonka välitöntä yhteyttä logistiikan toimialaan ei vielä voida edes ennakoida. Näihin toimintoihin voi kuulua muun muassa lähelle jo sijoittuvan Hetznerin datakeskuksen tapaisia toimijoita, jotka digitalisaation myötä palvelevat myös logistiikka-alan yrityksiä, mutta

eivät itsessään ole perinteisessä mielessä logistiikan toimialaa tukevaa liiketoimintaa. Tästä syystä alueen varaaminen pääosin ja pelkästään logistiikan käyttöön voi toimia esteenä koko alueen kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Tuusulan kunta ehdottaakin Focus-alueelle omaa kaavamerkintää, joka sallii logistiikan lisäksi toimintaa, joka hyötyy sijainnistaan lähellä lentokenttää ja Aviapolista.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty edelleen jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Merkinä on ristiriitainen logistiikka-alueen toimintojen kanssa ja se tulisikin siirtää kulkemaan Focus-alueen pohjoispuolelle maakuntakaavan valkoiselle alueelle.

Logistiikan poikittaisyhteydet

Tuusulan kunta kannattaa 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksratkaisua.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetut kolme Keski-Uudenmaan poikittaista yhteyttä parantavat erityisesti logistiikan toimintaedellytyksiä ja siirtävät raskasta liikennettä pois taajamista ja niiden välittömästä läheisyydestä, erityisesti Tuusulassa Hyrylässä ja Jokelassa. Tuusulan kunta pitää tätä hyvänä suuntana, jotta taajamien liikennejärjestelyitä pystytään suunnittelemaan paremmin paikallisen liikenteen lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Vaihemaakuntakaavassa esitettyjen uusien logistiikan yhteyksien suunnittelu- ja toteutusvalmiutta on edistettävä aktiivisesti ja niiden toteuttamiseen on sitouduttava seudullisella tasolla. Yhteydet palvelevat suurelta osin seudullista ja valtakunnallista liikennettä ja sen vuoksi niiden suunnittelu ja toteuttaminen tulee pitää mukana seudullisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada myös valtion rahoitusta.

Focus-alue on osoitettu 4. vaihemaakuntakaavassa seudulliseksi logistiikan alueeksi. Alueen toteuttaminen suunnitellussa laajuudessaan edellyttää Kehä IV:n toteuttamista nopeammassa aikataulussa kuin tällä hetkellä HLJ-suunnitelmissa on ohjelmoitu. Kehä IV:n ensimmäinen vaihe välillä Tuusulanväylä-Myllykyläntie tulee toteuttaa jo Focus-alueen rakentamisen käynnistymisen yhteydessä. Kehä IV:n linjaaminen Hämeenlinnanväylällä pohjoisemmas Klaukkalan ohikulkutien liittymään parantaa Kehä IV:n asemaa seudullisena poikittaisena yhteytenä ja tarjoaa logistiikan tarpeita paremmin vastaavan yhteyden. Tämä linjaus palvelee myös muuta kuin raskasta liikennettä, mikä keventää liikennekuormitusta jo nykyisin ruuhkaisilla väylillä Hyrylän taajaman kohdilla ja mahdollistaa Hyrylän tie- ja katuverkon kehittämisen paikalliset tarpeet huomioiden. Kehä IV:n suunnittelua välillä Myllykyläntie-Hämeenlinnanväylä on jatkettava viipymättä, jotta yhteyden toteutusvalmius saadaan Focuksen logistiikka-alueen edellyttämälle tasolle. Kehä IV:n jatkeen suunnittelun yhteydessä sen linjauksen osalta on tarpeen tarkastella myös nyt laaditusta esisuunnitelmasta poikkeavia linjauksia, joilla

Tuusulan puolella oleva kiviaineisten ottoalue olisi paremmin kytkettävissä Kehä IV:ään.

Viherrakenne

Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetun kahden luo-alueen rajaukset eivät ole muuttuneet. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispainetta, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Tuomalansuon uutta viheraluerajauksia pidetään onnistuneena. Rajaus antaa jatkossa enemmän väljyyttä Ristikydön taajaman kehittämiseksi. Myös Ämmälänmäen viheralueen pienentäminen on perusteltavissa, sillä kyse on ainoastaan paikallisesta virkistysalueesta. Tämän lisäksi Järvenpää–kantatie 45 -yhteyden varsi voi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille.

Tuusulan kunta toistaa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta lausumansa Tuomalansuon viheralue- ja Annivaaran taajamatoimintojen aluerajauksesta: Annivaaran mäkialue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu Tuusulassa kaksi uutta luonnonsuojelualuetta (Harminkallio–Harminsuo–Matkoissuo ja Lonkerinkorven metsä). Näiden lisäksi Tuusulan kunnanvaltuuston 31.2.2014 hyväksymässä Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi tarkoitettu SL-alue Tuusulanjoen varteen. Vantaan rajalta Myllykyläntien varteen asti ulottuva alue on 15,54 hehtaaria ja se tulisi osoittaa vaihemaakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelta on löydetty muun muassa vuollejokisimpukkaa ja liito-oravia, lisäksi alue on linnustolisesti arvokas. Alue rajautuu vaihemaakuntakaavassa esitettyyn Focuksen logistiikka-alueeseen ja on pääosin yksityisessä omistuksessa.

Ristikydössä sijaitsevan poikittaisen viheryhteystarpeen siirtäminen etelään Keravan rajalle on sen mukaista, mitä kunta lausui vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Focus-alueella viheryhteystarpeen siirto tulisi vielä korjata kaavaehdotukseen.

Tuusulan kunta lausui luonnosvaiheessa myös Jokelassa sijaitsevasta viheryhteystarpeesta. Kunta toistaa lausumansa: Viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Paljoelta Per-

tun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa valmistellaan viheraluestrategiaa koko kunnan yleiskaavan rinnalla ja se muodostaa yleiskaavaan erillisen liitteen. Viheraluestrategian tavoitteena on viheralueiden pitkän aikavälin kehittäminen: kunnassa halutaan turvata kaikkialla riittävä, monipuolinen ja laadullisesti hyvä viheralueverkosto.

Maakuntakaavassa on osoitettu toimitettu seitsemän veljeksen vaellusreitti. Kunnassa on selvitetty reitin uudelleen linjausta, sillä nykyinen linjaus jää etelässä kiviaineistonottoalueelle. Esitystä uudeksi ulkoilureittisuunnitelmakeksi ei ole tehty eikä hankkeen tarkempaa aikataulua ole vielä päätetty. Viheraluestrategiatyössä selvitetään, jatketaanko alustavista luonnoksista ulkoilureittisuunnitelman tekemiseen. Ruotsinkylä–Myllykylä II -osayleiskaavassa reitti on suurelta osin poistettu.

Tuusulanjärvi ympäristöineen muodostaa monipuolisen kulttuuri- ja luonnonarvojen kokonaisuuden. Tuusulan valtuusto päätti 7.12.2015 lisätä Tuusulanjärven kansallisen kaupunkipuistohankkeen kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki selvittelevätkin parhailaan kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven alueelle.

Liitekartalla on esitetty pääkaupunkiseudun viherkehä. Viherkehäajatus on kiitettävä, mutta kaavaselostuksessa tulisi tarkentaa viherkehän tavoitteita ja ohjausvaikutusta. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-aluetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkeväksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Näiden osalta ei lausuttavaa.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaatus Ristikydön aseman sitovasta toteuttamispäätöksestä on ongelmallinen. Luultavaa on, että asemaa ei alueelle saada ennen riittävää väestöpohjaa. Aukkaita puolestaan on vaikea houkuttaa alueelle ennen kuin liikenneyhteydet ovat kunnossa. Tuusulan kunta näkeekin, että Ristikydön tulevan aseman kaukaisimmille reunamille pitäisi päästä toteuttamaan esimerkiksi

pientaloja tai radan varteen työpaikka-alueita, jotka eivät tuota kuitenkaan merkittäviä liikennemääriä, jo ennen aseman rakentamista.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti 13.5.2013 valita Tuusulan yleiskaava 2040 -rakennemalleista vaihtoehdon, jonka mukaan kaavatyötä vietiin eteenpäin tukeutuen nykyisiin taajamiin huomioiden Ristikytö taajamien reservialueena. Kunnanhallitus hyväksyi 2.6.2014 nähtäville rakennemallin mukaisen yleiskaava 2040 -luonnoksen, jossa Ristikytö esitetään yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen toteutettavana alueena. Ristikytö on Helsingin seudun maankäytön suunnitelmassa (MASU) ajoitettu vuosille 2025–2050 ja mikäli alue lähtee rakentumaan kauden alkuvaiheessa, tarvitaan hankkeeseen seudullista suunnittelua ja rahoitusta.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta 2. vaihemaakuntakaavassa. Nyt alue on merkinnällä (EP), jolla osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua. Varuskunta on lakkautettu alueelta vuonna 2007. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemässä ja lainvoimaisessa Rykmentinpuiston osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoiminoille, asumiselle, palveluille, työpaikoille sekä viheralueeksi, joten Rykmentinpuiston osoittaminen taajamatoimintojen alueeksi on enemmän kuin perusteltua.

Lisäksi kunta olisi toivonut Uudenmaan liitolta vastineita luonnoksesta jätettyihin lausuntoihin.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kkl § 146/9.11.2016

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on ollut ehdotuksena lausunnonantajilla lausuttavana vuoden 2016 alkupuolella, Tuusulan valtuusto on antanut lausuntonsa 14.3.2016. Maakuntakaavaehdotusta on tarkistettu lausuntojen perusteella, lausuntoihin on laadittu vastineet ja kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 9.11. – 9.12.2016 väliseksi ajaksi. Nähtävilläoloaikana kunnalla on mahdollisuus jättää kaavasta muistutus.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaan on tehty seuraavia toimenpiteitä Tuusulan lausunnon perusteella: osoitettu Tuusulanjoen varteen luonnonsuojelualue ja poistettu logistiikka-aluevaraus tältä osin. Poistettu Annivaaran mäki-alueen kohdalta virkistysaluevaraus ja osoitettu alue voimassa olevien maakuntakaavojen mukaisesti taajamatoimintojen alueena. Siirretty Focuksen

logistiikka-alueen läpi kulkeva viheryhteystarve kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolitse. Tarkistettu Jokelan viheryhteystarvemerkinä poistamalla radan yli/ali kulkeva yhteys pohjoisessa. Kehitetty uusi viherkehän merkintätapa liitekartalle.

Tuusulan kunnan lausunto Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta

Uudenmaan liitto on tarkistanut 4. vaihemaakuntakaavan ehdotusta kiitettävästi Tuusulan lausunnon mukaisesti. Tuusulan kunta haluaa kuitenkin huomauttaa edelleen kahdesta asiasta.

Tuusulan kunta näkee, että Rykmentinpuiston alue tulee varata taajamatoiminnoille, vaikka taajamatoiminnot-teemaa ei ole käsitelty kokonaisuudessaan tässä vaihekaavassa. Varuskuntatoiminnot ovat poistuneet alueelta jo miltei 10 vuotta sitten ja maakuntakaavan EP-merkintä on harhaanjohtava, vaikkakin kaavamääräys sallii taajamatoimintojen sijoittumisen alueelle puolustusvoimien toimintojen väistyttyä.

Tuusulan kunta pitää uusien asemanseutujen, kuten Ristikydön, kaavamääräystä sitovasta aseman rakentamispäätöksestä edelleen ongelmallisena. Raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alue on Ristikydössä varsin laaja. Kunta näkee, että alueelle tulee voida mahdollistaa asemakaavojen laadinta ja rakentaminen kunnan niin halutessaan jo ennen aseman sitovaa toteuttamispäätöstä. Nykyisellään Ristikyö on harvaan rakennettua haja-asutusalueita, mutta lisäämällä esimerkiksi pientaloasutusta alueen laitamille tai työpaikkatoimintoja radan läheisyyteen, voitaisiin osaltaan edesauttaa aseman sijoittumista alueelle. Ennen asemapäätöstä toteutettava maankäyttö tulisi olemaan luonteeltaan ja mittakaavaltaan sekä sijainniltaan sellaista, että se voisi tukeutua Ainolan asemaan ja palveluihin. Tällainen maankäyttö olisi mahdollista toteuttaa jo ennen Ristikydön asemaa. Ristikydön tulevan aseman lähiympäristö varattaisiin tiiviimmälle keskustatoimintojen mukaiselle rakentamiselle, joka toteutuisi vasta kun varmuus aseman rakentamisesta olisi olemassa.

Ristikydön alueelle laaditaan jo maankäytön yleissuunnitelmaa yhteistyöllä Järvenpään, Keravan, ELY-keskuksen, HSL:n ja Liikenneviraston kanssa. Tavoitteena on selvittää miten Ristikydön alueelle voitaisiin toteuttaa asuminen ja työpaikkatoimintojen kortteleita ennen asemapäätöstä, jotta edellytyksiä asemapäätökselle myöhemmin olisi.

Lisätietoja: yleiskaavasunnittelija Henna Lindström, p. 040 314 3513

Liitteenä

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, ote kumottavien merkintöjen kartasta

– Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Kaava-aineisto löytyy kokonaisuudessaan maakuntahallituksen pöytäkirjoista:

Kaavaehdotus, kumottavat merkinnät, epävirallinen yhdistelmäkartta, merkinnät ja määräykset, selostus, selostuksen liitekartat: (mhs 19.9.2016 § 117)

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen tiivistelmät ja vastineet (mhs 22.8.2016 § 100).

Ehdotus
kp

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

– antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

– tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Marko Kauppinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.55.

Khall § 429/21.11.2016 Liite nro 429

– Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, ote Tuusulan kaavakartasta
– Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, ote kumottavien merkintöjen kartasta
– Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Kaava-aineisto löytyy kokonaisuudessaan maakuntahallituksen pöytäkirjoista:

Kaavaehdotus, kumottavat merkinnät, epävirallinen yhdistelmäkartta, merkinnät ja määräykset, selostus, selostuksen liitekartat: (mhs 19.9.2016 § 117)

Kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen tiivistelmät ja vastineet (mhs 22.8.2016 § 100).

Ehdotus
Kkj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta seuraavan muistutuksen:

Uudenmaan liitto on tarkistanut 4. vaihemaakuntakaavan ehdotusta kiitettävästi Tuusulan lausunnon mukaisesti. Tuusulan kunta haluaa kuitenkin huomauttaa edelleen kahdesta asiasta.

Tuusulan kunta näkee, että Rykmentinpuiston alue tulee varata taajamatoiminnoille, vaikka taajamatoiminnot-teemaa ei ole käsitelty kokonaisuudessaan tässä vaihekaavassa. Varuskuntatoiminnot ovat poistuneet alueelta jo miltei 10 vuotta sitten ja maakuntakaavan EP-merkintä on harhaanjohtava, vaikkakin kaavamääräys sallii taajamatoimintojen sijoittumisen alueelle puolustusvoimien toimintojen väistyttyä.

Tuusulan kunta pitää uusien asemanseutujen, kuten Ristikydön, kaavamääräystä sitovasta aseman rakentamispäätöksestä edelleen ongelmallisena. Raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen alue on Ristikydössä varsin laaja. Kunta näkee, että alueelle tulee voida mahdollistaa asemakaavojen laadinta ja rakentaminen kunnan niin halutessaan jo ennen aseman sitovaa toteuttamispäätöstä. Nykyisellään Ristikytö on harvaan rakennettua haja-asutusaluetta, mutta lisäämällä esimerkiksi pientaloasutusta alueen laitamille tai työpaikkatoimintoja radan läheisyyteen, voitaisiin osaltaan edesauttaa aseman sijoittumista alueelle. Ennen asemapäätöstä toteutettava maankäyttö tulisi olemaan luonteeltaan ja mittakaavaltaan sekä sijainniltaan sellaista, että se voisi tukeutua Ainolan asemaan ja palveluihin. Tällainen maankäyttö olisi mahdollista toteuttaa jo ennen Ristikydön asemaa. Ristikydön tulevan aseman lähiympäristö varattaisiin tiiviimmälle keskustatoimintojen mukaiselle rakentamiselle, joka toteutuisi vasta kun varmuus aseman rakentamisesta olisi olemassa.

Ristikydön alueelle laaditaan jo maankäytön yleissuunnitelmaa yhteistyöllä Järvenpään, Keravan, ELY-keskuksen, HSL:n ja Liikenneviraston kanssa. Tavoitteena on selvittää miten Ristikydön alueelle voitaisiin toteuttaa asuminen ja työpaikkatoimintojen kortteleita ennen asemapäätöstä, jotta edellytyksiä asemapäätökselle myöhemmin olisi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Dno KESH:844 /2016

**430 § VANTAANJOEN JA HELSINGIN SEUDUN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY,
SYYSKOKOUS 2016, HALLITUKSEN JÄSENET 2017**

Khall § 430/21.11.2016 Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään 30.11.2016 klo 9.30 alkaen Fazerin vierailukeskuksessa (Idea Bakery-tila, Fazerintie 6, Vantaa). Kokouksen varsinaisia asioita ovat yhdistyksen sääntöjen 11 §:n mukaisesti toimintasuunnitelman ja talousarvion vahvistaminen toimintavuodeksi 2017, jäsenmaksun suuruudesta päättäminen sekä hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten valitseminen. Kokouksessa päätetään lisäksi hallituksen ja sen jaostojen jäsenten sekä tilintarkastajien palkkioista ja muista korvauksista vuodeksi 2017.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa käsitellään yhdistyksen hallintoa, vesistötutkimuksia, jätevesitutkimuksia, pohjavesiselvityksiä ja -tarkkailua, projekteja sekä muuta toimintaa ja taloutta.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n perustehtävä on vesiensuojelun edistäminen toiminta-alueellaan. Yhdistys tutkii Vantaanjoen valuma-alueen pintavesien ja jätevesien laatua yhteistarkkailuna, selvittää pohjavesien tilaa sekä kehittää toiminta-alueensa vesistöjen virkistyskäyttöä.

Yhdistyksen vakinaisessa palveluksessa on vuonna 2017 kahdeksan toimenhenkilöä sekä määräaikaista työntekijöitä hajajätevesineuvonnassa sekä kesä-syysaikana ympäristöhoidossa.

Yhdistyksellä on kaikkiaan 27 jäsentä, joista kuntajäseniä ovat Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Keravan, Nurmijärvi, Riihimäki, Tuusula ja Vantaa. Yritysjäseniä on kuusi ja yhteisöjäseniä 13. Kuntajäsenten jäsenmaksuihin vaikuttavat perusmaksuysiköt määräytyvät asukasluvun mukaan siten, että 5 000 asukasta vastaa 10 perusmaksuysikköä. Perusmaksuysikön hinnaksi esitetään vuoden 2017 talousarvioehdotuksessa 190 euroa (190 euroa vuosina 2016 ja 2015). Tuusulan kunnalla on 45 perusmaksuysikköä, jolloin sen jäsenmaksun suuruus on 8 550 euroa.

Tuusulan kunta on osallistunut vesiensuojeluyhdistyksen jätevesi- ja vesistö-tarkkailuihin sekä erilaisiin projekteihin. Tuusulalla ei ole vastuullaan vesiensuojelun velvoitetarkkaluita. Kunta on kuitenkin osallistunut Vantaanjoen vesistöalueen yhteistarkkailuun vesistöjen virkistyskäytön edistämiseksi sekä Vantaanjoen vedenlaadun seuraamiseksi pääkaupunkiseudun vararakavesilähteenä. Lisäksi Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on osallistunut yhdistyksen puhdistamonhoitajille järjestämään koulutuspäivään (450 euroa vuonna 20176). Tuusulan tavoin Kerava ja Vantaa osallistuvat vesistö-tarkkailuun, vaikka silläkään ei ole varsinaista tarkkailuvelvoitetta. Muilla vesistö-tarkkailuun osallistuvilla kuntajäsenillä (Hyvinkää, Nurmijärvi ja Riihimä-

ki) on jätevedenpuhdistamot, joiden ympäristöluvissa on edellytetty vesistö-tarkkailua.

Tuusulan kunta on osallistunut Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen projekteihin. Vuoden 2017 toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa tällaisia projekteja ovat:

- Maatalouden vesienhoitotoimenpiteiden vaikuttavuus
- Haja-asutuksen vesihuolto ja kiinteistökohtainen neuvonta
- Räätelöityjä tehostamistoimia jätevedenpuhdistamoilla
- Pohjavesien yhteistarkkailun edistäminen
- Hulevesiprojekti
- Jokitalkkari -projekti
- Vantaanjoki-neuvottelukunta
- Virkisty Vantaajoella ja Keravanjoella -esitteet.

Maatalouden vesienhoitotoimenpiteiden vaikuttavuusprojektiin liittyy ”*Viljelijälähtöiset vesiensuojelutoimenpiteet Keski-Uudellamaalla*” -hanke, jonka hallinnoijana toimii Keski-Uudenmaan ympäristökeskus. Hankkeen toteuttaa konsortio, jonka osapuolia ovat Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. Hanke saa rahoitusta maaseudun kehittämissuunnitelman hankerahoista, ja se sisältyy ympäristökeskuksen vuoden 2017 palvelusopimusehdotukseen.

Tuusulan kunnan maksuosuudet Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:lle vuosina 2013–2017 ovat seuraavat:

	€/v					
	<i>Jätevesi</i>	<i>Vesistö</i>	<i>Projektit</i>	<i>Hajajäte- vesineuvonta</i>	<i>Jäsenmaksut</i>	<i>Yhteensä</i>
2013	390	4 960	8 605	20 000	9 000	42 955
2014	400	5 120	9 040	5 000	8 550	28 110
2015	420	5 365	9 640	0	8 550	23 975
2016	450	5 174	9 612	0	8 550	23 786
2017	450	4 000	10 556	0	8 550	23 556

Tuusulan kunnan edustajana vesiensuojeluyhdistyksen hallituksessa on vuonna 2016 ollut Pentti Mattila ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki.

Kunnanhallitus on 4.2.2013 § 50 valtuuttanut talousjohtajan tai hänen nimeämensä edustamaan Tuusulan kuntaa kiinteistöyhtiöiden, asunto-osakeyhtiöiden, muiden yhtiöiden sekä yleishyödyllisten yhdistysten, säätiöiden ja muiden yhteisöjen, joissa kunta on osakkaana tai jäsenenä, varsinaisissa ja ylimääräisissä yhtiö-, vuosi- ym. kokouksissa. Valtuutus on voimassa kunnanhallituksen toimikauden.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n syyskokouksen kutsu sekä vuoden 2017 toimintasuunnitelma ja talousarvioehdotus ovat liitteenä.

Liite nro 430

Lisätietoja:

ympäristökeskuksen johtaja Risto Mansikkamäki, p. 040 314 2253

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- omalta osaltaan hyväksyä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n vuoden 2017 toimintasuunnitelman ja talousarvioehdotuksen
- nimetä jäsenehdokkaansa ja tämän henkilökohtaisen varaedustajan Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n hallitukseen vuodeksi 2017
- antaa tarvittavat kokousohjeet kunnan edustalle vesiensuojeluyhdistyksen syyskokoukseen 30.11.2016.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- omalta osaltaan hyväksyä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n vuoden 2017 toimintasuunnitelman ja talousarvioehdotuksen
- nimetä jäsenehdokkaaksi Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n hallitukseen vuodeksi 2017 Pentti Mattilan ja tämän henkilökohtaiseksi varaedustajaksi Risto Mansikkamäen.

ote
Mattila Pentti
Mansikkamäki Risto
talousjohtaja
Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry

Dno KI-MI:853 /2016

431 § *** KP, MAANKÄYTTÖSOPIMUS JA ALUEIDEN VAIHTAMISTA
KOSKEVA ESISOPIMUS, LAHELA**

Khall § 431/21.11.2016 *****sen kuolinpesä omistaa Tuusulan kunnan Lahelan kylässä sijaitsevan kiinteistön ***** (kiinteistötunnus 858-*****) sekä kiinteistön ***** (858-*****). Lahelanpelto II -asemakaava-alueella sijaitsevan ***** kiinteistön pinta-ala on kiinteistörekisterin mukaan noin 0,2 hehtaaria. Kiinteistö sijaitsee Lahelantien itäpuolella ja rajautuu kunnan maanomistukseen. Alue on asemakaavoitettu ja kuuluu Lahelan rakennuskaavan (v. 1965) alueeseen. Kiinteistöllä on asuinrakennus ja talousrakennuksia.

Asemakaava

Tuusulan kunta on laatinut alueelle Lahelanpelto II -nimisen asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen (nro 3501), joka on ollut ehdotuksena nähtävillä. Kaavaehdotuksen mukaan sopimuksen kohteena oleville kiinteistölle on osoitettu yhteensä noin 568 k-m² rakennusoikeutta kaavamerkinnällä AP.

Maankäyttösopimus

Maanomistajan kanssa on neuvoteltu maankäyttösopimus ja alueiden vaihtamista koskeva esisopimus. Sopimuksella maanomistaja osallistuu asemakaava-alueen rakentamista palvelevan sisäisen ja ulkoisen yhdyskuntarakentamisen kunnalle aiheuttamiin kustannuksiin kunnan maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Sopimuskorvauksena maanomistaja luovuttaa kunnalle asemakaavaehdotuksen mukaista AP-aluetta yhteensä 90 k-m² ja lisäksi luovuttaa korvauksetta katualueet. Lisäksi kokonaisten tonttien muodostamiseksi suoritetaan aluevaihdot, jossa kunta luovuttaa maanomistajalle 57 k-m² suuruisen alueen ja saa vastineeksi 140 k-m² suuruisen alueen. Lisäksi maanomistaja luovuttaa kunnalle kiinteistön *****. Aluevaihtojen toteuduttua kunta maksaa välirahaa maanomistajalle yhteensä 9 820 €.

Kunnallistekniikan rakentaminen

Sopimusalueen ja vaihdettavien alueiden halki kulkee kunnan viemäri- ja vesijohdot. Siirroista on tehty alustava kustannusarvio, jonka mukaan siirrot maksavat noin 40 000 euroa. Kunta on maankäyttösopimuksessa sitoutunut rakentamaan alueen kunnallistekniikan kahden vuoden sisällä asemakaavan lainvoimaisuudesta sekä siirtämään kustannuksellaan maanalaiset johdot kiertämään asemakaavan mukaiset tontit.

Koska kyseessä on maapoliittisen ohjelman mukaisen asuinalueen maankäyttösopimuksen hyväksyminen, on päätösvalta kunnanhallituksella.

Liitteenä on sijaintikartta ja 17.11.2016 allekirjoitettu sopimus.

Liite nro 431

Lisätiedot: maankäyttöinsinööri Päivi Hämäläinen, p. 040 314 4557

Ehdotus

Kkj

Kunnanhallitus päättää

– hyväksyä liitteenä olevan 17.11.2016 allekirjoitetun maankäytösopimuksen ja alueen luovutusta koskevan esisopimuksen Tuusulan kunnan ja *****sen kuolinpesän välillä koskien kiinteistöjä ***** ja *****.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

ote

***** kp / c/oAsianajaja *****
maankäyttö/Hämäläinen

tiedoksi

maankäyttö

kuntakehityslautakunta

kuntakehitys ja tekniikka

taloushallinto / Perämäki, Muukkonen

Dno KESH:507 /2015

**432 § SUOMEN VALTIO / SENAATTI-KIINTEISTÖT, MÄÄRÄALOJEN JA
KIINTEISTÖJEN OSTAMINEN KUNNALLE, SIKOKALLIO,
RYKMENTINPUISTO**

Kunnanhallitus	§ 191	26.03.2007
Kunnanhallitus	§ 215	02.04.2007
Kunnanhallitus	§ 245	16.04.2007
Kunnanvaltuusto	§ 53	16.04.2007
Kunnanhallitus	§ 528	28.11.2011
Valtuusto	§ 146	12.12.2011
Kunnanhallitus	§ 201	27.04.2015
Kunnanhallitus	§ 221	04.05.2015
Kunnanhallitus	§ 232	11.05.2015
Valtuusto	§ 59	11.05.2015

Khall § 191/26.3.2007

Tuusulan kunta on neuvotellut Suomen valtion kanssa Hyrylän käytöstä poistuvan varuskunta-alueen ja siihen liittyvien harjoitusalueiden saamiseksi kaavasuunnittelun ja rakentamisen piiriin. Alueiden osoittaminen asuntotuotantoon olisi yksi toimenpide pääkaupunkiseudun asuntopulan poistamisessa ja kohtuuhintaisen sekä laadukkaan asuntotuotannon turvaamisessa, johon maan hallitus on vuoden 2006 budjetin laadinnan yhteydessä kuntia rohkaisut.

Neuvottelut alueiden hankkimisesta vuosina 2005–2006

Kunta on tehnyt valtiolle kaksi ostotarjousta. Ensimmäinen, 2,82 miljoonan euron (n. 1,57 €/m²) tarjous, joka koski vain Metsähallituksen noin 180 ha aluetta, tehtiin marraskuussa 2005. Kaupan toteutuminen oli Senaatti-kiinteistöjen kanssa solmittavan maankäyttösopimuksen yksi edellytys. Metsähallituksen vastausta edelsi edustaja Rahkosen eduskuntakysely ja ministeri Korkeaojan vastaus loka - marraskuussa 2005. Vastauksessaan Metsähallitus ilmoitti, ettei alueen myynti Tuusulan kunnalle ole mahdollista tarjouksessa ilmenevin ehdoin. Vastauksessa viitattiin paitsi eduskuntakyselyyn, myös talouspoliittisen ministerivaliokunnan 17.5.2005 tekemiin linjauksiin.

Neuvotteluissa valtio toi kantanaan edelleen esiin, että suora raakamaakauppa ei tule kysymykseen, ja että alueen käyvän hinnan määrittelyn tulee perustua kaavoitukseen ja siihen liittyvään maankäyttösopimukseen.

Kunnan toisessa tarjouksessa helmikuussa 2006 Metsähallituksen alueen yksikköhinta nostettiin 3,1 miljoonaan euroon (1,7 €/m²). Tarjous piti sisälleen rakennetulle osalle Senaatti-kiinteistöjen hallinnoiman ja koko Kruunuasunnot Oy:n hallinnoiman alueen kaavoitus sopimuksen. Koko valtion maalle tehdyn tarjouksen laskennallinen nykyarvo oli yli 3 €/m². Jatkoneuvotteluissa valtio edellytti noudatettavaksi rajoitettua sopimusperiaatetta

myös Metsähallituksen maiden osalta. Tarkempia yksikköhintoja tai esityksiä sopimuksen sisällöksi ei esitetty.

Neuvottelujen jatkuminen

Vuoden 2006 aikana jatkettiin neuvotteluja varuskunta-alueen käyttöönottomiseksi. Neuvottelujen etenemistä on hidastanut valtion käynnistämä sisäinen omistajajärjestely, jonka tarkoituksena on ollut siirtää kaikki neuvottelujen kohteena olevat alueet Senaatti-kiinteistöjen hallintaan.

Neuvottelutulokseksi on maaliskuussa 2007 päädytty nyt päätettävänä olevaan yhteistyösopimusmalliin, joka koostuu kahdesta osasta:

- Noin 48 ha:n rakennetusta ns. kasarmialueesta, jonka kaavoituksesta tehtäisiin kaavoituksen käynnistämissopimus ja kaavatyön edetessä maankäyttösopimus.
- Noin 145 ha:n raakamaa-alueesta, josta tehtäisiin kiinteistökauppa hintaan 3,50 €/m². Kauppahinnan maksaminen jaksotettaisiin kolmelle vuodelle. Kauppahinta olisi koroton.

Suomen valtion käyttöön jäisi edelleen noin 50 ha alue. Koska tarkkaa ajankohtaa alueen vapautumisesta rakentamistarkoituksiin ei ole tiedossa, sovitetaan alueen jatkokäytöstä vasta sen jälkeen, kun valtio luopuu alueen nykyisestä käytöstä. Valtion käyttöön jäävä alue otetaan kuitenkin mukaan yleiskaavalliseen tarkasteluun, missä alueen tuleva käyttö suunnitellaan yhdyskuntarakennetta palvelemaan käyttöön ottaen suunnittelussa huomioon alueen sijainti ja alueen ominaispiirteet.

Maankäyttösopimuksen periaatteet

Senaatti-kiinteistöjen hallitsemalle ja jo rakennetulle alueelle pyritään tarvittavat kaavat laatimaan niin, että nykyisten rakennusten kulttuuri- ja rakennushistoriallinen merkitys voidaan säilyttää tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaavaprosessin aikana tutkitaan mahdollisuudet rakennusten käyttötarkoituksen muutoksiin ja mahdollisuudet palauttaa rakennukset tai osa niistä alkuperäiseen asumiskäyttöön.

Kaavoitustyössä lähtökohtana on laadukas, turvallinen ja toimiva ydinkeskustaan liittyvä toiminta- ja asuinympäristö. Sopimusalueen sijainnin ja pinta-alan huomioonottaen osapuolet pitävät mahdollisena että alueelle voidaan kaavoittaa hyvää kaavoitustapaa noudattaen nykyisen toteutetun n.50.000 k-m² lisäksi uutta lisärakennusoikeutta vähintään 100.000 k-m².

Asemakaavatyön edetessä luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen kunta ja maanomistaja tekevät MRL 91 b §:n ja valtuuston vahvistamien maapoliittisten periaatteiden mukaan neuvotellut maankäyttösopimukset. Yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena kunta saa 50 % lisära-

kennusoikeudesta 100.000 k-m² saakka, ja 100.000 k-m² ylittävältä rakennusoikeuden osalta kunta saa 60 % ja valtio 40 % lisärakennusoikeudesta.

Kaavoitukselle asetettava tavoiteaikataulu määritellään kaavoituksen käynnistämissopimuksessa. Samassa aikataulussa etenee myös kunnallistekninen suunnittelu ja rakentaminen alkaa osapuolten hyväksymän aikataulun mukaisesti. Asuntorakentaminen sovitetaan kunnan asuntotuotanto-ohjelmaan.

Kiinteistökaupan periaatteet

Suomen valtio myy Tuusulan kunnalle liitekarttaan merkityt alueet Tuusulan kunnan Hyrylän kylässä olevista ja liitteessä kuvatuista tiloista, joiden pinta-ala on yhteensä noin 145 ha kauppahintaan 3,5 euroa/m². Kiinteistökaupan kohteena oleva alue ja sen pinta-ala tarkentuu lopulliseen kauppakirjaan. Liitekartalla yksi alue on osoitettu omistusoikeudeltaan epäselväksi, sillä Suomen valtiolla ei ole lainhuutoa ko. alueeseen. Lisäksi selvitykset ns. Korpi-kylän kiinteistöjen ottamisesta mukaan kauppaan ovat vielä kesken. Edellä esitetyistä seikoista riippuen kiinteistökaupan lopullinen pinta-ala on noin 144–150 ha.

Kauppahinta maksetaan kolmessa erässä. Maksuerät ovat korottomia. Mikäli kauppakirjan mukaista kauppahintaa tai sen osaa ei ole maksettu sovittuun eräpäivään mennessä maksetaan maksamatta olevalle kauppahinnalle tai sen osalle korkolain mukainen viivästyskorko.

Maat luovutetaan kunnalle rasituksista vapaina ja asemakaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen soveltuvina. Kaupan tekohetkellä tiedossa olevan ja/tai myöhemmin alueen rakentamisen yhteydessä havaitun pilaantuneen maaperän puhdistamiskustannuksista vastaa myyjä. Myyjä vapautuu puhdistamisvelvoitteestaan sitä mukaa, kun aluetta on rakennettu.

Jatkotoimenpiteet

Yhteistyösopimuksen voimaantulon ehtona on, että kaikki sopimuksen osa-alueet hyväksytään. Nyt hyväksyttävänä olevan yhteistyösopimuksen lisäksi kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi valmistellaan myöhemmin varsinainen kiinteistökauppa sekä kaavoituksen edetessä ja alueiden vapautuessa tehtävä maankäyttösopimus. Valtuustolle esitetään, että päätösvalta ns. kasarmialueen kaavoituksen käynnistämissopimuksen hyväksymisestä delegoidaan kunnanhallitukselle.

Lisätiedot: hallintojohtaja Matti J. Arola 040-314 3003
kiinteistöinsinööri Jussi Savela 040-314 2013
maankäyttöinsinööri Timo Laiho 040-314 3543

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaisen yhteistyösopimuksen
- oikeuttaa kunnanhallituksen allekirjoittamaan johtosäännön mukaisesti liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaisen yhteistyösopimuksen sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä tarkistuksia
- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään maankäyttö- ja rakennusalueelle yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun kunnanjohtaja muutti ehdotukseen lisäämällä ehdotuksen neljänneksi kohdaksi seuraavaa:

- puolustusvoimille toistaiseksi jäävän alueen hankinnasta ja asemakaavatyön käynnistämisestä päätetään erikseen sitten kun tiedetään alueen erityiskäytön päättymisestä.

Päätös Kunnanhallitus päätti

- ottaa asian valtuuston esityslistalle
- jättää asian pöydälle ja antaa päätösehdotuksen valtuustolle seuraavassa kokouksessa.

Matti J. Arola selosti asiaa kokouksessa.

Khall § 215/2.4.2007

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaisen yhteistyösopimuksen siten täsmennettynä, että puolustusvoimille toistaiseksi jäävän alueen hankinnasta ja asemakaavatyön käynnistämisestä päätetään erikseen sitten, kun tiedetään alu-

een erityiskäytön päättymisestä (sopimuksen 4. kohtaa täsmennetään tällä tavoin tai tehdään tämän sisältöinen lisäpöytäkirja sopimuksen liitteeksi)

- oikeuttaa kunnanhallituksen allekirjoittamaan johtosäännön mukaisesti liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaisen yhteistyösopimuksen sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä tarkistuksia
- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään maankäyttösopimusalueelle yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun kunnanjohtaja muutti päätösehdotuksensa seuraavaksi:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaisen yhteistyösopimuksen seuraavalla tavalla täsmennettynä:

3. Puolustusvoimien käyttöön jäävä harjoitusalue -kohdan keskimäinen kappale kuuluu seuraavasti:

"Tätä aluetta koskevista jatkotoimenpiteistä päätetään sitten, kun tiedetään alueen erityiskäytön päättymisestä"

- että jatkoneuvotteluissa lähtökohtana pidetään, että em. puolustusvoimille toistaiseksi jäävä alue hankitaan kunnan omistukseen raakamaana
- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään maankäyttösopimusalueelle yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu.

Päätös Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.

Khall § 245/16.4.2007

Kunnanhallituksen kokouksen jälkeen on yhteistyösopimuksen osalta käyty Senaatti-kiinteistöjen kanssa sopimusta tarkentavat neuvottelut.

Sopimusta on täsmennetty kunnanhallituksen päätöksen edellyttämällä tavalla eli sopimuksen kohtaan 3 on kirjattu asiat siten kuin kunnanhallituksessa on päätetty. Sama täsmennys on tehty myös kohtaan sopimuksen tavoite ja tarkoitus.

Myyjäpuolen esityksestä on kohtaan 2 lisätty maininta ja menettelytavat myytävällä alueella mahdollisesti olevista puolustusvoimain laitteista ja rakennelmista, joista myyjällä ei nyt ole mitään tietoa.

Sopimuksessa on todettu, että osa myytävistä alueista on vielä Metsähallituksen hallinnassa. Kaupanteko on mahdollista vasta sitten, kun alueet ovat siirtyneet Senaatti-kiinteistöjen hallintaan.

Sopimuksen voimaantulokohtaa on täsmennetty myyjän hyväksymisprosessin osalta sekä poistettu lausuma sopimusluonnoksen käsittelystä, jonka kumpikin osapuoli on jo toteuttanut.

Allekirjoitettu sopimus on liitteenä.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää tarkentaa valtuustolle tekemäänsä ehdotusta seuraavasti ja ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä 12.04.2007 allekirjoitetun liitteenä olevan yhteistyösopimuksen
- että jatkoneuvotteluissa lähtökohtana pidetään, että em. puolustusvoimille toistaiseksi jäävä alue hankitaan kunnan omistukseen raakamaana
- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään maankäyttösopimusalueelle yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Ehdotus Valtuusto päättää

- hyväksyä 12.04.2007 allekirjoitetun liitteenä olevan yhteistyösopimuksen
- että jatkoneuvotteluissa lähtökohtana pidetään, että em. puolustusvoimille toistaiseksi jäävä alue hankitaan kunnan omistukseen raakamaana
- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Jaakko Torppa Eila Kojiman, Eeva-Liisa Niemisen, Jukka Keräsen ja Pentti Kilpeläisen kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Eila Kojima esitti lisäksi, että yhteistyöneuvottelupäätösesitykseen lisätään, että jatkoneuvotteluissa lähtökohtana pidetään, että em. puolustusvoimille toistaiseksi jäävä alue hankitaan kunnan omistukseen sen hetkisen raakamaan hinnalla ja päätös lisätään yhteistyösopimukseen.

Koska oli tehty kannatettu palautusesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen.

Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan asian käsittelyä tässä kokouksessa kannattavat äänestävät "jaa" ja palautusesitystä kannattavat äänestävät "ei".

Suoritettua äänestyksessä asian käsittelyä tässä kokouksessa kannatti 35 valtuutettua ja palautusesitystä 11 valtuutettua viiden valtuutetun äänestäessä tyhjää.

Puheenjohtaja totesi valtuuston päättäneen käsitellä asian tässä kokouksessa.

Äänestysluettelo on liitteenä.

Käsittelyn jatkuessa Jaakko Torppa Veikko Seunan ja Eila Kojiman kannattamana esitti, että päätösesityksessä oleva teksti "- oikeuttaa kunnanhallituksen hyväksymään yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen" muutetaan seuraavasti: "- edellyttää, että kunnanhallitus tuo maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yhteistyösopimuksen mukaisesti tehtävän kaavoituksen käynnistämissopimuksen valtuuston hyväksyttäväksi."

Päätös Valtuusto päätti yksimielisesti

- hyväksyä 12.04.2007 allekirjoitetun liitteenä olevan yhteistyösopimuksen
- että jatkoneuvotteluissa lähtökohtana pidetään, että em. puolustusvoimille toistaiseksi jäävä alue hankitaan kunnan omistukseen raakamaana
- että yhteistyösopimuksen hyväksymisen jälkeen voidaan käynnistää koko alueen jatkosuunnittelu
- että yhteistyösopimuksen mukainen kaavoituksen käynnistämissopimus tuodaan valtuuston päätettäväksi
- että tämä valtuuston päätös liitetään sopimuksen liitteeksi.

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 19.40-20.20.

Martti Turtola tuli kokoukseen klo 18.55.

Khall § 528/28.11.2011

Senaatti-kiinteistöt ja Tuusulan kunta ovat yhteistyössä laatineet rykmentipuiston osayleiskaavaa. Kaavoitus sekä muut osapuolten väliset Rykmentipuiston aluetta koskevat kehittämistoimet perustuvat 12.4.2007 allekirjoitettuun sopimukseen ”*Yhteistyösopimus alueiden luovutuksesta, kaavoituksen käynnistämisen periaatteita ja harjoituskäytöstä vapautuvan alueen kaavoittamisesta*”. Osapuolten kesken käydään säännöllisesti neuvotteluja alueen suunnitteluun ja sopimukseen liittyen. Neuvottelujen tuloksena osapuolet ovat 11.11.2011 allekirjoittaneet sopimuksen asemakaavoituksen käynnistämiseksi. Lähtökohtana sopimuksessa on ollut 12.4.2007 allekirjoitettu yhteistyösopimus. Muilta osin sopimus asemakaavoituksen käynnistämisestä on kunnan normaalien sopimuskäytäntöjen mukainen.

Yhteistyösopimuksen mukainen, noin 145 hehtaarin suuruista aluetta koskeva, kiinteistökauppa on toteutunut ja alue on siirtynyt Tuusulan kunnan omistukseen. Noin 50 hehtaarin suuruisen Sikokallion alueesta käydään parhaillaan neuvotteluja ja selvitetään mm. alueella sijaitsevia rakennelmia. Alueen erityiskäytön päättymisajankohdasta ei ole vielä varmaa tietoa.

Kunnanvaltuusto on 16.4.2007 § 53 hyväksynyt edellä mainitun yhteistyösopimuksen. Hyväksymisen yhteydessä valtuusto edellytti, että kaavoituksen käynnistämissopimus tuodaan valtuuston päätettäväksi.

Liitteenä

- sijaintikartta
- 11.11.2011 allekirjoitettu sopimus asemakaavoituksen käynnistämiseksi

– 12.4.2007 allekirjoitettu yhteistyösopimus

Lisätiedot: kiinteistöinsinööri Jukka Valjakka, p. 040 314 3543 ja maankäyt-
töinsinööri Kalervo Lankinen, p. 040 314 2013

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– hyväksyä liitteenä olevan, 11.11.2011 allekirjoitetun sopimuk-
sen asemakaavoituksen käynnistämiseksi Tuusulan kunnan ja
Senaatti-kiinteistöjen välillä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hannu Haukkasalo ja Jukka Valjakka olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valt § 146/12.12.2011

Ehdotus

Valtuusto päättää

– hyväksyä liitteenä olevan, 11.11.2011 allekirjoitetun sopimuk-
sen asemakaavoituksen käynnistämiseksi Tuusulan kunnan ja
Senaatti-kiinteistöjen välillä.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun valtuutettu Tuija Reinikainen
esitti valtuustoryhmänsä puolesta seuraavan toivomusponnen:

”Tuusulan kunnan maapoliittisen ohjelman mukaisesti maankäyttöso-
pimukseen liittyy raakamaakauppa. Esitämme, että ennen maankäyttöso-
pimuksen allekirjoittamista kunta neuvottelee Senaatti-kiinteistöjen kanssa
sen hallussa olevasta n. 50 ha raakamaa-alueen hankkimisesta kunnalle.”

Tämän jälkeen valtuutettu Ilkka Seppälä esitti usean valtuutetun puolesta
seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään sopimuksen asemakaavoituksen käynnistämisestä Tuusulan
kunnanvaltuusto edellyttää, että kyseisellä alueella sijaitsevan Ilmatorjunta-
museon maa-alue, joka nyt on Senaatti-kiinteistön omistuksessa hankitaan
kunnan omistukseen.

Tällä menettelyllä turvataan Ilmatorjuntamuseon pysyminen Tuusulassa ny-
kyisellä paikallaan Rykmentinpuistossa.”

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä liitteenä olevan, 11.11.2011 allekirjoitetun sopimuksen asemakaavoituksen käynnistämiseksi Tuusulan kunnan ja Senaatti-kiinteistöjen välillä.
- hyväksyä esitetyt toivomusponnet.

Merja Kuusisto tuli kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 18.20.

Jukka Valjakka selosti asiaa.

Khall § 201/27.4.2015

Tuusulan valtuusto hyväksyi Rykmentinpuiston osayleiskaavan kokouksessaan 7.5.2012. Valtuuston päätöksen mukaisen osayleiskaava-alueen pinta-ala on n. 480 ha, tavoitteellinen mitoitus n. 15 000 uutta asukasta ja kokonaiskerrosala vaihtelee välillä 820 000 k-m²–1 060 000 k-m². Korkein Hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 13.10.2014 kaavan itäosasta eräät A-2- ja AP-varaukset lentomelun vuoksi. Muilta osin KHO pysytti osayleiskaavan kunnanvaltuuston päätöksen mukaisena.

Kuntakehityslautakunta päätti 22.1.2014 asettaa alueen ensimmäisen asemakaavaluonnoksen (Rykmentinpuisto) MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville. Luonnoksen vaihtoehdon 1. kokonaiskerrosala on 560 500 k-m², josta maankäyttösopimusalueelle on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä n. 259 400 k-m².

Tuusulan kunta ja Senaatti-kiinteistöt ovat neuvotelleet aiesopimuksesta, jolla sovitaan yhteistyösopimuksen 2007 kohdassa 1. mainitun nykyisen toteutetun k-m² -määrän ja kohdan 4. ”Maankäyttösopimusten periaatteet” täsmäntämisestä sekä periaatteista, joilla Rykmentinpuiston suunnittelu-, sopimus- ja toteutusvalmistelua jatketaan. Sopimuksessa on myös esitetty menettely, joilla molemmat valtuuston kokouksessa 12.12.2011 hyväksytyt toivomusponnet voidaan ottaa huomioon. Vaikka kyseessä on aiesopimus, siinä määritellään varsin tarkoin osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia.

Sopimusalueen asemakaavoitus toteutuu useassa osassa ja kunkin asemakaavan yhteydessä tehdään ko. aluetta koskevat maankäyttösopimukset aiesopimuksessa esitetyillä periaatteilla. Osapuolet jatkavat yhteistyössä maankäyttösopimusalueen asemakaavaluonnosten jatkokehittämistä siten, että Rykmentinpuistolle asetetut tavoitteet toteutuvat.

Aiesopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu ja osapuolet ovat sen lainvoimaisesti hyväksyneet. Sopimus on voimassa siihen asti, kunnes osapuolten allekirjoittamat maankäyttösopimukset on lainvoimaisesti hyväksytty ja koko maankäyttösopimusalue on asemakaavoitettu.

Aiesopimuksen sisältö käydään läpi kunnanhallituksen kokouksessa 4.5.2015.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 11.5.2015 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 4.5.2015 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 221/4.5.2015

Tuusulan kunta ja Senaatti-kiinteistöt ovat 29.4.2015 allekirjoittaneet Rykmentinpuiston aiesopimuksen. Sopimus on luonteeltaan ”raamisopimus”, johon on pyritty kattavasti sisällyttämään kunnan ja Senaatin välillä olevat Rykmentinpuiston neuvottelukysymykset. Sopimuksella täsmennetään alueella olevan nykyisen rakennusoikeuden määräksi 35 700 k-m² (n.50 000 k-m² -> 35 700 k-m²). Sopimuksella Senaatti-kiinteistöjen omistukseen jää Fincen ja sr -merkinnällä osoitettuja tontteja, mutta asunto- ja liikerakentamiseen tarkoitetut tontit kilpailutetaan yhdessä ja kunta saa sopimuskorvauksen tontinmyyntitulosta. Tämä periaate poistaa kunnan ja Senaatti-kiinteistöjen välisen kilpailun samoista asiakkaista ja varmistaa tonteille kulloisenkin markkinahinnan. IT-museoalueen ja Sikokallion kiinteistökaupat valmistellaan aiesopimuksen periaatteiden mukaisesti. Muilta osin aiesopimuksen sisältöä on kuvattu kunnanhallituksen listatekstissä 27.4.2015.

Liitteenä on 29.4.2015 allekirjoitettu aiesopimus liitekarttoineen.

Lisätiedot: kuntakehitysjohtaja Hannu Haukkasalo p. 040 314 3020 ja projektipäällikkö Kalervo Lankinen p. 040 314 2013

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan ja Suomen valtion / Senaatti-kiinteistöjen välillä 29.4.2015 allekirjoitetun Rykmentinpuiston aiesopimuksen.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Jussi Salonen Päivö Kuusiston ja Pasi Huuhtasen kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle.

Päätös Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle kunnanhallituksen 11.5.2015 klo 16.30 pidettävään kokoukseen.

Hannu Haukkasalo ja Kalervo Lankinen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Khall § 232/11.5.2015

Liitteenä on 29.4.2015 allekirjoitettu aiesopimus liitekarttoineen.

Lisätiedot: kuntakehitysjohtaja Hannu Haukkasalo p. 040 314 3020 ja projektipäällikkö Kalervo Lankinen p. 040 314 2013

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan ja Suomen valtion / Senaatti-kiinteistöjen välillä 29.4.2015 allekirjoitetun Rykmentinpuiston aiesopimuksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 59/11.5.2015

Liitteenä on 29.4.2015 allekirjoitettu aiesopimus liitekarttoineen.

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan ja Suomen valtion / Senaatti-kiinteistöjen välillä 29.4.2015 allekirjoitetun Rykmentinpuiston aiesopimuksen.

Jussi Salonen Pasi Huuhtasen ja Tuija Reinikaisen kannattamana esitti seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään Tuusulan kunnan ja Senaatti-kiinteistöjen välisen aiesopimuksen kunnanvaltuusto tyytyväisenä toteaa, että Rykmentinpuiston kehittäminen on tärkeä osa koko Hyrylän alueen kehittämistä. Tässä työssä Hyrylän alueen tasapuolinen kehittäminen niin Rykmentinpuiston kuin myös ns. Hyrylän vanhan, nykyisen keskustan puolella koituu koko Tuusulan hyödyksi ja näin kasvattaa Tuusulan kunnan vetovoimaa.”

- Päätös Valtuusto päätti
- hyväksyä Tuusulan kunnan ja Suomen valtion / Senaatti-kiinteistöjen välillä 29.4.2015 allekirjoitetun Rykmentinpuiston aiesopimuksen
 - liittää päätökseen seuraavan ponnen:

Hyväksyessään Tuusulan kunnan ja Senaatti-kiinteistöjen välisen aiesopimuksen kunnanvaltuusto tyytyväisenä toteaa, että Rykmentinpuiston kehittäminen on tärkeä osa koko Hyrylän alueen kehittämistä. Tässä työssä Hyrylän alueen tasapuolinen kehittäminen niin Rykmentinpuiston kuin myös ns. Hyrylän vanhan, nykyisen keskustan puolella koituu koko Tuusulan hyödyksi ja näin kasvattaa Tuusulan kunnan vetovoimaa.

Khall § 432/21.11.2016 Tuusulan kunta ja Suomen valtio/Senaatti-kiinteistöt ovat 29.4.2015 allekirjoittaneet Rykmentinpuiston aiesopimuksen, jolla on sovittu mm. tulevista kiinteistöjärjestelyistä osapuolten kesken.

Aiesopimuksen valmistumisen jälkeen osapuolet ovat neuvotelleet kiinteistökaupasta, jonka kohteena on Sikokallion alue. Kauppa on jatkoa aiesopimukselle.

Liitteenä sijaintikartta ja kohdekartta

Liite nro 432

Lisätiedot: maankäyttöinsinööri Päivi Hämäläinen p. 040 314 4557

- Ehdotus
kj Kunnanhallitus päättää
- ottaa asian valtuuston 7.12.2016 pidettävän kokouksen esityslistalle
 - tehdä ehdotuksen valtuustolle 28.11.2016 pidettävässä kokouksessa.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Dno KESH:1081 /2015

433 § KUNNANHALLITUKSEN JA VALTUUSTON KOKOUKSET VUONNA 2017

Khall § 433/21.11.2016 Seuraavat kuntavaalit toimitetaan huhtikuussa 2017, ja uuden valtuuston toimikausi alkaa 1.6.2017. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen ja muut toimielimet kesäkuussa 2017 pidettävässä kokouksessa.

Kuntalain mukaan valtuusto kokoontuu päättämääräaikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljännen valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta.

31.5.2017 saakka voimassaolevan kuntalain säännösten mukaan samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti siten kuin 64 §:ssä säädetään. Kuntalain 64 §:n mukaan kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla. 1.6.2017 lukien kokouksesta on tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

Voimassaolevan valtuuston työjärjestyksen 8 §:n mukaan kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään 7 päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto julkisten kuulutusten ilmoitustaululla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Em. valtuuston työjärjestyksen 7 §:n mukaan valtuuston kokousta edeltävänä torstaina pidetään informaatiotilaisuus, jonka aiheena pääosin on seuraavassa valtuuston kokouksessa käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 3 §:n mukaan toimitellaan pitää kokouksensa päättämääräaikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Liitteenä on ehdotus kunnanhallituksen ja valtuuston kokousajoin v. 2017.

Liite nro 433

Lisätiedot: Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- pitää kokouksensa vuonna 2017 oheisen liitteen mukaisesti kesätaukoa ja valtuuston kokoontumispäiviä lukuun ottamatta pääsääntöisesti maanantaisin klo 17.00
- että kutsu, joka sisältää kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslistan lähetetään
 - kunnanhallitukselle, kunnanhallituksen varajäsenille ja valtuuston puheenjohtajille
 - kunnan johtoryhmän jäsenille
 - valtuustoryhmien puheenjohtajille
 - tarkastuslautakunnalle
 - kunkin valtuustoryhmän kunnallisjärjestön tai vastaavan nimeämälle 1-2 edustajalle
 - kunnansihteerin nimeämille viranhaltijoille
- että kokouskutsu esityslistoineen lähetetään sähköisesti
- että luettelo kokouksessa käsiteltävistä asioista lähetetään valtuutetuille sähköisesti
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- pitää kokouksensa vuonna 2017 oheisen liitteen mukaisesti eli kokoontua seuraavina päivinä pääsääntöisesti klo 18.00:
 - ma 23.1.2017
 - ma 13.3.2017
 - ma 8.5.2017
 - to 1.6.2017
 - ma 19.6.2017
 - ma 4.9.2017
 - ma 9.10.2017
 - ma 13.11.2017
 - ma 11.12.2017 (klo 15)
- kokoontua valtuuston informaatiotilaisuuksiin pääsääntöisesti valtuuston kokousta edeltävänä torstaina valtuuston kokouskutsussa ilmoitettuna aikana

- että valtuusto kutsutaan koolle jokaiselle valtuutetulle lähetettävällä kokouskutsulla, joka lähetetään vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta ja johon liittyy esityslista käsiteltävistä asioista perusteluineen ja kunnanhallituksen ehdotukset valtuuston päätöksiksi
- että valtuuston kokouskutsu lähetetään esityslistoineen kunnanhallituksen jäsenille ja kunnan johtoryhmälle
- että kokouskutsu esityslistoineen lähetetään 31.5.2017 saakka sähköisesti, jollei sitä erikseen pyydetä paperitulosteena ja 1.6.2017 alkaen vain sähköisesti
- että ilmoitus valtuuston kokouksen ajasta ja paikasta sekä tarkastetun pöytäkirjan yleisesti nähtävillä oloajasta ja -paikasta julkaistaan valtuuston päättämässä ilmoituslehdessä sekä Tuusulan kunnan www-sivuilla osoitteessa www.tuusula.fi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Dno KESH:473 /2015

**434 § HALLINTOSÄÄNNÖN HYVÄKSYMINEN JA PORMESTARIN JA
KUNNANHALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJIEN PALKAN
MÄÄRÄÄMINEN**

Kunnanhallitus	§ 511	23.11.2015
Kunnanhallitus	§ 519	30.11.2015
Valtuusto	§ 176	7.12.2015
Kunnanhallitus	§ 60	29.02.2016
Kunnanhallitus	§ 80	7.3.2016
Valtuusto	§ 22	14.03.2016
Kunnanhallitus	§ 149	25.04.2016
Valtuusto	§ 41	9.5.2016
Kunnanhallitus	§ 185	23.05.2016
Kunnanhallitus	§ 209	30.5.2016
Valtuusto	§ 58	6.6.2016
Kunnanhallitus	§ 266	15.08.2016
Valtuusto	§ 77	29.8.2016
Kunnanhallitus	§ 392	31.10.2016
Kunnanhallitus	§ 416	14.11.2016

Khall § 511/23.11.2015 Hyväksyessään 8.6.2015 § 86 hallintosääntöön tehtävät muutokset valtuusto päätti samalla, että hallinto- ja johtosäännön jatkovalmistelussa tutkitaan kuntalain mukaisen pormestarijärjestelmän käyttöönottoa sekä kuntalain 33 §:n mahdollistamaa päätoimisten ja osa-aikaisten luottamushenkilöiden järjestelmää osana poliittisen johtamisen uudistamista. Valmistelu tapahtuu vuoden 2015 aikana.

Kunnanhallitus 5.10.2015 § 416 hyväksyessään periaatteet poliittisen johtamisjärjestelmän kytkennästä uudistettuun operatiiviseen johtamisjärjestelmään täsmensi edellä mainittua valtuuston päätöstä siten, että asia tuodaan käsiteltäväksi valtuustolle 7.12.2015.

1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain säännöksiä kunnan toimielimistä ja johtamisesta sovelletaan vuonna 2017 valittavan valtuuston toimikauden alusta eli 1.6.2017 lukien.

Vaihtoehtoiset toimielinorganisaation mallit

Uuden kuntalain 37 §:n mukaan jokaisen kunnan tulee hyväksyä kuntastrategia. Kuntastrategia on valtuuston tärkein ohjausväline kunnan toiminnan pitkäjänteisessä johtamisessa ja ohjaamisessa. Sen mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntastrategia on kunnille uusi lakisääteinen velvoite, joskin se on jo lähes kaikissa kunnissa.

Kunnan pakollisia toimielimiä valtuuston ohella ovat kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Kuntal:n 16 §:ssä asetetaan valtuuston koolle alaraja, mi-

kä Tuusulan kokoisessa kunnassa on 43 valtuutettua. Valtuusto voi kuitenkin päättää suuremmasta valtuutettujen määrästä, mikä tulee ilmoittaa oikeusministeriölle v. 2016 loppuun mennessä. Ylärajaa valtuuston koolle ei ole.

Valtuuston tehtävät ovat pysyneet pääosin samoina kuin edellisessä kuntalaissa. Uutena tehtävänä on lisätty kuntastrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista, konserniohjeista sekä varallisuuden hoidosta päättäminen. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen tehtävistä säännellään uudessa kuntalaissa nykyistä yksityiskohtaisemmin, mutta sisällöllisiä muutoksia ei ole tehty.

Valtuustolla on laajat mahdollisuudet kunnanhallituksen alaisen luottamushenkilöorganisaation muotoilemiseen.

Vaihtoehtoisina **organisointitapoina** ns. perinteisen mallin rinnalla kuntalaki mahdollistaa valiokuntamallin, puheenjohtajamallin ja tilaaja-tuottajamallin. Lisäksi valtuusto voi päättää, että valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja tai lautakuntien puheenjohtajat toimivat päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Perinteinen malli on v. 1995 kuntalain mukainen kunnan hallinnon järjestämisen perusmalli, jossa kunnanhallituksen alaisena toimivat lautakunnat pysyväisluonteisten tehtävien hoitamista varten. Lautakunnat organisoidaan yleensä joko hallinnonaloittain tai elämänkaariajattelun mukaan. Lautakuntien lukumäärä on valtuuston harkittava. Lautakuntien lisäksi kunnassa voi olla johtokuntia ja jaostoja.

Valiokuntamallissa kunnanhallitukseen ja lautakuntaan valitaan vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Valiokunnat toimivat kunnanhallituksen alaisina. Valiokuntamalli korostaa vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden asemaa kunnan päätöksenteossa ja päätösten valmistelussa sekä poliittisen vastuun toteutumista. Erityisesti valtuuston asema suhteessa kunnanhallitukseen vahvistuu. Siirryttäessä lautakuntamallista valiokuntamalliin valiokunnat voivat hoitaa samoja tehtäviä kuin lautakunnat, tai ne osallistuvat lähinnä asioiden poliittiseen valmisteluun, jolloin päätöksenteko on keskittynyt kunnanhallitukselle.

Puheenjohtajamallissa lautakuntien tai valiokuntien puheenjohtajat valitaan kunnanhallituksen jäsenistä. Ko. malli korostaa kunnanhallituksen jäsenen vastuuta kunnan hallinnosta. Puheenjohtajamalli voidaan toteuttaa joko perusmallin tai valiokuntamallin pohjalta. Koska mallissa lautakunnan tai valiokunnan puheenjohtaja on kunnanhallituksen jäsen ja usein myös valtuutettu, tehtäväkokonaisuuden hoitaminen vähintään osa-aikaisesti voi olla perusteltua.

Tilaaja-tuottajamallissa palvelujen järjestämisvastuu ja palvelujen tuottamista koskeva päätöksenteko erotetaan toisistaan. Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja demokratian turvaamiseksi erityisesti palvelujen järjestä-

misvastuun tulisi aina olla luottamushenkilöistä koostuvalla toimielimellä, joko lautakunnalla tai valiokunnalla. Tuottamisvastuu voisi olla myös esimerkiksi johtokunnalla.

Johtamisen vaihtoehdot

Uuden kuntalain mukaiset kunnan johtamisen vaihtoehdot ovat

1. Kunnanjohtaja ja ”perinteinen” kunnanhallituksen luottamushenkilöpuheenjohtaja (=nykymalli)
2. Kunnanjohtaja ja päätoiminen/osa-aikainen kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

Kuntalaissa on uusi säännös kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä. KuntaL:n 40 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Muis- ta tehtävistä määrätään kunnan hallintosäännössä.

Uuden sääntelyn tarkoituksena on kunnanhallituksen puheenjohtajan roolin selkeyttäminen ja toimintaedellytysten parantaminen. Sääntely korostaa osal- taan poliittista johtamista sellaisessa kunnassa, jossa toimii kunnanjohtaja.

Kunta voi päättää, että puheenjohtaja/varapuheenjohtaja hoitaa tehtävänsä päätoimisesti tai osa-aikaisesti. Kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen pu- heenjohtajan johtamisen työnjaon ja vastuun selkeyttämiseksi tehtävistä on otettava määräykset hallintosääntöön ja kunnanjohtajan johtajasopimukseen.

Ko. malli antaa mahdollisuuden korostaa kunnan johtamisessa poliittista johtamista, vaikka kuntaa edelleen johtaisi virkasuhteinen kunnanjohtaja.

Päätoimisella luottamushenkilöllä on oikeus saada vapaata siviilityöstään. Osa-aikaisen luottamushenkilön on sovittava vapaasta työnantajansa kanssa, mutta työnantajalla pitää olla kieltäytymiseen painavat syyt. Valtuusto päät- tää päätoimiselle ja osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksettavasta kuu- kauspalkasta ja korvauksista. Heillä on oikeus saada vuosilomaa, sairauslo- maa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja samoin perustein kuin kunnallisella viranhaltijalla.

Kuntalaissa ei säädetä päätoimisen tai osa-aikaisen luottamushenkilön- työajasta, vaan siitä valtuusto voi päättää erikseen tai niin, että päätoimiseen luottamushenkilöön sovelletaan kunnanjohtajaa koskevia KVTESin sään- nöksiä.

KuntaL:n 33.2 §:n mukaan päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilö- nä voi toimia myös valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, kunnan- hallituksen varapuheenjohtaja tai lautakuntien puheenjohtajat.

3. Pormestarimalli

Uusi kuntalaki ei ole tuonut muutoksia kunnanjohtajan asemaan, valintaan tai tehtäviin. Uusi velvoite on johtajasopimuksen laatiminen.

Pormestarimallin käyttöönottavassa kunnassa pormestari hoitaa sekä kunnanhallituksen puheenjohtajan että perinteisesti kunnanjohtajalle kuuluvia tehtäviä. Vaikka kunnassa ei ole tuolloin kunnanjohtajaa, tarvitaan kuitenkin ylintä viranhaltijaa, joka johtaa kunnan operatiivista toimintaa ja henkilöstöorganisaatiota. Ko. järjestelmässä esittelijänä kunnanhallituksessa voi toimia pormestari tai hallintosäännössä määrätty viranhaltija.

KuntaL:n 44.§:n mukaan pormestariksi voidaan valita myös henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan. Valtuusto voi päättää, että pormestarin on oltava kyseisen kunnan valtuutettu. Pormestari voidaan valita enintään valtuuston toimikaudeksi. Pormestariin sovelletaan em. säännöksiä päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta.

Jos kuntaan valitaan pormestari ja kunnanjohtajan virka on täytettynä pormestarin toimikauden alkaessa, valtuusto päättää kunnanjohtajan siirtämisestä hänelle soveltuvaan toiseen virkaan tai työsopimussuhteeseen. Toiseen virkaan tai työsopimussuhteeseen siirretyllä kunnanjohtajalla on oikeus saada siihen kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne ole epäedullisemmat kuin kunnanjohtajan virkaan kuuluneet edut.

Valtuusto valitsee pormestarin, mutta suoran vaalin mahdollisuutta valmistellaan erikseen.

Pormestaria koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.8.2006, mutta pormestarimalliin on siirrytty vain Tampereella (myös apulaispormestareita) ja Pirkkalassa. Tähän mennessä kunnat ovat kehittäneet poliittista johtamista mieluummin vahvistamalla kunnanhallituksen puheenjohtajan asemaa kuin siirtymällä pormestarijärjestelmään.

Pormestarin lisäksi kunnassa voi olla apulaispormestareita, joiden tehtävistä määrätään hallintosäännössä. Mikäli apulaispormestareita valitaan, he toimivat useimmiten lautakunnan puheenjohtajina.

Koko- ja osapäiväisten luottamushenkilöiden palkkiot kunnissa

Kuntaliitto on kerännyt tiedot kuntien luottamushenkilöiden palkkioista ja korvauksista v. 2013. Kuluvan valtuustokauden alussa päätoimisesti luottamustehtäviä hoitavia henkilöitä oli Lahdessa, Oulussa ja Turussa sekä pormestarit Pirkkalassa ja Tampereella.

Em. raportin mukaan Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio oli 60 000 euroa eli 5 000 euroa/kk. Oulun kaupunginhallituksen puheenjohtajan palkkio oli puolet Oulun kaupunginjohtajan 1.1.2013 tehtävä-

kohtaisesta kuukausipalkasta eli 6 021,33 euroa/kk. Turussa vuosipalkkio oli 66 000 euroa eli 5 500 euroa/kk. Pirkkalan pormestarin kuukausipalkka vuonna 2013 oli 8 446,55 euroa ja Tampereen pormestarin 14 536,49 euroa. Tampereella on lisäksi neljä apulaispormestaria, joiden palkka oli 6 460,66 euroa kuukaudessa.

Osapäiväisesti luottamustehtäviä hoitavia henkilöitä vuonna 2014 oli Hämeenlinnassa, Espoossa, Oulussa ja Rovaniemellä. Hämeenlinnassa hallituksen ja valtuuston puheenjohtaja hoitavat luottamustehtäväänsä osapäiväisesti. Hallituksen puheenjohtajalle voidaan maksaa kolmen, valtuuston puheenjohtajalle kahden ja keskeisten lautakuntien ja hallituksen jäsenelle yhden viikkotyöpäivän työpanosta vastaava ansionmenetykskorvaus. Valtuuston ja hallituksen puheenjohtajan lisäksi tarkastuslautakunnan puheenjohtajat sekä muutama hallituksen jäsen ovat käyttäneet tätä mahdollisuutta. Espoon kaupunginhallituksen osa-aikaisesti luottamustehtäväänsä hoitavan puheenjohtajan palkkio v. 2013 oli 2 500 euroa/kk ja varapuheenjohtajan 2 000 euroa/kk. Oulussa yhdyskunta-, hyvinvointi- sekä sivistys- ja kulttuurilautakuntien osa-aikaisten puheenjohtajien palkkio oli 25 % kaupunginjohtajan 1.1.2013 tehtäväkohtaisesta kuukausipalkasta eli 3 010,66 euroa.

Kuntajohtamisen kehittäminen

Kuntajohtaminen rakentuu kuntastrategiasta, kunnan johtamisjärjestelmästä sekä kunnan johtamis- ja päätöksentekokulttuurista.

Tietyt toimielimet ja toimijat sekä johtamisen välineet ovat pakollisia kuntalain mukaan. Pakollisia toimielimiä ovat valtuusto, kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Toimijoista pakollisia ovat joko kunnanjohtaja tai pormestari. Johtamisen välineistä pakollisia ovat kuntastrategia, kunnan hallintosääntö ja kunnanjohtajan johtajasopimus. Muuten kunnan johtamisjärjestelmä ja sen kehittäminen on kunnan itsensä päätettävissä.

Kunnan johtamisjärjestelmän kehittämisen lähtökohtana ovat toimintaympäristön muutokset ja niiden analysointi. Kuntastrategian muuttuneiden linjausten toteuttaminen voi edellyttää muutoksia johtamisjärjestelmässä. Lisäksi on syytä arvioida edustuksellisen demokratian ja suoran demokratian kokonaisuuden toimivuutta. Kehittäminen voidaan kohdentaa prosessien ja työvälineiden kehittämiseen tai rakenteiden, toimintamallien ja vastuiden kehittämiseen tai molempia voidaan kehittää samaan aikaan.

Kuntalain johtamiseen liittyvät säännökset selkeyttävät poliittisen ja ammatillisen johtamisen rooleja ja työnjakoa. Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtäväsäännöksellä, vaihtoehtoisilla toimintamalleilla ja mahdollisuuksilla päätoimisiin ja osa-aikaisiin puheenjohtajiin korostetaan entistä enemmän poliittista johtajuutta kunnassa. Johtajasopimuksella puolestaan pyritään muuttamaan kunnanjohtajan asema ammatillisen johtamisen suuntaan.

Vaihtoehtoja poliittisen ja ammatillisen johtamisen tasapainon kehittämisessä on useita. Ammatillista johtamista voidaan painottaa valitsemalla kunnanjohtaja ja poliittista johtamista valitsemalla pormestari. Kunnanjohtajamallissa voidaan korostaa poliittista johtajuutta ottamalla käyttöön päätoimiset tai osa-aikaiset luottamushenkilöt tai valitsemalla lautakuntakuntien puheenjohtajat kunnanhallituksen jäsenistä. Ko. mallissa voidaan korostaa poliittista johtamista myös organisoimalla toimielimet valiokuntamallin mukaisesti tai valitsemalla sama luottamushenkilö valtuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajaksi.

Luottamushenkilöiden keskinäistä vastuuta ja roolia voidaan myös muokata monella tavalla. Valtuuston koolla voi olla vaikutusta valtuutettujen poliittisen vastuun konkretisoitumiseen, päätöksentekokyvyn paranemiseen ja luottamustointen houkuttelevuuteen. Pienemmän valtuuston vastuu voi konkretisoida kuntalaisiin päin enemmän kuin suuremman valtuuston. Kuntalaisten valitsemien valtuutettujen vastuuta ja roolia voidaan korostaa sillä, että valiokuntiin valitaan vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja.

Liitteenä on Kuntaliiton verkkojulkaisun ”Uuden kuntalain merkitys kunnan johtamisjärjestelmän kehittämiseen” sivut 35–36 (valmistautuminen muutokseen), jossa on esimerkki kunnan johtamisjärjestelmän kehittämisen prosessista. Lisäksi liitteenä on kehityspäällikkö Markus Paunin esitys kunnanhallituksen iltakoulussa 2.11.2015.

Lisätiedot: kunnanjohtaja Hannu Joensivu, p. 040 314 3001 ja kunnansihteeri Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

– merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoista

– ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoista.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

– ottaa asian valtuuston 7.12.2015 pidettävän kokouksen esityslistalle

- tehdä ehdotuksen valtuustolle 30.11.2015 pidettävässä kokouksessa.

Khall § 519/30.11.2015

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista.

Avattuaan asiassa keskustelun puheenjohtaja esitti seuraavan, valtuustoryhmien yhdessä sopiman muutosesityksen:

”Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista

- että Tuusulassa jatketaan valmistelua poliittisen johtamisen vahvistamiseksi

- että muutostyötä johtaa poliittinen johtoryhmä: Arto Lindberg, Sanna Kervinen ja Tuija Reinikainen (Tuija Reinikaisen varalla Jussi Salonen)

- että asia tuodaan maaliskuussa 2016 valtuustoon käsiteltäväksi.”

Ilkka Seppälä esitti, että muutostyötä johtavaan poliittiseen johtoryhmään valitaan myös Ari Nyman.

Päivö Kuusisto esitti, että muutostyötä johtavaan poliittiseen johtoryhmään valitaan myös Pasi Huuhtanen.

Seppälän ja Kuusiston esitykset raukesivat kannattamattomina.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista
- että Tuusulassa jatketaan valmistelua poliittisen johtamisen vahvistamiseksi
- että muutostyötä johtaa poliittinen johtoryhmä: Arto Lindberg, Sanna Kervinen ja Tuija Reinikainen (Tuija Reinikaisen varalla Jussi Salonen)
- että asia tuodaan maaliskuussa 2016 valtuustoon käsiteltäväksi.

Valt § 176/7.12.2015

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi edellä olevan selvityksen kuntalain mahdollistamista luottamushenkilöorganisaation ja johtamisen vaihtoehdoista
- että Tuusulassa jatketaan valmistelua poliittisen johtamisen vahvistamiseksi

- että muutostyötä johtaa poliittinen johtoryhmä: Arto Lindberg, Sanna Kervinen ja Tuija Reinikainen (Tuija Reinikaisen varalla Jussi Salonen)
- että asia tuodaan maaliskuussa 2016 valtuustoon käsiteltäväksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 60/29.2.2016

Muutostyötä johtava poliittinen johtoryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Poliittinen johtoryhmä on määritellyt selvitystyölle työsuunnitelman. Työsuunnitelman mukaan asiaa valmistellaan talven ja kevään aikana kyselyin sekä hallituksen ja valtuuston seminaareissa ja työpajoissa siten, että valtuusto voisi päättää tulevaisuuden poliittisesta johtamismallista ja uudistuksen toimeenpanon alustavasta aikataulusta kokouksessaan 6.6.2016. Valmistelu-prosessiin suunnitteluun ja toteuttamiseen on palkattu avuksi FCG Konsultointi Oy siten, että vastaavina konsultteina toimivat Anssi Hietaharju ja Jarmo Asikainen.

Poliittisen johtoryhmän seuraava kokous on 29.2.2016 ja valtuuston työpaja 3.3.2016. Sen jälkeen kunnanhallitus päättää ehdotuksesta valtuuston kokoukselle 14.3.2016.

Poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämistyön yhteydessä on tullut esille mahdollisuus liittyä Uuden Sukupolven Organisaatiot (USO) -verkostoon 2015–2016. USO-verkosto on tarjonnut jo viiden vuoden ajan lähes 50 kunnalle tukeaan kuntien organisaatioiden ja johtamisen kehittämisessä. USO on vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön konsultoituja. Toimijoina ja kohderyhmänä verkostossa ovat kuntien poliittinen ja ammatillinen johto. Verkostoon kuuluvat lähikunnista mm. Kerava, Järvenpää ja Nurmijärvi. Verkoston ylläpitäjinä toimivat Kuntaliitto ja FCG.

Verkostoon kuulumisesta kuntakohtainen vuosimaksu Tuusulalle olisi 11.500 euroa + alv. Hinta sisältää

1. kaikille verkoston kunnille yhteiset verkostoseminaarit ja kuntatyypeittäin järjestettävät Kunta/Vertaiset työpajat (5–6 vuodessa)
2. kuntien omiin kehittämistarpeisiin räätälöidyn kuntakohtaisen konsultointituen (yhteensä 3 työpajaa)
3. edellä mainittuja osioita tukevan tietotuotannon sekä verkoston koordinointi- ja viestintäpalvelut

4. osana USO-verkostoprojektia toteutetaan opintomatka Ruotsiin (7.–9.4.2016), johon USO-verkostokunnan pääsevät mukaan alennettuun hintaan.

Tuusulan kunnalla on mahdollisuus käyttää USO-verkoston edellä 2. kohdassa mainittuja työpajoja osana Poliittisen johtamisjärjestelmän kehittämistyön työsuunnitelmaa.

Tuusulan kunnan on tarkoituksenmukaista osallistua USO-verkoston työskentelyyn kuntajohtamisen kehittämistyön kannalta.

Lisätiedot: Harri Lipasti, p. 040 314 3003

Liitteet:

- Poliittisen johtamisen kehittämisen työsuunnitelma
- Tarjous liittymisestä Uuden Sukupolven Organisaatiot (USO) -verkostoon 2015–2016

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- että Tuusulan kunta liittyy Uuden Sukupolven Organisaatiot (USO) -verkostoon 2015–2016
- ottaa poliittisen johtamisen kehittämistä koskevan asian valtuuston 14.3.2016 pidettävä kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 7.3.2016 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 80/7.3.2016

Valtuuston työpajassa 3.3.2016 tutustuttiin kunnan tuleviin toimintaympäristömuutoksiin ja itsearviointiin poliittisen johtamisen nykytilasta. Lisäksi työpajassa hahmoteltiin nykytila-analyysin ja toimintaympäristömuutosten perusteella muutostarpeita poliittisen johtamisen toimintatapoihin ja organisointiin.

Poliittisen johtamisjärjestelmän kehittäminen jatkuu työsuunnitelman mukaisesti keväällä 2016.

Hallituksen tulevaisuustyöpajan I 19.2.2016 ryhmätöiden yhteenveto ja valtuuston työpajan 3.3.2016 ryhmätöiden yhteenveto ovat liitteenä.

Ehdotus

Kj Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että
VALTUUSTO päättää
– merkitä asian tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 22/14.3.2016

Ehdotus Valtuusto päättää
– merkitä asian tiedoksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Sami Tamminen Merja Kuusiston ja Pasi Huuhtasen kannattamana esitti, että asiakokonaisuus valmistellaan siten, että se on päätettävissä kesäkuun valtuuston kokouksessa.

Päätös Valtuusto päätti
– merkitä asian tiedoksi
– velvoittaa kunnanhallituksen valmistelemaan asian siten, että asiakokonaisuus on päätettävissä kesäkuun valtuuston kokouksessa.

Khall § 149/25.4.2016

Hallituksen tulevaisuustyöpajassa II 12.4.2016 käsiteltiin

- kunnanvaltuuston 3.3.2016 hahmottelemat täsmennetyt tavoitteet Tuusulan poliittisen johtamisen ja luottamushenkilöorganisaation uudistamiselle
- uuden kuntalain eri poliittisten johtamismallien arviointi uudistukselle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta (pormestarimalli, koko ja osa-aikaiset luottamushenkilöt, valiokuntamalli, puheenjohtaja/ministerimalli)
- Tuusulan kunnan organisaation nykyinen toimintakulttuuri ja toimintatavat
- vaihtoehdot ja mahdollisuudet Tuusulan nykyisen toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Yhteenvedo tulevaisuustyöpajan II työskentelyn tuloksista on liitteenä.

Valtuuston seminaarissa 21.4.2016 jatkamme aiempien tulosten perusteella työskentelyä tavoitteena yhteisen näkemyksen muodostaminen Tuusulan poliittisen johtamisen ja luottamushenkilöorganisaation vaihtoehtoista

Poliittisen johtamisjärjestelmän kehittäminen jatkuu työsuunnitelman mukaisesti keväällä 2016 siten, että asiakokonaisuus on päätettävissä valtuuston kokouksessa 6.6.2016.

Lisätiedot: Harri Lipasti, p. 040 314 3003

Hallituksen tulevaisuustyöpajan II 12.4.2016 ryhmätöiden yhteenvedo

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 41/9.5.2016

Ehdotus

Valtuusto päättää

– merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 185/23.5.2016

1. Aikaisemman valmistelun sisällöstä

Kunnanhallitus on 19.2.2016 tulevaisuustyöpaja I:ssä hahmotellut muutos-paineita poliittiselle johtamiselle ja luottamushenkilöorganisaatiolle seuraavasti:

- Jatkuva muutos /muutoksen epäjatkuvuus haastaa staattiset toimielinorganisaatiot. → Tarvitaan joustavuutta ja ketteryyttä sekä asiakaslähtöistä lähestymistapaa.
- Julkisen rahoituspohjan heikkeneminen edellyttää kipeitä valintoja eli nykyistä vahvempaa poliittista päätöksentekokykyä.

- Ihmisten vähenevä kiinnostus puoluepolitiikkaan ja perinteiseen poliittiseen päätöksentekoon haastaa miettimään uusia demokratiamuotoja.
- Itsehallintoalueuudistus muuttaa poliittisen vaikuttamisen painopistettä vahvemmin edunvalvontatyöhön ja sidosryhmäyhteistyöhön
- Luottamushenkilöiden vahvempi ohjaava valmistelurooli merkittävässä asioissa
- Enemmän yhteistyötä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken → työparityöskentely
- Selkeämpi viranhaltijoiden valmistelu ja toimeenpanorooli.

Valtuuston työpajassa 3.3.2016 määriteltiin ja valtuustoseminaarissa 21.4.2016 käsiteltiin poliittisen johtamisjärjestelmän uudistamisen tavoitteet, jotka ovat seuraavat:

Organisaation toimintakulttuuri

- Luottamuksen ja avoimuuden lisääminen
 - Tiedon avoimempi jakaminen
 - Luottamuksen rakentaminen ja toisten arvostaminen ja kunnioittaminen (ei-henkilökohtaisuutta)
 - Vuorovaikutuskulttuurin kirkastaminen ml. luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen
 - Uusien sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittäminen poliittisten päätöksentekijöiden keskinäiseen ja viranhaltijoiden kanssa käytävään vuorovaikutukseen

Johtaminen ja johtamisjärjestelmä

- Poliittisen johtamisjärjestelmän vahvistaminen ja poliittisten johtajien toimien arviointi
- Valtuustoryhmien ja valtuustoryhmien puheenjohtajien roolin kirkastaminen
- Poliittisten päättäjien osallisuuden lisäämistä asioiden valmisteluvaiheessa ja lisää tehokkuutta valmisteluun
 - Vaikutusten ennakoarvioinnin lisääminen

- Valtuuston koon ja lautakuntien määrän tarkastelu
- Vahvempi sitoutuminen asetettuihin tavoitteisiin ja tehtyihin päätöksiin poliittisen päätöksenteon kaikilla tasoilla.

Kunnan ja kuntalaisen rooli

- Kuntalaisten/käyttäjien roolin vahvistaminen
- Kunta entistä enemmän mahdollistaja ja aktivoija kuntalaisille ja elinkeinoelämälle
- Uusien sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittäminen kuntalaisten kanssa käytävään vuorovaikutukseen.

Valtuuston seminaarissa 21.4.2016 käsiteltiin kunnanhallituksen tulevaisuustyöpajassa 12.4.2016 tehty eri hallintomallivaihtoehtojen arviointi kuntalain esiin nostamien poliittisten johtamisjärjestelmien vahvuuksista ja heikkouksista Tuusulan kunnan näkökulmasta, joka on sisällöltään seuraava:

Nykyisen lautakuntamallin heikkoudeksi nähtiin muun muassa se, että kaikissa lautakunnissa ei ole riittävästi käsiteltäviä asioita, päätöksenteko on hidasta ja vaikeaa sekä päätöksentekovalta on pääosin näennäistä. Nykyisen lautakuntamallin vahvuudeksi listattiin muun muassa kuntalaisten laaja osallistumismahdollisuus, luottamushenkilöiden sopiva työmäärä ja toimiva varamiesjärjestelmä.

Puheenjohtajamallin keskeiseksi heikkoudeksi koettiin paitsi päätösvallan keskittyminen myös tietyille luottamushenkilöille koitua liian suuri työmäärä. Puheenjohtajamallin vahvuudeksi vastaavasti nähtiin päätöksenteon sujuvuus, nopeus ja tehokkuus sekä parempi tiedonkulku toimielinten välillä.

Myös **valiokuntamallin** heikkoudeksi nähtiin esimerkiksi se, että se keskittää valtaa ja että se työllistää luottamushenkilöitä liikaa. Valiokuntamallin vahvuudeksi nähtiin muun muassa valtuuston aseman vahvistuminen ja luottamushenkilöiden parempi sitoutuminen.

Pormestarimallin heikkoudeksi nostettiin muun muassa se, että se lisää kustannuksia ja vaikeuttaa vaikeiden päätösten tekemistä. Pormestarimallin vahvuudeksi taas nähtiin mahdollistaa paremmin poliittisten voimasuhteiden näkymisen päätöksenteossa ja lisää hallituksen puheenjohtajan suoraa vastuuta valtuustolle ja kuntalaisille.

Kokoaikaisia ja osa-aikaisia luottamushenkilöitä pohdittaessa tulevaisuustyöpajan osallistujat nostivat niiden heikkoudeksi esimerkiksi sen, että nämä käytännöt asettaisivat luottamushenkilöt keskenään nykyistä eriarvoisempaan asemaan. Selkeäksi vahvuudeksi nähtiin vastaavasti se, että kokoaikai-

nen tai osa-aikainen luottamushenkilömalli mahdollistaisi luottamushenkilöiden nykyistä paremman perehtymisen kunnan asioihin.

2. Kunnanjohtajan ehdotuksen yleisperustelut

Poliittisen johtamisen vahvistaminen

Poliittisen johtamisjärjestelmän uudistamisen keskeisenä perusteena tulee olla tulevaisuuden toimintaympäristön analysointi ja johtamisjärjestelmä, joka parhaiten mahdollistaa kunnan menestyksen. Tämän päivän kunnan tehtävät, yhteistyövaatimukset ja kuntalaisvaatimukset eivät sellaisinaan voi olla perusteina, kun uudistamme poliittista johtamisjärjestelmää.

Kunnan rooli tulee jo lähitulevaisuudessa voimakkaasti muuttumaan maakuntahallinnon ja sote-alueiden perustamisen kautta. Kunnan palvelutuotannon tehtävät tulevat vähenemään ja kunnan rooli elinvoiman ja kilpailukyvyyn edistäjänä korostuu. Samaan aikaan julkisen talouden rahoitusasema tulee pysymään tiukkana ja edellyttää palvelutuotannossa edelleen uusien toimintatapojen ja yhteistyömahdollisuuksien hakemista toisten kuntien sekä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa. Kunnan edunvalvontatyön merkitys tulee kaikkiaan korostumaan.

Poliittiselta päätöksenteolta vaaditaan kunnan menestymisen varmistamisessa jatkossa vahvaa strategista otetta, vahvaa kykyä tehdä päätöksiä ja viedä niitä johdonmukaisesti toteutukseen. Samalla vaaditaan nopeutta ja ketteryyttä reagoida muuttuviin tilanteisiin. Johtamisjärjestelmän on tuettava uusiutumiskykyä. Asioita tulisi siten saada nopeammin eteenpäin päätöksenteosta toteutukseen.

Edellä mainitut vaatimukset tarkoittavat hallintomallin näkökulmasta nyky-mallista toimijoiden vähentämistä ja vastuiden selkeyttämistä. Kaikkiaan tämä on poliittisen johtamisen vahvistamista.

Uudessa kuntalaissa (40 §) on lähdetty siitä, että kunnanhallituksen ja etenkin sen puheenjohtajan roolia poliittisen yhteistyön johtajana vahvistetaan.

Tuusulassakin olisi tarkoituksenmukaista vahvistaa poliittista johtamista uuden kuntalain viitoittamalla tavalla, eli vahvistamalla kunnanhallituksen ja sen puheenjohtajiston roolia poliittisen yhteistyön johtamisessa. Tämä tarkoittaisi käytännössä siirtymistä kokoaikaisiin ja/tai osa-aikaisiin kunnanhallituksen puheenjohtajien tehtäviin.

Poliittisen johtamisen vahvistaminen tarkoittaisi myös lautakuntarakenteen yksinkertaistamista. Lautakuntarakenteen yksinkertaistamista puoltavat myös vaatimukset lähidemokratian ja suoran kansalaisvaikuttamisen roolin vahvistamisesta.

Kunnan ja kuntalaisten vuorovaikutuksen vahvistaminen

Kuntalaisten halu toimia aktiivisina osallistujina palveluiden kehittämisessä ja vaikuttamisessa tulee edelleen kasvamaan. Se edellyttää kunnalta uusia tapoja kuntalaisyhteistyölle. Tämä tarkoittaa yhteistyötä palvelutuotannossa ja sen kehittämisessä, mutta myös muussa kuntalaisvaikuttamisessa. Kunnan tuleekin uudelleen järjestää ja vahvistaa lähidemokratiaa ja ennen kaikkea suoraa asiakasyhteistyötä palvelutuotannon kehittämisessä. Tämä kehitys-suunta voi osaltaan vahvasti edistää kunnan vetovoimaa ja kilpailukykyä.

Päätöksenteon ja yhteistyön toimintatavat

Hallintomallien toimivuudelle on ratkaisevaa niissä toimimisen tavat. Hallintomalli ei ratkaise päätöksenteon ja toteutuksen sujuvuutta. Kyse on toimintatavoista ja vuorovaikutuksesta mm. luottamushenkilöiden välillä, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä sekä palveluorganisaation ja kuntalaisten/asiakkaiden välillä.

Riippumatta siitä muutetaanko hallintomallia vai ei, toimintatapojen on tuettava hyvää vuorovaikutusta ja sujuvaa päätöksentekoa ja toteutusta. Hallintomallia muutettaessa on välttämätöntä määritellä myös toimintatavat siinä. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. poliittisen prosessin johtamisen toimintamalleja, luottamushenkilöiden yhteistyön ja vuorovaikutuksen foorumeita ja käytäntöjä, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätöksentekoa ja toimeenpanoa tukevan vuorovaikutuksen foorumeita ja toimintatapoja. Eriksen on myös määriteltävä asiakasyhteistyön toimintatavat palvelutuotannossa ja toimintatavat lähidemokratian toteuttamisessa.

3. Kuntalain edellyttämät toimielimet

Kunnan pakollisia toimielimiä valtuuston ohella ovat kunnanhallitus, tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta.

Valtuusto

Valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja sen taloudellisesta kestävydestä, toimintarakenteiden ja johtamisen tuloksellisuudesta. Uuden kuntalain mukaan valtuusto päättää valtuutettujen lukumäärästä. Kuntalain 16 §:ssä asetetaan valtuuston koolle alaraja, mikä Tuusulan kokoisessa kunnassa on 43 valtuutettua. Valtuusto voi kuitenkin päättää suuremmasta valtuutettujen määrästä, mikä tulee ilmoittaa oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden eli v. 2016 loppuun mennessä. Ylärajaa valtuuston koolle ei ole.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallituksen tulee kuntalain 39 §:n mukaan

1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta eli

- vastata hallinnon yhteensovittamisesta ja huolehtia käytännön hallinnosta
- vastata laskentatoimesta, rahaliikenteestä ja muusta taloudenhoidon järjestämisestä

2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta eli

- vastata em. tehtävistä poislukien valtuuston sisäinen järjestely sekä tilapäiselle valiokunnalle ja tarkastuslautakunnalle kuuluvat tehtävät

3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa eli

- edustaa lakisääteisesti kuntaa, käyttää puhevaltaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa (kunnanjohtaja tai pormestari voi käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta)
- tehdä sopimuksia ja muita oikeustoimia

4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta eli

- vastata mm. henkilöstövoimavarojen riittävyyden turvaamisesta, työhyvinvoinnista ja sen seurannasta, henkilöstön osaamisen kehittämisestä, osaamisen johtamisesta ja johtamisen ja esimiestyön kehittämisestä, työsuojelusta, työterveyshuollosta, yhteistoimintamenettelystä ja palkitsemis- ja palkkausjärjestelmästä
- vastata henkilöstöstrategian laatimisesta

5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta

6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta eli

- huolehtia ja vastata omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnasta valtuuston hyväksymän kuntastrategian, hallintosäännön ja konserniohjeiden mukaisesti

7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Jaostot

Valtuusto voi asettaa jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan, valiokuntaan ja johtokuntaan. Jaostoon sovelletaan mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Jaoston tehtävät määritellään hallintosäännössä. Kuntalain mukaan jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Lisäksi valtuusto voi päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

4. Kunnanjohtajan ehdotus johtamisjärjestelmäksi

Valtuusto

Valtuuston koko säilytetään entisellään eli valitaan 51 valtuutettua.

Kunnanhallitus ja sen jaostot

Kunnanhallitukseen valitaan 13 jäsentä. Puheenjohtaja on osa-aikainen tai kokoaikainen. Varapuheenjohtajat ovat osa-aikaisia. Esittelijänä on kunnanjohtaja. Seuraava kunnanjohtaja valitaan 5–7 vuoden määräajaksi, minkä jälkeen arvioidaan mallin toimivuutta.

Kunnanhallituksella on kaksi jaostoa eli konsernijaosto ja kehittämisjaosto. Jaostot ovat 5-jäsenisiä ja niitä johtavat kunnanhallituksen varapuheenjohtajat. Pääosa jaostojen tehtävistä on valmistelua, mutta niille voidaan antaa myös päätösvaltaa.

Konsernijaosto

Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia ja vastata omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnasta valtuuston hyväksymän kuntastrategian, hallintosäännön ja konserniohjeiden mukaisesti. Jaoston esittelijänä on kunnanjohtaja.

Kehittämisjaosto

Kehittämisjaoston tehtävänä on ideoida ja valmistella hankkeita ja toimenpiteitä kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi, vastata yleiskaavasta, elinkeinopolitiikasta, alueen elinvoimasta ja työllisyyspolitiikasta sekä maahanmuuttoon liittyvistä asioista. Jaoston esittelijänä on kuntakehitysjohtaja.

Lautakunnat

Lakisääteisten lautakuntien eli tarkastuslautakunnan (11 jäsentä) ja keskusvaalilautakunnan (5 jäsentä) lisäksi perustetaan 13-jäseniset sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistyslautakunta sekä kaavoitus- ja tekniikka lautakunta. Ko. lautakuntien puheenjohtajat ovat valtuutettuja. Lisäksi on 15-jäseninen Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Lautakunnan tehtävät säilyvät toistaiseksi ennallaan.

Sivistyslautakunta

Lautakunta vastaa tehtävistä, jotka nykyorganisaatiossa kuuluvat kasvatusta ja koulutuslautakunnan, kulttuurilautakunnan, nuorisolautakunnan ja liikuntalautakunnan tehtäviin.

Kaavoitus- ja tekniikkalautakunta

Lautakunta vastaa kaavoitusprosessiin liittyvistä tehtävistä sekä tehtävistä, jotka nykyorganisaatiossa kuuluvat tekniselle lautakunnalle ja rakennuslautakunnalle.

Johtokunta

Kuntalain 67 §:n mukaan kunnallisella liikelaitoksella on oltava johtokunta, joten edellä mainittujen toimielinten lisäksi on 5-jäseninen Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta.

Poliittinen johtajuus

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Kuntalain 40 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Osa- tai kokoaikaiselle kunnanhallituksen puheenjohtajalle määrättävät tehtävät:

- vastaa kunnan poliittisen prosessin kokonaisjohtamisesta ja kunnanhallituksen ja lautakuntien välisestä sekä kuntayhtymiin ja tytäryhteisöihin suuntautuvasta poliittisesta koordinoinnista ja omalta osaltaan kunnan edustamisesta
- seuraa lautakuntien, johtokunnan, toimikuntien sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden toimintaa, päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi
- seuraa kunnan kehitystä ja tekee kunnanhallitukselle sitä koskevia aloitteita.

Varapuheenjohtajat

Osa-aikaisille varapuheenjohtajille määrättävät tehtävät:

- johtavat asioiden käsittelyä edellä mainituissa kunnanhallituksen jaostoissa
- vastaavat johtamansa jaoston osalta poliittisen prosessin johtamisesta ja jaoston toiminnan poliittisesta koordinoinnista suhteessa kunnanhallitukseen, tytäryhteisöihin ja lautakuntiin
- avustavat kunnanhallituksen puheenjohtajaa hänen edellä mainituissa tehtävissään sekä
- vastaavat omalta osaltaan kunnan edustamisesta.

Valtuuston puheenjohtaja

Valtuuston puheenjohtajan tehtävänä on

- lain edellyttämien tehtävien lisäksi vastata lähidemokratiaky-symyksistä ja kontakteista kuntalaisiin.

5. Kunnan ja kuntalaisten vuorovaikutus

Lähidemokratia ja asiakaslähtöinen kehittäminen

Yksi tavoitteista Tuusulan poliittisen johtamisen ja luottamushenkilöorganisaation uudistamisessa on ollut kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien roolin vahvistaminen. Kunta halutaan nähdä entistä enemmän mahdollistajana ja aktivoijana kuntalaisille ja elinkeinoelämälle. Uusien sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittäminen kuntalaisten kanssa käytävään vuorovaikutukseen nähdään myös todella tärkeänä. Kasvavassa ja uudistuvassa kunnassa on huolehdittava lähivaikuttamisen vahvistamisesta ja uudenlaisten toimintamallien kehittämisestä ja käyttöönotosta.

Myös uuden kuntalain keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten osallisuuden ja kunnallisen demokratian vahvistaminen uusissa rakenteissa ja muuttuvassa toimintaympäristössä. Kuntalain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa.

Lähidemokratia ja alueelliset toimielimet

Kuntalain 36 §:n mukaan valtuusto voi asettaa alueellisia toimielimiä (lautakuntia tai johtokuntia) edistämään kunnan osa-alueen asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia. Valtuusto voi päättää, että alueellisen toimielimen jäsenet tai osa jäsenistä valitaan kunnan asianomaisen osa-alueen asukkaiden esityksestä.

Alueellisen toimielimen tehtävänä on alueen näkemysten välittäminen kunnan muuhun päätöksentekoon, kunnan päätöksentekoon vaikuttaminen sekä kunnan osa-alueen kehittäminen.

Alueelliselle toimielimelle on varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Alueellisen toimielimen muista tehtävistä ja toimivallasta määrätään hallintosäännössä.

Alueelliselle toimielimelle määrätyt tehtävät ja annettu toimivalta tehdä hallintopäätöksiä määrittävät pitkälti sitä millainen asema toimielimellä kunnassa on. Toimielimelle voidaan antaa esimerkiksi toimivalta harkinnanvaraisen toiminta-avustusten myöntämiseen kunnan osassa toimiville kulttuuri-, liikunta- ja muille järjestöille. Alueellisella toimielimellä voi myös olla suunnittelutehtäviä maankäytössä ja alueen palvelujen kehittämisessä ja sillä voi olla myös niihin liittyvää päätösvaltaa. Hallintosäännössä voidaan määrittellä periaatteet, joiden mukaan alueellisen toimielimen tekemät esitykset käsitellään valtuustossa ja muissa toimielimissä.

Tuusulassa tulisi virallisten toimielinten sijaan alkaa johtaa verkostoja koottaen yhteen alueelliset kehittäjät kunnan keskuksittain. *Kehittämisverkostot* kokoaisivat yhteen kunnan, paikallisten yritysten ja järjestöjen edustajat sekä alueen asukasaktiivit Hyrylässä, Jokelassa, Kellokoskella ja Riihikalliassa. Nämä verkostot korvaisivat nykyiset Keskustojen kehittämiskunnat.

Kehittämisverkostoihin voisi nimetä kunnan edustajat esimerkiksi kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Muutoin verkostoissa ei olisi nimettyjä edustajia, verkostot olisivat avoimia foorumeita kaikille alueellisille toimijoille ja asukkailla. Kehittämisverkostot koordinoisivat alueensa toimijoiden ja kuntalaisten kehittämistoimintaa kunnan strategian toteuttamiseksi ja kunnan eri osien kehittymistä edistääkseen.

Kehittämisverkostoilla tulisi olla mahdollisuuksia osallistua kunnan tavoitteiden ja talouden suunnitteluun ns. osallistuvan budjetoinnin avulla sekä tehdä esityksiä resursseista alueelliseen kehittämiseen, tapahtumien tai toiminnan järjestämiseen.

Kehittämisverkostot työskentelisivät myös lähidemokratian, kuntalaisten osallistumisen ja asiakaslähtöisen kehittämisen eteen. Verkostolle varattaisiin mahdollisuus lausunnon antamiseen kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin.

Osallistumista ja vaikuttamista voitaisiin edistää mm. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja, selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua

kunnan talouden suunnitteluun, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, sekä tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Kehittämisverkostoilla tulisi olla nimetty vastuuhenkilö, joka koordinoisi kaikkien kehittämisverkostojen toimintaa ja alueellisesti varmistaisi kunnan strategisten tavoitteiden, lähidemokratian ja asiakaslähtöisen kehittämisen toteutumisen.

Kehittämisverkostot vahvistaisivat alueellisten toimijoiden asemaa ja äänen kuulumista kunnassa ja sen kehittämisessä.

Asiakaslähtöisyys palveluiden kehittämisessä ja kunnan läsnäolo asiakaspinnassa

Kuntien rooli ja tehtävät muuttuvat merkittävästi lähivuosina. Asiakaslähtöisyyden vaatimukset tulevat nousemaan ja sähköisen osallistumisen merkitys kasvaa entisestään tulevina vuosina.

Asiakaslähtöisellä palvelujen kehittämisellä tarkoitetaan asiakkaan näkökulmasta ja yhteistyössä asiakkaiden kanssa tehtävää kehittämistä. Se tarkoittaa myös asiakaslähtöisen toimintakulttuurin vahvistamista ja päätöksenteon avoimuuden ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien lisäämistä. Kunnan tulisi olla läsnä asiakaspinnassa eli siellä missä kuntalainen liikkuu ja toimii. Tämä edellyttää esimerkiksi kunnan läsnäoloa sosiaalisen median kanavissa ja se tulisi myös huomioida henkilöstön toimenkuvissa ja resursoinnissa.

Asiakaslähtöisyyttä voidaan edistää erityisesti järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja, selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa esimerkiksi palvelumuotoilun keinoin, tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua. Eri kohderyhmille tarvitaan myös erilaisia osallistumistapoja. Asiakaslähtöisyys ja lähivaikuttaminen ovat osa suunnittelu-, talous-, hankinta-, palvelu- ja tuotantoprosesseja.

Uudenlaiset roolit ja tehtävät sekä kuntalaisten osallistumisen vahvistaminen ja asiakaslähtöinen kehittäminen edellyttävät uudenlaista johtamista ja vastuuta sekä riittäviä resursseja.

Digitalisaatio mahdollistaa asiakkaiden kuuntelun, asiakkuuksien hallinnan ja palveluiden asiakaslähtöisen kehittämisen. Tuusulassa nähdään myös tarve sähköisten toimintatapojen ja kulttuurin kehittämiseen kuntalaisten kanssa käytävään vuorovaikutukseen. Asiakkuuden hallinnan ja asiakastiedon hallinta ovat tässä kehityksessä avainasemassa ja vaativat meiltä lisäpanostuksia.

Hyvinvointiverkosto

Hyvinvointiverkosto kokoaa yhteen nuorisovaltuuston, lapset- ja perheet, ikäihmisten ja vammaisten neuvostot sekä veteraanitoimikunnan

Kuntalain 26–28 §:n mukaan kunnanhallituksen on nuorten, ikääntyneen väestön ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettava nuorisovaltuusto, tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto sekä huolehditava niiden toimintaedellytyksistä. Ne voivat myös olla useamman kunnan yhteisiä. Tuusulassa on näiden lakisääteisten toimielinten lisäksi lapsi- ja perheasioiden neuvosto. Kunnassa toimii myös elinkeinoneuvottelukunta sekä veteraanitoimikunta.

Nuorisovaltuustolle, vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden arvioidaan olevan kohderyhmien kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa. Lasten ja nuorten osallistumisesta ja kuulemisesta säädetään nuorisolain (72/2006) 8 §:ssä. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. ’

Elinkeinoverkosto ja alueelliset kehittämisverkostot

Elinkeinoverkosto ja alueelliset kehittämisverkostot kokoavat yhteen elinkeinoasioiden kehittämisen

Elinkeino-neuvottelukunta on kunnan ja elinkeinoelämän järjestöjen yhteistyöelin, joka valmistelee yhteisiä linjauksia ja toimenpideohjelmia, antaa lausuntoja ja valmistelee suosituksia. Elinkeino-neuvottelukunnassa edustettuina ja nimettyinä olevien tahojen yhteistyö nähdään tärkeänä. Toimintatapoja tulisi kuitenkin kehittää edelleen paikallisten yritysten ja yrittäjien sekä maakuntahallintoon siirtyvät tehtävät ja toiminnot huomioiden. Elinkeinoasioiden avoin kehittämisverkosto ja tiivis yhteistyö alueellisten kehittämisverkostojen kanssa voisi olla ratkaisu uudistumistarpeeseen.

6. Henkilökuntajaoksen lausunto

Henkilökuntajaos on 27.4.2016 todennut poliittisen johtamisen ja luottamushenkilöorganisaation uudistamisen osalta kannanottonaan seuraavaa:

- pormestarimallia pidetään Tuusulan kokoisessa kunnassa tarpeettomana
- tiheään vaihtuvan pormestarin katsotaan vaarantavan pitkäjänteisyyden kunnan johtamisessa ja kehittämisessä

– riittääkö poliittisesti valittavan pormestarin pätevyys kunnanjohtajan toimenkuvan vaatimiin tehtäviin.

Johtamisjärjestelmäkaavio on liitteenä.

Lisätiedot: Harri Lipasti, p. 040 314 3003, Heidi Hagman, p. 040 314 3052 ja Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän edellä olevan selostusosan 4. kohdan ja liitteenä olevan johtamisjärjestelmäkaavion mukaisesti. Johtamisjärjestelmä tulee voimaan 1.6.2017 lukien
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen
- että hallintosäntö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.

Hallintomallin valmistelussa yhtenä vaihtoehtona on ollut siirtyminen pormestariin, mikä vaikuttaisi kunnanjohtajan asemaan ja tehtäviin. Kunnanjohtajaa on kuultu hänen asianosaisasemansa johdosta hallintolain mukaisesti. Kuulemista koskevat asiakirjat ovat liitteenä.

Kunnanjohtaja poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esittelijänä toimi hänen sijaisensa henkilöstöjohtaja Harri Lipasti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- ottaa asian valtuuston esityslistalle
 - tehdä ehdotuksensa valtuustolle 30.5.2016 pidettävässä kokouksessa.
-

Khall § 209/30.5.2016

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän edellä olevan selostusosan 4. kohdan ja liitteenä olevan johtamisjärjestelmäkaavion mukaisesti. Johtamisjärjestelmä tulee voimaan 1.6.2017 lukien
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen
- että hallintosääntö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.

Kunnanjohtaja poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esittelijänä toimi hänen sijaisensa henkilöstöjohtaja Harri Lipasti.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Tuija Reinikainen Pasi Huuhtasen, Päivö Kuusiston, Jussi Salosen ja Aila Koivusen kannattamana teki seuraavan muutosesityksen, joka korvaa pohjaehdotuksen 1. kohdan:

”Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- että Tuusula siirtyy johtamisessa pormestarijärjestelmään 1.6.2017 alkaen
 - valtuusto valitsee keskuudestaan kokopäivätoimisen pormestarin
 - kunnanhallituksen kaksi varapuheenjohtajaa ovat osa-aikaisia ja toimivat myös lautakunnan puheenjohtajana

- kunnanhallituksessa asiat esittelee 31.5.2019 asti kansliapäällikkö (viranhaltija) ja pormestari halutessaan
- kahden vuoden jälkeen esittelyoikeus siirtyy pormestarille ja samalla valtuusto arvioi johtamisjärjestelmää ja tekee tarvittavia muutoksia
- valtuusto valitsee kansliapäällikön kunnan johtavista viranhaltijoista
- valtuuston puheenjohtaja, pormestari ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajat edustavat kuntaa
- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän valtuustoryhmien yhteisesti esittämän lautakunta- ja toimitelinrakenteen mukaisesti (kaavio liitteenä)
 - lautakuntarakennetta tarkennetaan Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan osalta.”

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti pohjaehdotuksen lukuun ottamatta ehdotuksen 1. kohtaa, mihin oli tehty em. muutosesitys. Lisäksi kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti, että kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän valtuustoryhmien yhteisesti esittämän lautakunta- ja toimitelinrakenteen mukaisesti (kaavio liitteenä) ja että lautakuntarakennetta tarkennetaan Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan osalta.

Koska oli tehty pormestarijärjestelmää koskeva kannatettu muutosesitys, josta ei päästy yksimielisyyteen, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Reinikaisen tekemää muutosesitystä äänestävät ”ei”. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 jaa-ääntä (Heinänen, Nyman ja Kervinen) ja 8 ei-ääntä (Ceder, Salonen, Huuhtanen, Koivunen, Kuusisto, Reinikainen, Seppälä ja Mäki-Kuhna). Puheenjohtaja totesi, että Reinikaisen tekemä muutosesitys oli tullut kunnanhallituksen päätökseksi äänin 8–3.

Päätös Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- että Tuusula siirtyy johtamisessa pormestarijärjestelmään 1.6.2017 alkaen

- valtuusto valitsee keskuudestaan kokopäivätoimisen pormestarin
- kunnanhallituksen kaksi varapuheenjohtajaa ovat osa-aikaisia ja toimivat myös lautakunnan puheenjohtajana
- kunnanhallituksessa asiat esittelee 31.5.2019 asti kansliapäällikkö (viranhaltija) ja pormestari halutessaan
- kahden vuoden jälkeen esittelyoikeus siirtyy pormestarille ja samalla valtuusto arvioi johtamisjärjestelmää ja tekee tarvittavia muutoksia.
- valtuusto valitsee kansliapäällikön kunnan johtavista viranhaltijoista
- valtuuston puheenjohtaja, pormestari ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajat edustavat kuntaa
- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän valtuustoryhmien yhteisesti esittämän lautakunta- ja toimielinrakenteen mukaisesti (kaavio liitteenä)
 - lautakuntarakennetta tarkennetaan Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan osalta
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen
- että hallintosääntö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.

Sanna Kervinen, Salla Heinänen ja Ari Nyman ilmoittivat päätöksestä erillään mielipiteen.

Liitteenä pohjaehdotus organisaatiokaavioksi ja kunnanhallituksen ehdotuksen mukainen organisaatiokaavio

Valt § 58/6.6.2016

Liitteenä A pohjaehdotus organisaatiokaavioksi ja B kunnanhallituksen ehdotuksen mukainen organisaatiokaavio

Ehdotus

Valtuusto päättää

- että Tuusula siirtyy johtamisessa pormestarijärjestelmään 1.6.2017 alkaen
 - valtuusto valitsee keskuudestaan kokopäivätoimisen pormestarin
 - kunnanhallituksen kaksi varapuheenjohtajaa ovat osa-aikaisia ja toimivat myös lautakunnan puheenjohtajana
 - kunnanhallituksessa asiat esittelee 31.5.2019 asti kansliapäällikkö (viranhaltija) ja pormestari halutessaan
 - kahden vuoden jälkeen esittelyoikeus siirtyy pormestarille ja samalla valtuusto arvioi johtamisjärjestelmää ja tekee tarvittavia muutoksia.
 - valtuusto valitsee kansliapäällikön kunnan johtavista viranhaltijoista
 - valtuuston puheenjohtaja, pormestari ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajat edustavat kuntaa
- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän valtuustoryhmien yhteisesti esittämän lautakunta- ja toimielinrakenteen mukaisesti (kaavio liitteenä 58B)
 - lautakuntarakennetta tarkennetaan Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan osalta
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen

- että hallintosäätö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Lauri Untamo Antti Kaikkosen, Kirsi Viitasen, Petri Ahosen, Laura Åvallin, Ari Nymanin ja Ulla Rosenqvistin kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun ja asia valmistellaan uudestaan kunnanjohtajan esityksen pohjalta lukuun ottamatta osa-aikaisia palkallisia kunnanhallituksen varapuheenjohtajia.

Koska oli tehty kannatettu palautusesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyä tässä kokouksessa, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Untamon tekemää palautusesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 35 jaa-ääntä ja 16 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asia käsitellään tässä kokouksessa.

Äänestysluettelo liitteenä

Tämän jälkeen Lauri Untamo Risto Rämön ja Salla Heinäsen kannattamana teki seuraavan muutosesityksen:

”Valtuusto päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän edellä olevan selostusosan 4. kohdan ja liitteenä olevan johtamisjärjestelmäkaavion mukaisesti pois lukien osa-aikaiset kunnanhallituksen varapuheenjohtajat. Johtamisjärjestelmä tulee voimaan 1.6.2017 lukien
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen
- että hallintosäätö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.”

Antti Kaikkonen Timo Huhtaluoman, Sanna Kervisen, Kari Kinnusen ja Ari Nymanin kannattamana esitti seuraavaa lisäystä kunnanhallituksen pohjaesitykseen: ”asian jatkovalmistelussa tulee järjestää riittävä kuntalaisten kuuleminen esimerkiksi kuntalaiskyselyllä tai neuvoa-antavalla kunnallisella kan-

sanäänestyksellä. Kuntalaisia on kuultava ennen joulukuun 2016 valtuustoa, jossa hallintosääntö päätetään.”

Koska oli tehty kannatetut muutosesitykset, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestykset. Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat Kaikkosen tekemää muutosesitystä, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Untamon tekemää muutosesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä, 6 ei-ääntä ja 33 tyhjää. Puheenjohtaja totesi, että Kaikkosen esitys voitti tässä äänestyksessä.

Äänestysluettelo liitteenä

Tämän jälkeen todettiin, että äänestyksellä on ratkaistava, hyväksytäänkö pohjaehdotus sellaisenaan vai Kaikkosen tekemällä lisäyksellä. Puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen ja esitti, että ne, jotka kannattavat, ettei pohjaehdotukseen tehdä Kaikkosen esittämää lisäystä, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat lisäyksen tekemistä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 35 jaa-ääntä ja 16 ei-ääntä ja 33 tyhjää. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo liitteenä

Jussi Salonen esitti seuraavan ponnen:

”Kuntalaiskuuleminen kunnan poliittisen johtamisen mallista suoritetaan siinä vaiheessa, kun valtuusto arvioi kokemuksia uudesta poliittisen johtamisen mallista ja sen jatkuvuudesta.”

Päätös

Valtuusto päätti

- että Tuusula siirtyy johtamisessa pormestarijärjestelmään 1.6.2017 alkaen
- valtuusto valitsee keskuudestaan kokopäivätoimisen pormestarin
- kunnanhallituksen kaksi varapuheenjohtajaa ovat osa-aikaisia ja toimivat myös lautakunnan puheenjohtajana
- kunnanhallituksessa asiat esittelee 31.5.2019 asti kansliapäällikkö (viranhaltija) ja pormestari halutessaan

- kahden vuoden jälkeen esittelyoikeus siirtyy pormestarille ja samalla valtuusto arvioi johtamisjärjestelmää ja tekee tarvittavia muutoksia
- valtuusto valitsee kansliapäällikön kunnan johtavista viranhaltijoista
- valtuuston puheenjohtaja, pormestari ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajat edustavat kuntaa
- hyväksyä Tuusulan kunnan uuden johtamisjärjestelmän valtuustoryhmien yhteisesti esittämän lautakunta- ja toimielinrakenteen mukaisesti (kaavio liitteenä)
 - lautakuntarakennetta tarkennetaan Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan osalta
- että valtuutettujen lukumäärä on 51
- että ryhdytään jatkovalmistelemaan miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa. Jatkovalmistelu tehdään selostusosan 5. kohdan mukaisesti eri tahoja kuullen ja osallistaen
- että hallintosääntö valmistellaan ko. päätöksen mukaisesti siten, että valtuusto päättää hallintosäännöstä 7.12.2016 pidettävässä kokouksessa.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kuntalaiskuuleminen kunnan poliittisen johtamisen mallista suoritetaan siinä vaiheessa, kun valtuusto arvioi kokemuksia uudesta poliittisen johtamisen mallista ja sen jatkuvuudesta.

Petri Ahonen, Timo Huhtaluoma, Risto Rämö, Laura Ávall, Antti Seppälä, Salla Heinänen, Paavo Juntunen, Ulla Rosenqvist, Kari Kinnunen, Lauri Untamo, Kirsi Viitanen, Sanna Kervinen ja Ari Nyman ilmoittivat päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

”Jätämme eriävän mielipiteen valtuuston päätöksen. Päätöksen valmistelussa ei ole kuultu riittävästi kuntalaisia, eikä kunnan henkilöstöä. Tuusulan kunnan poliittista johtamisjärjestelmää ja luottamushenkilöorganisaatiota on tarkoituksen mukaista muuttaa vasta kun valtion ajamat SOTE ja maakuntaudistukset ovat otettu käyttöön. SOTE vie suuren osan kunnan budjetista ja henkilöstöstä. Lisäksi maakuntaudistus järjestelee uudelleen valtion hallinnon, aluehallinnon ja kuntien tehtäviä.

Pormestari malli varapuheenjohtajineen tuo hallinnon lisäkustannuksia kuntaan, kun päinvas-
toin tässä tilanteessa tulisi hallinnon kustannuksia karsia.

Tuusulassa tulee säilyttää asioiden virkamiestyövalmistelu ja esittely erillään poliittisesta päätöksen teosta. Tämä vallan kahtiajako virkamiestoimintaan ja poliittisen päätöksentekoon on tärkeä osa suomalaista hallintoa, eikä sitä tule muuttaa perusteettomasti. Pormestari malli tuo

kuntaan oppositio enemmistö asetelman, jossa pormestarin ja varapuheenjohtajapuolueet varmistavat enemmistöllä mieleisensä päätöksenteon ja oppositioon jäävät puolueet, jotka eivät saa omaa palkkapolitiikkaa.”

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 19.55–20.10 ja 21.25–21.45.

Khall § 266/15.8.2016

Muutostyötä johtamaan nimetty poliittinen johtoryhmä (Arto Lindberg, Sanna Kervinen ja Tuija Reinikainen) on jatkanut valmistelua valtuuston kokouksessaan 6.6.2016 päättämistä asioista, eli pormestaramalliin siirtymistä 1.6.2017 lukien, lautakunta- ja toimielinrakenteen uudistamista 1.6.2017 lukien ja jatkovalmistelua siitä miten asiakaslähtöisyyttä sekä käyttäjädemokratiaa ja kuntalaisten osallisuutta kehitetään Tuusulassa

Hallintosäännön muutokset tulee valmistella niin, että ne voidaan käsitellä valtuuston kokouksessa 7.12.2016.

Muutostyön valmistelua on päätetty jatkaa syksyllä 2016 yhteistyössä FCG Konsultointi Oy kanssa siten, että vastaavina konsultteina toimivat edelleen Anssi Hietaharju ja Jarmo Asikainen.

Poliittinen johtoryhmä on kokouksessaan 8.8.2016 hyväksynyt työsuunnitelman syksyille 2016. Valmistelua tehdään laajasti toimijat ja sidosryhmät osallistaen. Työsuunnitelman mukaisesti uudistamisen tarkemmasta sisällöstä kuullaan erillisillä kyselyillä 10.–22.8.2016 luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita, alueellisia kehittämistoimikunta sekä kuntalaisia. Valmistelutyö toteutetaan kyselyjen jälkeen luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden seminaareilla ja työpajoilla sekä luottamushenkilöelinten kokouksissa. Lisäksi Alueelliset kehittämistoimikunnat käsittelevät asiaa yhteiskokouksessa. Kuntalaisten kanssa järjestetään aiheesta kuntalaisillat.

Erikseen valmistellaan ja toteutetaan myös kunnan viranhaltijoille ja työntekijöille kohdentuvat viestinnälliset ja muutoksen hallinnan toimenpiteet.

Tuusulan uuden luottamushenkilöorganisaation ja hallintosäännön valmistelu (vaihe II) on liitteenä.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

– merkitä tiedoksi edellä olevan valmistelun sisällön ja aikataulun

– ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi valmistelun sisällön ja aikataulun.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Harri Lipasti oli asiantuntijana kokouksessa.

Valt § 77/29.8.2016

Ehdotus Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valmistelun sisällön ja aikataulun.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Sami Tamminen esitti päätökseen liitettäväksi hallintosäännön valmistelun ja päätöksenteon aikataulun organisaatiossa eli

- kunnan johtamisen (valta ja vastuukysymykset)
 - työpaja I 31.8., työpaja II 21.9., työpaja III 5.10.
- muu hallintosäännön osa
 - hallinto, talous, henkilöstö ym. 15 9. mennessä alustavat vi-
ranhaltijaehdotukset
- kunnanhallituksen hallintosääntöluonnoksen eri osien käsittely lokakuun aikana
- valtuustoseminaarissa hallintosääntöluonnoksen käsittelyä 27.–28.10.
- kunnanhallituksen hallintosääntöluonnoksen käsittely kuulemi-
sia varten 31.10.
- ammatillisten järjestöjen kuulemiset 1.–11.11.
- mahdolliset asianosaisten kuulemiset 1.–11.11.
- kunnanhallituksen esitys, ensimmäinen käsittely 14.11.
- kunnanhallituksen esitys 21.11.
- valtuuston kokous 7.12.

Päätös Valtuusto päätti

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan valmistelun sisällön ja aikataulun
- että hallintosäännön valmistelun ja päätöksenteon aikataulu organisaatiossa on seuraava:
 - kunnan johtamisen (valta ja vastuukysymykset)
 - työpaja I 31.8., työpaja II 21.9., työpaja III 5.10.
 - muu hallintosäännön osa
 - hallinto, talous, henkilöstö ym. 15 9. mennessä alustavat viranhaltijaehdotukset
 - kunnanhallituksen hallintosääntöluonnoksen eri osien käsittely lokakuun aikana
 - valtuustoseminaarissa hallintosääntöluonnoksen käsittelyä 27.–28.10.
 - kunnanhallituksen hallintosääntöluonnoksen käsittely kuulemisia varten 31.10.
 - ammatillisten järjestöjen kuulemiset 1.–11.11.
 - mahdolliset asianosaisten kuulemiset 1.–11.11.
 - kunnanhallituksen esitys, ensimmäinen käsittely 14.11.
 - kunnanhallituksen esitys 21.11.
 - valtuuston kokous 7.12.

Khall § 392/31.10.2016

Valmistelua on edelleen jatkettu eri toimijat ja sidosryhmät osallistaen. Elokuussa 2016 uudistamisen sisällöstä kuultiin kyselyillä luottamushenkilöitä ja johtavia viranhaltijoita, alueellisia kehittämistoimikuntia sekä kuntalaisia. Lautakunnat antoivat lausuntonsa syyskuussa. Valmistelutyötä on toteutettu myös luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden työpajoilla. Lisäksi alueelliset kehittämistoimikunnat ovat käsitelleet asiaa yhteiskokouksessa. Kuntalaisten kanssa on järjestetty aiheesta kuntalaisillat.

Hallintosääntöä on työstetty kunnan johtamisen osalta valtuuston päätöksen ja työpajoista saatujen linjausten pohjalta.

Kuntalain sääntely perustuu valtuuston päätösvallan yleisyydelle eli päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto ole itse siirtänyt toimivaltaansa kunnan muille viranomaisille. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan sekä toimielinten kokousmenettelyjen keskeinen ohjausväline, ja kunnallisessa päätöksenteossa on noudatettava lakien lisäksi hallintosäännön määräyksiä. Hallintosäännön ohella kunnan toiminnan muita keskeisiä ohjausvälineitä ovat kuntastrategia, talousarvio ja taloussuunnitelma.

1.6.2017 voimaantulevassa kuntalain 90 §:ssä säädetään hallintosääntöön otettavista määräyksistä. Kuntalaissa lähdetään siitä, että hallintosäännössä annetaan kaikki määräykset, joita hallinnon järjestämisessä ja päätöksenteossa tarvitaan. Hallintosääntö korvaa toimielinten erilliset johtosäännöt ja valtuuston työjärjestyksen. Kuntalain perustelujen mukaan hallintosääntömääräykset voidaan jakaa eri asiakirjoihin silloin, kun kaikkia niitä ei kunnan organisaation laajuuden perusteella ole tarkoituksenmukaista koota yhteen.

Kuntalain 109 §:n mukaan hallintosäännön on oltava saatavilla kunnan kotisivuilla yleisessä tietoverkossa.

Kuntalain 90 §:ssä todetaan seuraavaa:

Hallintosääntö

Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

1) hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä seuraavista asioista:

- a) toimielimistä ja johtamisesta;
- b) kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä;
- c) henkilöstöorganisaatiosta;
- d) taloudenhoidosta;
- e) hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
- f) sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta;

2) päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä seuraavista asioista:

- a) toimivallan siirtämisestä;
- b) toimielinten kokoontumisesta;
- c) varajäsenten kutsumisesta;
- d) toimielimen puheenjohtajan tehtävistä;
- e) kokouksen tilapäisestä puheenjohtajasta;
- f) kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolosta ja puheoikeudesta muiden toimielinten kokouksissa;
- g) muiden kuin jäsenten läsnäolosta ja puheoikeudesta toimielinten kokouksissa;
- h) toimielinten päätöksentekotavoista sekä siitä, miten kunta huolehtii, että sähköiseen kokoukseen ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumiseen tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä;
- i) esittelystä;
- j) pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja tiedoksi antamisesta;

- k) asiakirjojen allekirjoittamisesta;
- l) asiakirjahallinnon järjestämisestä;
- m) asiakirjoista tai tiedon antamisesta perittävistä maksuista;
- n) 23 §:ssä tarkoitetun aloitteen käsittelystä ja aloitteen tekijälle annettavista tiedoista;
- o) viestinnän periaatteista;
- p) menettelystä otettaessa asia ylemmän toimielimen käsiteltäväksi;

3) *valtuuston toimintaan liittyvistä seuraavista asioista:*

- a) valtuuston kokousmenettelystä;
- b) varavaltuutetun kutsumisesta valtuutetun tilalle;
- c) valtuutetun aloitteen käsittelystä;
- d) valtuutettujen valtuustotyöskentelyä varten muodostamista valtuustoryhmistä;
- e) kokouksiin osallistumisesta ja kokouskutsun lähettämisestä sähköisesti;
- f) valtuutettujen puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa, jos ne ovat tarpeen kokouksen kulun turvaamiseksi.

Kuntalain 91 §:n mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen. Toimivalta sellaisessa asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toimielimelle.

Kuntalain 14.2 §:n 11 kohdan mukaan valtuuston on päätettävä luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Jos palkkio- ja korvausperusteista halutaan määrätä johtosäännössä, tarkoituksenmukaista olisi ottaa määräykset hallintosääntöön.

Hallintosäännön valmistelu etenee siten, että asiassa kuullaan paikallisia ammattijärjestöjä ja asianosaisia, ja luonnokseen tehdään tarpeellisia muutoksia ja tarkennuksia.

Valtuuston päätöksen mukaisesti kunnanhallitus tekee ehdotuksensa valtuustolle 21.11. ja valtuusto käsittelee asian 7.12.2016.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi luonnoksen Tuusulan kunnan hallintosäännöksi
- kuulla paikallisia ammattijärjestöjä ja asianosaisia

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 416/14.11.2016 Kunnanjohtajaa on kuultu ko. asiassa jo touko–kesäkuussa. Toimialajohtajille ja ammattijärjestöille on toimitettu kuulemiskirjeet 3.11.2016, ja heiltä on pyydetty vastaukset 11.11.2016 mennessä.

Kuntalain (410/2015) 82 §:n mukaan luottamushenkilölle maksetaan

1. kokouspalkkiota
2. korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä
3. matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.

Luottamushenkilölle voidaan maksaa palkkiota määräajalta sekä muita erillispalkkioita.

Kokouspalkkioita maksetaan kunnan toimielinten kokouksista, mutta ei esim. valtuustoryhmien kokouksista.

Kuntalain 80.4 §:n mukaan valtuusto päättää päätoimiselle ja osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksettavasta kuukausipalkasta ja korvauksista. Päätoimisella ja osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja samoin perustein kuin kunnallisella viranhaltijalla. Mitä tapaturmavakuutuslaissa säädetään työnantajasta ja työntekijästä, sovelletaan vastaavasti kuntaan sekä päätoimiseen ja osa-aikaiseen luottamushenkilöön.

Pormestarille maksettava kokonaispalkka voisi olla 9 500 euroa/kk ja osa-aikaisille kunnanhallituksen varapuheenjohtajille maksettava kokonaispalkka 2 000 euroa/kk.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- merkitä asian tiedoksi
- tehdä ehdotuksen valtuustolle 21.11.2016 pidettävässä kokouksessa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 434/21.11.2016 Liite nro 434

Kunnanjohtaja ilmoittaa olevansa esteellinen, joten esittelijänä toimii henkilöstöjohtaja Harri Lipasti.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

– ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä liitteenä olevan hallintosäännön, joka tulee voimaan 1.6.2017 lukien
- oikeuttaa viranhaltijat tekemään hallintosääntöön pieniä teknisiä korjauksia
- kumota voimassaolevat hallintosäännön, lautakuntien johtosäännöt, valtuuston työjärjestyksen, luottamushenkilöiden palkkiosäännön, tarkastussäännön ja TA-2017 toimivaltuudet 1.6.2017 lukien
- että pormestarille maksettava kokonaispalkka on 9 500 euroa/kk ja osa-aikaisille kunnanhallituksen varapuheenjohtajille maksettava kokonaispalkka on 2 000 euroa/kk

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- ottaa asian valtuuston 7.12.2016 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksen valtuustolle 28.11.2016 pidettävässä kokouksessa.

Kunnanjohtaja ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esittelijänä toimi kunnanjohtajan sijainen, henkilöstöjohtaja Harri Lipasti.

Dno KESH:19 /2015

435 § AULANKO AILA, ERON MYÖNTÄMINEN LUOTTAMUSTOIMESTA JA KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VAALI

Kunnanhallitus	§ 514	17.12.2012
Valtuusto	§ 8	28.1.2013
Kunnanhallitus	§ 281	17.06.2013
Valtuusto	§ 109	2.9.2013
Kunnanhallitus	§ 15	12.01.2015
Valtuusto	§ 14	26.01.2015
Kunnanhallitus	§ 80	09.02.2015
Valtuusto	§ 47	16.3.2015
Kunnanhallitus	§ 203	23.05.2016
Valtuusto	§ 69	06.06.2016
Kunnanhallitus	§ 295	05.09.2016
Valtuusto	§ 93	10.10.2016

Khall § 514/17.12.2012 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan johtosäännön 2 §:n mukaan valtuusto valitsee lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Kuntalain 36 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan seuraavaa:

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; eikä
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Kuntalain 34 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta valtuustoon seuraavaa:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön; eikä

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kuntalain 20 §:n mukaan valtuusto tai muu valinnan suorittava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Heidät valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Valintaa suorittaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Lisätiedot: Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita kasvatus- ja koulutuslautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 2013–2016
- valita jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 8/28.1.2013

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita kasvatus- ja koulutuslautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 2013–2016
- valita jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita kasvatus- ja koulutuslautakuntaan seuraavat yksitoista (11) jäsentä ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 2013–2016

Jäsen

Varajäsen

Ahonen Lea	Aulanko Aila
Airikka Jerry	Vainio Erkki
Alanko Matti	Luode Toni
Avellan Monica	Karhu Ulrika
Honkaniemi Seppo	Noro Seppo
Hyypijev Ritva	Ojala Sanna
Kinnunen Kari	Rautio Sampsa
Manninen Laura	Laitinen Sarianna
Nepponen Salme	Seuna Soile
Tamminen Sami	Ilkas Jani
Visuri Päivi	Juntunen Asta

– nimetä

puheenjohtajaksi Laura Mannisen
varapuheenjohtajaksi Matti Alangon.

Khall § 281/17.6.2013

Monica Avellanin varajäseneksi valittu Ulrika Karhu on pyytänyt eroa henkilökohtaisista syistä.

Kuntalain 38.3 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittava luottamushenkilö on.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– myöntää Ulrika Karhulle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä

– suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 109/2.9.2013

Ehdotus

Valtuusto päättää

– myöntää Ulrika Karhulle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä

- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Valtuusto päätti

- myöntää Ulrika Karhulle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- valita Monica Avellanin varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Karin Åhmanin.

Khall § 15/12.1.2015

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet Salme Nepponen ja Sami Tamminen ovat pyytäneet eroa lautakunnan jäsenyydestä henkilökohtaisista syistä.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Salme Nepposelle ja Sami Tammiselle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen tehtävistä
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 14/26.1.2015

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Salme Nepposelle ja Sami Tammiselle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen tehtävistä
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- myöntää Salme Nepposelle ja Sami Tammiselle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen tehtävistä
 - valita Nepposen tilalle Ari Weckmanin ja Tammisen tilalle Sarianna Laitisen sekä Laura Mannisen varajäseneksi Essi Piiraisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Khall § 80/9.2.2015

Ari Weckmanin varajäsen Soile Seuna on pyytänyt eroa henkilökohtaisista syistä.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Soile Seunalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 47/16.3.2015

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Soile Seunalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- myöntää Soile Seunalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
 - valita Seunan tilalle kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Mirka Kovalaisen
-

Khall § 203/23.5.2016

Ritva Hyypijevin varajäsen Sanna Ojala on pyytänyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnasta henkilökohtaisista syistä.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Sanna Ojalalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä

- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- Päätös Ehdotus hyväksyttiin.
-

Valt § 69/6.6.2016

- Ehdotus Valtuusto päättää
- myöntää Sanna Ojalalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- Päätös Valtuusto päätti
- myöntää Sanna Ojalalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
- valita Ritva Hyypijevin varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Heli Uddin.

Puheenjohtaja ilmoitti klo 0.40, että kokous keskeytetään ja sitä jatketaan 13.6.2016 klo 19.

Khall § 295/5.9.2016

- Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsen Seppo Honkaniemi on muuttanut Tuusulasta 1.6.2016, joten hän on menettänyt vaalikelpoisuutensa ko. luottamustoimeen.
- Ehdotus Kj Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että
- VALTUUSTO päättää
- todeta Seppo Honkaniemen jäsenyyden kasvatus- ja koulutuslautakunnassa päättyneeksi
- suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- Päätös Ehdotus hyväksyttiin.
-

Valt § 93/10.10.2016

- Ehdotus Valtuusto päättää
- todeta Seppo Honkaniemen jäsenyyden kasvatus- ja koulutuslautakunnassa päättyneeksi
 - suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- Päätös Valtuusto päätti
- todeta Seppo Honkaniemen jäsenyyden kasvatus- ja koulutuslautakunnassa päättyneeksi
 - valita hänen tilalleen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäseneksi Heikki Leinosen.

Khall § 435/21.11.2016 Lea Ahosen varajäsen Aila Aulanko muuttaa Tuusulasta, mistä syystä hän on pyytännyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä.

- Ehdotus
Kj Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että
- VALTUUSTO päättää
- myöntää Aila Aulangolle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen tehtävästä
 - suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jäsen

Åvall Laura (pj.)
Alanko Matti (varapj.)
Ahonen Lea
Airikka Jerry
Avellan Monica
Leinonen Heikki
Hyypijev Ritva
Kinnunen Kari
Laitinen Sarianna
Visuri Päivi
Weckman Ari

Varajäsen

Piiroinen Essi
Luode Toni
Aulanko Aila
Vainio Erkki
Åhman Karin
Noro Seppo
Udd Heli
Rautio Sampsa
Ilkas Jani
Juntunen Asta
Kovalainen Mirka

Dno KESH:864 /2016

436 § HEIKKILÄ EEVA, ERON MYÖNTÄMINEN LUOTTAMUSTOIMESTA JA KESKUSVAALILAUTAKUNNAN JÄSENEEN VAALI

Kunnanhallitus	§ 512	17.12.2012
Valtuusto	§ 6	28.1.2013

Khall § 512/17.12.2012 Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kunnallisvaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Lokakuun 28. päivänä 2012 toimitetuissa kunnallisvaaleissa esiintyvät seuraavat äänestäjäryhmät:

1. Suomen Kommunistinen Puolue r.p.
2. Suomen Työväenpuolue STP r.p.
3. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
4. Vasemmistoliitto r.p.
5. Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
6. Vihreä liitto r.p.
7. Kansallinen Kokoomus r.p.
8. Perussuomalaiset r.p.
9. Suomen Keskusta r.p./Centern i Finland r.p.
10. Svenska Folkpartiet i Finland r.p.
11. Tuusulan vapaa vasemmisto yhteislista
12. Tuusulan puolesta yhteislista

Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa. Käytännössä työskentelyeste voi tulla ajankohtaiseksi vasta seuraavissa kunnallisvaaleissa vuoden 2015 syksyllä.

Valintaa suorittaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Lisätiedot: Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita toimikaudeksi 2013-2016 keskusvaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä ja viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan
- valita varsinaista jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valt § 6/28.1.2013

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita toimikaudeksi 2013-2016 keskusvaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä ja viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan
- valita varsinaista jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita toimikaudeksi 2013-2016 keskusvaalilautakuntaan seuraavat viisi (5) jäsentä ja viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan

Jäsen

Heikkilä Eeva
Luhtala Elsi
Manninen Markku
Ollila Erja
Pirttinen Matti

Varajäsen

1. Seppälä Ilkka
2. Sonkkanen Leila
3. Malinen Laila
4. Wikström Göran

5. Porspakka Jori

- nimetä

puheenjohtajaksi Markku Mannisen
varapuheenjohtajaksi Matti Pirttisen.

Khall § 436/21.11.2016

Eeva Heikkilä on pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä terveydellisistä syistä.

Kuntalain 38.3 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittava luottamushenkilö on.

Valintaa suoritettaessa on syytä ottaa huomioon, että keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka on keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn ko. vaaleissa. Keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla henkilö, joka on puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies.

Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että keskusvaalilautakunnan jäsen, jonka läheinen (puoliso, lapsi jne.) on ehdokkaana kuntavaaleissa, on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen läheisensä osalta sekä ennakköänten laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– myöntää Eeva Heikkilälle eron keskusvaalilautakunnan jäsenen tehtävästä

– suorittaa täydennysvaalin jäljellä olevaksi toimikaudeksi

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

437 § VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Khall § 437/21.11.2016

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

KUNNANJOHTAJA

- 10.11.2016 nro 68: Henkilöstöpäätös
- 11.11.2016 nro 69: Lakimiehen määräaik. tehtävän täyttäminen
- 11.11.2016 nro 70: Henkilöstöpäätös
- 11.11.2016 nro 71: Projektiasiantuntijan tehtävän täyttäminen

KUNNANSIHTTEERI

- 15.11.2016 nro 15: Henkilöstöpäätös

TALOUSJOHTAJA

- 8.11.2016 nro 57: Perintäpalveluiden hankinta

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

438 § TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA

Khall § 438/21.11.2016

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsiteltyjä asioita oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi

- kuntakehityslautakunta 9.11.2016
- sosiaali- ja terveyslautakunta 16.11.2016
- vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta 10.11.2016
- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 8.11.2016
(otto-oikeuden osalta hallintosäännön 16 §:n 3 momentin mukainen rajoitus)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

439 § ILMOITUSASIAT

Khall § 439/21.11.2016 Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

- 1 ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
9.11.2016: Sosiaaliasiamiestoiminta Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, sosiaaliasiamiesten selvitykset vuodelta 2015 (julkaisu 9/2016)
 - 2 ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
15.11.2016: Keski- ja Itä-Uudenmaan henkilöliikenneselvitykset ja joukko-liikenteen palvelutasomäärittelyt
 - 3 HSL HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE
14.11.2016: HSL:n ja kehyskuntien lippuyhteistyö vuonna 2017, lippujen hinnat ja kehyskuntien tuki
 - 4 KOKOUSKUTSUJA
HUS valtuusto 14.12.2016
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuusto 23.11.2016
 - 5 PÖYTÄKIRJOJA
Uudenmaan liiton maakuntahallitus 7.11.2016
HUS hallitus 14.11.2016
- Päätös Kunnanhallitus merkitsi ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

440 § ASFALTTIKARTELLI, HOVIOIKEUDEN TUOMIO JA JATKOTOIMET

Kunnanhallitus	§ 634	30.11.2009
Kunnanhallitus	§ 247	3.5.2010
Kunnanhallitus	§ 519	16.12.2013
Kunnanhallitus	§ 21	13.1.2014
Kunnanhallitus	§ 124	10.3.2014

Khall § 634/30.11.2009 KHO:n ja markkinaoikeuden päätökset

Korkein hallinto-oikeus on 29.9.2009 antanut päätöksensä asfalttialan yritysten kilpailunrajoituslain vastaista menettelyä koskevassa asiassa. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että esitetyn näytön perusteella Suomen asfalttimarkkinoilla on vallinnut koko valtakunnan laajuinen, yksi ja yhtenäinen kartelli vuosina 1994-2002. Kartelli on kattanut niin yksityisten, kuntien kuin valtion teettämät asfaltointiurakat ja sen päämääränä on ollut poistaa toimiva kilpailu Suomen asfalttimarkkinoilta. Kartellin johtajana on toiminut Lemminkäinen Oyj.

Korkein hallinto-oikeus määräsi jäljempänä mainitut yhtiöt maksamaan seuraamusmaksuja yhteensä 82,55 miljoonaa euroa. Seuraamusmaksut jakautuivat seuraavasti:

Lemminkäinen Oyj	68 miljoonaa euroa
VLT Trading Oy (ent. Valtatie Oy)	4,8 miljoonaa euroa
NCC Roads Oy	4,6 miljoonaa euroa
Skanska Asfaltti Oy	4,5 miljoonaa euroa
SA-Capital Oy	500 000 euroa
Rudus Asfaltti Oy	100 000 euroa
Super Asfaltti Oy	50 000 euroa

KHO:n päätös ei ratkaissut sitä, ovatko kunnat oikeutettuja vahingonkorvaukseen tai perusteettoman edun palautukseen, vaan asia jää erillisessä oikeudenkäynnissä ratkaistavaksi. Ratkaisevaa on näyttö siitä, onko todellista vahinkoa syntynyt ja jos on syntynyt, niin minkä verran.

Markkinaoikeus on käsitellyt asiaa aikaisemmin ja antanut päätöksensä 19.12.2007 kilpailuviraston hakemuksesta. Tällöin markkinaoikeus katsoi, että päätöksessä mainitut yritykset olivat kuntien teettämien asfalttitöiden osalta jakaneet markkinoita sekä osallistuneet tarjousyhteistyöhön päätöksessä tarkemmin mainituilla alueilla ja aikana. Markkinaoikeus katsoi jääneen näyttämättä, että kuntien teettämien asfalttitöiden osalta markkinoiden jakaminen ja tarjousyhteistyö olisi ollut valtakunnallista. Sen sijaan valtion asfalttitöiden osalta markkinoiden jakaminen ja tarjousyhteistyö oli ollut valtakunnallista. Kilpailuvirasto ja yritykset lukuun ottamatta Super Asfaltti Oy:tä valittivat koko päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kuntaliiton suositukset asiassa

Kuntaliitto kehottaa kuntia tekemään mahdollisimman paljon yhteistyötä keskenään korvauskanteiden kanneperusteiden ja kartellin aiheuttamien vahinkojen selvittämisessä. Kuntien ja kuntayhtymien on syytä mahdollisuuksien mukaan muodostaa alueellisesti tarkoituksenmukaisia yhteistyöverkostoja asian hoitamiseksi ja yhteisen asianajajan tai asianajajien palkkaamiseksi korvauskanteiden nostamiseksi ja niiden ajamiseksi tuomioistuimessa. Kuntaliitto pitää perusteltuna myös, että perustetut yhteistyöverkostot tekisivät yhteistyötä keskenään mahdollisuuksiensa mukaan.

Edellä mainitun järjestelyn avulla kunnat ja kuntayhtymät voisivat mahdollisimman tarkoituksenmukaisella, tehokkaalla ja yhtenevällä tavalla valvoa oikeudelliset etunsa mahdollisissa sovintoneuvotteluissa tai tulevaisissa vahingonkorvaus- / perusteettoman edun palautusta koskevissa oikeudenkäynneissä kartelliin syyllistyneitä yhtiötä kohtaan.

Lisäksi Kuntaliitto suosittelee, että kunnat ja kuntayhtymät uudistavat aikaisemmin tekemänsä vanhentumisen katkaisuilmoitukset perustuen korkeimman hallinto-oikeuden nyt antamaan päätökseen päätöksessä mainittuja yhtiöitä kohtaan Kuntaliiton aikaisemmissa yleiskirjeissä mainituin tavoin ja mainituin väliajoin siihen saakka, kunnes kunta tai kuntayhtymä on saattanut korvauskanteensa kaikkien kanneperusteiden osalta vireille käräjäoikeuteen.

Kuntaliitto on jo aikaisemmin 20.4.2004 ja 2.11.2006 yleiskirjeissään käsitellyt lyhyesti kilpailuviraston 31.3.2004 tekemää esitystä markkinaoikeudelle sekä mao:n päätöstä. Tällöin Kuntaliitto on suosittanut kuntien ja kuntayhtymien mahdollisen vahingonkorvaussaatavan / perusteettoman edun palautuksen vanhentumisen katkaisutoimenpiteitä ja vahingonkorvauksen määrän alustavaa selvittelyä kaikkia kilpailuviraston hakemuksessaan ja myöhemmin markkinaoikeuden päätöksessään listaamia yrityksiä ja yhteisöjä kohtaan.

Myöhemmin toukokuussa 2008 Kuntaliitto on todennut, että kunkin kunnan tulee itse arvioida, milloin mahdolliset korvauskanteet on saatettava vireille markkinaoikeuden tuomiossa mainittuja yrityksiä kohtaan. Kuntaliitto on ilmoittanut pitävänsä lähtökohtaisesti perusteltuna sitä, että ainakin kilpailunrajoituslain 18 a §:ään perustuvat korvausvaatimukset saatetaan vireille markkinaoikeudessa mainittuja yhtiötä kohtaan viimeistään 31.3.2009 mennessä. Lisäksi yleiskirjeessä on todettu, että riippumatta siitä, miten kunnat menettelevät kilpailunrajoituslain 18 a §:ään perustuvan korvausvaatimuksen osalta, Kuntaliitto suosittelee, että muihin korvausperusteisiin liittyvien vaatimusten vanhentumisen katkaiseminen tulee edelleenkin katkaista siihen saakka, kunnes kunta on mahdollisesti saattanut korvauskanteensa kaikkien kanneperusteiden osalta vireille käräjäoikeuteen markkinaoikeuden tuomiossa mainittuja yrityksiä vastaan.

Tuusulan tilanne

Tuusula on solminut sopimuksia asfalttitoista KHO:n päätöksessä mainittuina vuosina 1994-2002 yhteensä 9 kpl. Näistä 6 kpl Lemminkäinen Oyj:n kanssa, joissa vanhentuminen on katkaistu ja 1 kpl Valtatie Oy:n kanssa. Vuonna 1996 sopimus on tehty Tielaitoksen kanssa ja yhdessä Lemminkäisen kanssa tehdyssä sopimuksessa ei vanhentumista ole jostain syystä katkaistu (vanhentumisen katkaisuilmoituksessa mainittu vain 6 sopimusta). Tuusula on toiminut Kuntaliiton suosituksen mukaisesti ja katkaissut vanhentumisen perusteettoman edun/vahingonkorvaussaatavaa koskevan vaatimuksen osalta sekä Lemminkäinen Oyj:tä että Valtatie Oy:tä kohtaan. Valtatie Oy:n osalta vanhentuminen on katkaistu 10.5.2004 sekä 23.4.2007. Lemminkäinen Oyj:n osalta vanhentuminen on katkaistu 7.5.2004 sekä 5.4.2007. Lemminkäisen osalta korvausvaatimus on 440.148,61 euroa ja Valtatien osalta 66.608,17 euroa. Seuraava vanhentumisen katkaiseminen on molempien yritysten osalta tehtävä viimeistään maaliskuun loppuun 2010 mennessä.

Tuusula ei ole saattanut vireille käräjäoikeudessa kilpailunrajoituslain 18 a §:ään perustuvaa korvausvaatimusta kumpaakaan Tuusulan sopimuskumppaniyhtiötä kohtaan. Tähän mennessä vain noin 20 kuntaa ovat nostaneet kanteen mao:n ja KHO:n päätöksissä mainittuja yhtiöitä kohtaan. Näistä yksi kanteen nostanut on Hyvinkää. Kerava, Nurmijärvi, Porvoo, Järvenpää ja Riihimäki sen sijaan ovat tyytyneet Tuusulan tavoin ainoastaan vanhentumisajan katkaisemiseen.

Kilpailunrajoituslain 18 a §:n mukaisen kanteen nostamatta jättäminen maaliskuun 2009 loppuun mennessä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että Tuusula tai muut kanteen määrääjässä nostamatta jättäneet kunnat eivät olisi oikeutettuja vaatimaan/saamaan korvauksia vahingonkorvauslain tai perusteettoman edun säännösten mukaan tai jopa kilpailunrajoituslain 18 a §:n perusteella. Vanhentumisajat etenkin kilpailunrajoituslain 18 a §:n perusteella ovat hyvin tulkinnallisia ja nähtäväksi jää miten lakeja käräjäoikeudessa ja muissa oikeusistuimissa tullaan aikanaan tulkitsemaan.

Lähikuntien yhteistyö

Asfalttikartelliasiaan liittyen pidettiin Hyvinkään kaupungin kutsusta lähialueen kuntien kokous 12.10.2009. Kokouksessa oli esillä kuntien tilanne kartellituomion saaneiden yritysten kanssa sekä kuntien yhteistyö asiassa. Kuntien yhteistyön osalta voisi tiivistetysti sanoa, että yhteistyötä suunniteltiin sekä kanneperusteista tehtävään selvitystyöhön, että myös itse kanteiden nostamiseen ja ajamiseen. Lisäksi kokouksessa todettiin myös asiaan liittyvän huomattava kuluriski ja se, että varmoja etukäteisarvioita on mahdotonta esittää.

Asfalttialan kartelliin liittyvää vahingonkorvausasiaa käsiteltiin Hyvinkään kaupunginhallituksessa 12.10.2009. Kaupunginhallitus antoi Hyvinkään kansliapäällikölle oikeuden antaa toimeksianto valitsemalleen asianajotoi-

mistolle tilanneanalyysin tekemiseksi. Tavoitteena on, että prosessia hoidettaisiin yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Tämän jälkeen asia tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn ja päätetään vahingonkorvauskanteen jatkamisesta.

Edellä mainittuun liittyen Hyvinkään kaupunki sopi tapaamisesta Bützowin toimiston asianajaja Olli Hyvösen kanssa 5.11.2009 ja kutsui myös Tuusulan, Keravan ja Nurmijärven kunnan edustajat mukaan tapaamiseen.

Kuntaliiton tarjoama tuki kunnille

Asfalttikartelliin liittyvästä selvitystyöstä on keskusteltu myös Kuntaliiton Pirkka-Petri Lebedeffin kanssa sekä Tuusulan että muiden kuntien toimesta. Kuntaliiton näkemys asiasta on kuitenkin se, että kuntien on itse oltava aktiivisia asiassa ja pyrittävä hoitamaan tämä itse. Mahdollisesti he olisivat asianosaisten kustannuksella valmiit osallistumaan operaatioon siihen liittyvien taloudellisten selvitysten osalta (asfalttiyhtiöiden hintojen kehitystä koskevalta osin), mutta mitään yksityiskohtaisempia selvityksiä he eivät ole valmiit tekemään. Lebedeffin mukaan kuntien pitäisi nyt vähintäänkin selvittää asia asianajajatoimistojen avulla perusteellisesti ja olla valmiita nostamaan kanteita. Tämän vuoksi olisi perusteltua antaa jollekin asianajajatoimistolle toimeksianto tilanneanalyysin tekemisestä eli kanteen todellisista menestymismahdollisuuksista. Tämän jälkeen päätettäisiin, jatketaanko vahingonkorvauskannetta vai ei. Koska kanneperusteet ovat kaikilla kunnilla yhteneväiset, saattaisi Kuntaliiton mukaan olla jonkin verran kustannuksia alentavaa toimia asiassa yhteistyössä. Asian hoitamista ei helpota myöskään se, että hyvin suurella osalla resursseiltaan ja osaamiseltaan riittävästä asianajajatoimistoista on asiakkaanaan kartelliin kuuluvia yrityksiä.

Laajempi kuntayhteistyö ja VATT:n selvitys

Helsingin kaupungin oikeuspalvelut kutsui suurempia kuntia asfalttikartelliasian yhteistyötä koskevaan kokoukseen 13.11.2009. Paikalla oli edustettuna noin 20 kuntaa. Myös lähialueen kunnat Järvenpää, Nurmijärvi ja Hyvinkää Tuusula mukaan lukien osallistuivat kokoukseen. Kokouksessa keskusteltiin kuntien tilanteesta ja oikeuskysymyksistä. Lopuksi todettiin, että vaikkakin kunkin kunnan tilanne on erityislaatuinen ja vaatii oman selvittelynsä, kunnat tulevat toimimaan kuitenkin eri tavoin yhteistyössä asiassa ja etenkin kanteen nostamiseksi tai haastehakemuksen täydentämiseksi on tarpeellista saada myös asiantuntijalausuntoja vaatimusten tueksi. Tämän vuoksi sovittiin alustavasti, että kokoukseen osallistuvat kunnat hankkivat yhteistyönä kartelliasiaan liittyviä asiantuntijalausuntoja, jotta yksittäisen kunnan kustannukset jäävät pienemmäksi.

Kokouksessa oli läsnä myös Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n tutkijat, jotka toivat esille mahdollisuutta tehdä selvitystä taloudellisen vahingon suuruudesta asfalttikartellisopimuksissa. VATT:n edustajien mukaan VATT:lla olisi mahdollisuus arvioida taloustieteellisillä menetelmil-

lä kullekin kunnalle aiheutuneen vahingon suuruutta. Tutkimus tapahtuu keräämällä aineistoa ajalta, jolloin kartellin tiedetään toimineen sekä ajalta jolloin kartelli ei ole toiminut tai sen toiminta on vaikeutunut. Tällaista aineistoa arvioidaan tilastollisesti, mikä hintataso olisi ollut, mikäli kartelli ei olisi keinotekoisesti nostanut hintoja. Karkeasti ottaen vahinko tarjouskilpailun järjestäneelle kunnalle on yksinkertaisesti kartellihinnan ja aineistosta arvioidun kilpailullisen hinnan erotus.

VATT:n lausunnon osalta todettiin kokouksessa, että VATT selvittää minkä verran edellä mainittu lausunto tulisi kunnalle maksamaan, ja olisiko heillä mahdollisuus saada asian tutkimukseen jonkinlaista apurahaa. Tällöin kustannukseksi yksittäisen kunnan osalta tulisi alle 1.000 euroa. Lausunnon todettiin kokouksessa yksimielisesti olevan hyödyksi kanteen nostamisen arvioinnissa ja toisaalta haastehakemuksen vaatimusten tukena.

Asianajotoimisto Bützowin arvion hankkiminen Tuusulan tilanteesta

Tuusulan kunnan edustaja osallistui myös 5.11.2009 Hyvinkään kaupungin järjestämään tapaamiseen Asianajotoimisto Bützowin asianajajien Olli Hyvösen ja Pekka Kokon kanssa. Tapaamisessa olivat mukana myös Keravan ja Nurmijärven edustajat. Tapaamisessa käytiin läpi juridisia ongelmakohtia, joista käsin kartelliin syyllistyneiden yhtiöiden kanssa solmittuja asfalttisolpimuksia tulisi tarkastella. Esille nousivat mm. se, millä perusteilla korvauksia vaaditaan; kilpailunrajoituslain 18 a §:n, sopimusperusteisen vahingonkorvauksen, perusteettoman edun palautusvaatimuksen, vahingonkorvauslain perusteella vaiko kenties useaan eri korvausperusteeseen samanaikaisesti vetoamalla. Tapaamisessa todettiin myös, että kysymyksessä ei ole rikollinen teko. Eri kanneperusteiden osalta on varauduttava vanhentumiskysymysten selvittämiseen, eroavuuksiin vaatimusten yksilöinnissä ja eroavuuksiin myös korkovaatimusten esittämisessä. Myös kunnalle syntyneen vahingon määrä on yksilöitävä, määrä on perusteltava ja siitä on esitettävä näyttö. Tässä apuna ovat etenkin asiantuntijalausunnat, myös esim. VATT:lta saatava selvitys asfaltin hintojen kehityksestä ilman kartellia ja kartellin vaikutuksesta. Apuna voidaan käyttää myös kilpailuviraston hintaselvityksiä sekä markkinaoikeuden ja KHO:n päätöksiin sisältyviä kannanottoja. Lopullisesti asian kuitenkin ratkaisee tuomioistuimien ja varmasti kaikki oikeusasteet läpikäyden lopulta Korkein oikeus.

Neuvotteluissa sovittiin, että ensimmäinen vaihe selvitystyöstä kohdistuisi juuri korvauskanteiden ensiselvityksen tekemiseen kanteen nostamista koskevaa päätöksentekoa varten ja toinen puolestaan kanteen nostamiseen, mikäli siihen Tuusulan kohdalla päädytään. Ensivaiheen työsuunnitelma olisi usean kunnan osalta yhteinen ja kohdistuisi Tuusulan toimeksiantona Tuusulan tilanteen selvittämiseen yksittäisten sopimusten osalta ja sen arvioimiseen, onko kanteen nostaminen Lemminkäinen Oyj:tä ja Valtatie Oy:tä kohtaan perusteltua.

Asian selvittelykustannuksia arvioitaessa on mahdollista käyttää apuna liitteenä olevaa Bützowin toimiston Hyvinkään kaupungille laatimaa työsuunnitelmaa. Myös Tuusulan toimeksianto etenisi työsuunnitelmasta ilmenevällä tavalla. Asianajaja Olli Hyvönen kuitenkin korostaa, että nyt kysymyksessä olevaa vahingonkorvauskokonaisuutta koskevaa aikaisempaa oikeuskäytäntöä ei ole olemassa ja vahingonkorvausasiaan liittyy useita aiemmin ratkaisemattomia oikeuskysymyksiä. Tästä syystä välttämättömän selvittelytyön määrällinen arviointi on poikkeuksellisen vaikeaa. Työsuunnitelman arvion mukaan selvitystyö veisi kaikkiaan 46 tuntia ja tavanomaista 240 euron ve-loitusperustetta käyttäen (+alv) selvityksen hinnaksi tulisi noin 11.000 euroa.

Asianajaja Olli Hyvönen on antanut Tuusulalle vielä tarkemman arvion selvittelykuluista, minkä mukaan selvittelyn yleinen osa jaetaan Hyvinkään ja Tuusulan kesken puoliksi, jolloin Tuusulan osaksi jäisi kustannusten jakautuessa puoliksi Hyvinkään kanssa 2.750 euroa 5.500 euron sijaan. Kuntakoh-tainen selvittely puolestaan kustantaisi Tuusulalle 5.500 euroa eli kaiken kaikkiaan kustannukset olisivat ensivaiheen selvittelyn osalta karkeasti arvi-oiden noin 8.250 euroa (alv 0%).

Bützowin asianajotoimisto on arvostettu liikejuridiikkaan erikoistunut asian-ajotoimisto, jonka tilat sijaitsevat Helsingin keskustassa. Asianajaja Olli Hyvönen on mm. kilpailuoikeuteen erikoistunut toimiston asianajaja ja osakas. Bützowin toimiston etuna on myös se, että sen asiakkaina ei ole KHO:n kar-tellituomion saaneita asfalttialan yrityksiä. Toimistoa, jolla näitä asiakkuuk-sia ei ole on vaikea löytää yritysten suuren lukumäärän vuoksi. Tuusulan toimeksiantoon liittyy kuitenkin pieni epävarmuustekijä, sillä Olli Hyvönen on Tuusulan kunnan vastapuolen asiamiehenä KHO:ssa vireillä olevassa päiväkotikilpailutuksessa. Tämän vuoksi toimeksiannon antamiseen tulee saada tältä osin hänen päämiehensä suostumus. Koska asia on kuitenkin jo KHO:ssa ja siis loppusuoralla, Hyvönen piti lähinnä teoreettisena sitä, että toimeksiannon vastaanottaminen Tuusulan kunnalta ei olisi tämän vuoksi mahdollista.

Toimeksiannon hyödyt

Lemminkäisen osalta Tuusulan vahingonkorvaus/perusteettoman edun kor-vausvaatimus on 440.148,61 euroa ja Valtatien osalta 66.608,17 euroa. Yh-teensä Tuusulan taloudellisen intressin suuruus asiassa on siis 506.756,78 eu-roa.

Tuusulalla on siten huomattava taloudellinen intressi asiassa. Korvausvaati-musten menestyessä Tuusula saattaisi parhaassa tapauksessa saada tuomiolla edellä mainitun korvaussumman. Pahimmassa tapauksessa minkäänlaisia korvauksia ei tule ja kunta joutuu osallistumaan myös vastapuolien huom-ataviksi nouseviin oikeudenkäyntikuluihin. Tämän vuoksi kanteen nostamista on punnittava huolellisesti ja Tuusulan sopimukset on tutkittava asiantunti-joiden toimesta, minkä jälkeen on aika päättää siitä, lähdetäänkö oikeustoi-miin kunnan sopimuskumppaneita kohtaan vain ei. Huolellisella selvitystyöl-

lä kunta vähentää aiheettoman oikeudenkäynnin riskiä ja toisaalta esiselvityksen osoittaessa päinvastaista turvaamme kunnan oikeudet asfalttikartelli-asiassa jatkossa. Antamalla toimeksiannon Hyvinkään kanssa samalle toimistolle alennamme myös selvittelytyön kustannuksia.

Lisätiedot: lakimies Mia Kontio-Kaskikallio, p. 8718 3608, tekninen johtaja Olli Lappalainen, p. 8718 3501 ja va. hallintojohtaja Tuula Hyttinen, p. 8718 3011.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- antaa toimeksiannon asfalttikartelli-asiassa esiselvityksen tekemiseksi Tuusulan tilanteesta Asianajotoimisto Bützowin asianajaja Olli Hyvöselle siten, että toimeksiannossa hyödynnetään yhteistyössä myös kuntayhteistyön kautta saatavia tietoja ja selvityksiä
- että Tuusula ostaa selvityksen kartellin vaikutuksista asfaltin hintoihin Valtion taloudelliselta tutkimuskeskukselta
- että Tuusula ostaa yhdessä muiden kuntien kanssa asfalttikartelliin liittyvissä erityiskysymyksissä asiantuntijalausuntoja, mikäli se kuntayhteistyönä on mahdollista ja asian selvittämisen sitä vaatii
- että vanhentumiset Tuusulan sopimusyhtiöitä kohtaan katkaistaan vuoden 2010 maaliskuun loppuun mennessä
- tarkastaa tämän asian osalta pöytäkirjan välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 247/3.5.2010

Yleistä esiselvityksestä

Tuusulan kunnanhallitus on 30.11.2009 antanut toimeksiannon Tuusulan tilanteen kartoittamiseksi asfalttikartelli-asiassa asianajotoimisto Bützowin toimistolle. Bützowin toimiston asianajajien Olli Hyvösen ja Tuomas Ahon yhteistyössä tekemä esiselvitys on valmistunut 6.4.2010. Selvityksessä on käyty läpi Tuusulan kunnan edellytyksiä nostaa vahingonkorvausvaatimusta koskeva kanne ns. asfalttikartelliin osallistuneita yhtiöitä ja erityisesti Lemminkäinen Oyj:tä vastaan. Lemminkäinen Oyj on ollut pääasiallinen asfalttiurakoitsija Tuusulassa vuosina 1994 ja 1995 sekä vuosina 1998 -2002. Samoina vuosina toimi nk. asfalttikartelli, jossa Lemminkäinen Oyj:llä oli tärkeä rooli. Lainvastaisen ja valtakunnallisesti toimineen asfalttikartellin ole-

massaolo katsottiin toteen näytetyksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisulla 2009:83.

Selvityksessä on tarkasteltu lähes yksinomaan Lemminkäinen Oyj:n asemaa mahdollisena vastaajana. Toinen Tuusulan kunnan kanssa toiminut ja kartellista tuomittu asfalttiyhtiö, VLT Trading Oy (silloinen Valtatie Oy), on sittemmin ajautunut konkurssiin. VLT Trading Oy:tä on tarkasteltu selvityksessä vain lyhyesti, koska VLT Trading Oy:n haastaminen ja vahingonkorvausvaatimuksen ajaminen konkurssipesää vastaan suhteellisen vähäisen pääomamäärän (66 608,17 ?) osalta ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta jo suuren kulluriskinkin vuoksi.

Perusteet korvausvaatimukselle

Tuusulan kunnan korvausvaatimuksille muodostaa perustan korkeimman hallinto-oikeuden asfalttikartelliratkaisu (2009:83). Tuusulan urakoitsijana toimi kartellin aikana yhteensä seitsemän urakkasopimuskauden ajan Lemminkäinen Oyj, jonka osallisuus kartellissa on KHO:n mukaan ollut pitkäkestoista sekä alueellisesti ja rikkomustyypeittäin laajaa. Kansalliseen lainsäädäntöön ja EU-oikeuteen sisältyy nimenomaisesti periaate, jonka mukaan lainvastaisesta kilpailunrajoituksesta kärsivä on oikeutettu vahingonkorvaukseen. Kartellikorvaukset perustuvat selkeimmin sopimusperusteisesta vahingonkorvausvastuusta johdettavaan hyvitysvollisuuteen. Toisena korvausperusteena tulee pitää KRL (kilpailunrajoituslain) 18a §:n vahingonkorvaussäännöstä. Säännös koskee oikeutta vahingonkorvaukseen hyvityksenä lainvastaisesta kilpailunrajoituksesta.

Kilpailunrajoituslain 18a §:n ongelma tässä tapauksessa on, että sitä sovelletaan lähtökohtaisesti vain elinkeinonharjoittajien väliseen vastuuseen. Sen soveltamisalaa voi olla mahdollista laajentaa tulkinnallisesti siten, että se kattaa myös julkisyhteisön kärsimän kartellivahingon riippumatta siitä, pidetäänkö julkisyhteisöä muutoin kilpailunrajoituslain (kieltojen) tarkoittamana elinkeinonharjoittajana.

Kolmantena perusteena tulee nojautua perusteettoman edun palautusvaatimukseen, mukaan lukien KRL 18 §:n tarkoittama pätemättömyys ylihinnan osalta. Neljäntenä korvausperusteena on syytä käyttää vahingonkorvauslain korvausperusteita. Vahingonkorvauslain mukaan myös taloudelliset vahingot voidaan erityisten syiden perusteella korvata. VahL:n 5:1 §:n mukaiseen taloudellisen vahingon korvausvastuuseen erityisen painavien syiden vuoksi on syytä vedota yhtenä korvausperusteena.

Vahingon määrä

Kartellin perustuvan vahingonkorvauksen ollessa kyseessä korvaus muodostuu yhtäältä todellisen, markkinoilla asianmukaisissa olosuhteissa määräytyvän hinnan ja toisaalta lainvastaisen kartellin seurauksena korkeampana todellisuudessa maksetun urakkahinnan erona. Tuusulan vaatimukset olisivat

oletetulla vahinkoarvioperusteella (20 %:n ylihinta) yli 850 000 euroa minkä päälle tulisivat viivästyskorot, jotka nostavat korvausta vielä huomattavasti.

Tuusulan kunta on vanhentumisen katkaisuilmoituksessa esittänyt vaatimuksen 440 148,61 euron pääomasta eli vahingosta. Tämä vaatimus on aikanaan perustunut Kuntaliiton suosituksiin, jotka pohjautuivat kilpailuviraston tuolloin esittämiin arvioihin. Vaatimuksissa Lemminkäinen Oyj:tä kohtaan ei ole kuitenkaan syytä rajoittaa vanhentumisen katkaisuilmoituksessa esitettyyn, vaan lähtökohdaksi on syytä ottaa kartellin todellisia yleisesti arvioituja vaikutuksia vastaava vahinko, joka EU-tutkimuksiin perustuvan kilpailuviraston arvion mukaan on keskimäärin, jopa 29 % urakkahinnasta. Tästä kohtuullistettu perusteltu vaatimus on selvityksen mukaan 20 % urakkahinnasta.

Vanhentuminen ja näyttö

Asfalttikartellioikeudenkäynnissä tullaan esittämään erilaisia hyvinkin tukinnallisia vaatimuksia puolin ja toisin. Tämän vuoksi hyvin todennäköistä on, että vastapuoli tulee esittämään väitteen saatavan raukeamisesta ainakin yleisen kymmenen vuoden vanhentumisen perusteella. Väite tulee perustumaan siihen, että kartellista sovittiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1994. Teko on jatkunut vuoteen 2002 asti. Teko on nähtävä yhtäjaksoisena toimeena, jonka alkamisajankohdalla ei ole itsenäistä merkitystä. Merkityksellisempää on sen jatkuminen ja päättyminen. KHO:n ratkaisussa on lainvoimaisella tuomiolla vahvistettu kartellin jatkuminen. Urakkasopimukset, jotka on solmittu Tuusulan kanssa, on kaikki tehty kymmenen vuoden sisällä vanhentumisen keskeytysilmoituksesta (7.5.2004) taaksepäin laskettuna. Arvion mukaan vastapuoli tuskin kykenee esittämään mitään, mikä yleisen kymmenen vuoden vanhentumisen perusteella olisi vanhentunut.

Myöskään erikseen tarkasteltavat kolmen ja viiden vuoden vanhentumisajat eivät ole kuluneet Tuusulan osalta umpeen, koska vanhentuminen on Tuusulan vaateiden osalta asiallisesti katkaistu, ja joka tapauksessa on vahvat perusteet väittää, että vanhentumisen käynnistävä juridisesti relevantti tietoisuus on syntynyt vasta KHO:n ratkaisusta.

Näyttö kartelliasiassa liittyy erityisesti tuottamuksen olemassaoloon, syyhteyteen tuottamuksen ja vahingon välillä sekä vahingon määrään. Lisäksi on kuitenkin varauduttava siihen, että vastapuoli riitauttaa itse vahingollisen teon ja vetoaa siihen, että hallintotuomioistuimen lainvoimainenkaan ratkaisu ei muodosta riittävää näyttöä vahingonkorvausprosessissa. Tämän mahdollisen väitteen johdosta tulee riidassa varautua myös siihen, että jo kertaalleen kartellin olemassaolon osalta KHO:ssa esitettyä näyttöä tulee esittää myös vahingonkorvauskanteen yhteydessä.

Tuusulan kunnan asfalttisopimukset

Tiedossa olevina kartellivuosina 1994-2002 Tuusulan kunnan kilpailutuksissa oli mukana tiettävästi myös kartelliin kuulumattomia yrityksiä. Lemmin-

käinen Oyj sai asfalttiurakat Tuusulassa kaikkina muina vuosina paitsi 1996 ja 1997. Vuonna 1996 urakan voitti Tielaitos ja vuonna 1997 Valtatie Oy. Myös Tielaitoksen osalta epäiltiin kartelliin kuulumista, mutta näyttö Tielaitoksen osallisuudesta ei riittänyt. Kartellin vahingollinen vaikutus näkyy ennen muuta kartelliin kuuluvien yritysten hintojen nousuna. Lemminkäinen Oyj:llä oli Tuusulassa oma asfalttiasema ja yhtiö oli selvä markkinajohtaja. Niinpä kartellin vahingollisen vaikutuksen voidaan katsoa näkyvän siinä, ettei sen hinta ollut vielä selvemmin muita alhaisempi. Kartellin aiheuttama vahinko on tarjotun hinnan ja Lemminkäisen normaaleissa markkinaolosuhteissa muodostuneen hinnan välinen ero. Ratkaisevaa merkitystä tässä arvioinnissa ei ole tarpeen antaa sille, mikä on pienten asfalttiyhtiöiden (tai edes Tielaitoksen) tarjoushinta, vaan olennaista on arvioida, mikä Lemminkäisen hinta olisi ollut normaaliolosuhteissa.

KHO:n tuomitsemat yritykset edustivat alan suurimpia toimijoita, joiden markkinaosuus valtakunnallisesti oli lähes 80 %. Yleisesti on tunnettua, että normaalisti kilpailluilla toimialoilla suurimmat toimijat pystyvät vaikuttamaan alan hintatasoon. Kartelleja koskevassa tutkimuksessa on osoitettu, että kartelli vaikuttaa yleiseen hintatasoon, vaikka kaikki alan yritykset eivät olisikaan mukana kartellissa.

Kartelliin kuulumattoman yhtiön tarjoama hinta on aina tapauskohtainen ja riippuvainen erittäin monesta tarjoajaan ja tarjousajankohtaan liittyvästä seikasta. Hintaan vaikuttaa esimerkiksi tarjoajan koko, sen mahdollisuus juuri tarjousajankohtana tarjota asfaltointia tietyllä hinnalla, asfaltointityön sijainti suhteessa tarjoajan käyttämään asfaltointiasemaan (kuljetuskustannukset), tarjoajan tilauskanta tarjousajankohtana, tarjoajan kulurakenne sekä yleinen hinnoittelupolitiikka sekä yleisesti tarjoajan mahdollisuus ja halukkuus voimakkaaseen hintakilpailuun tietyssä aikana. Vapaassa kilpailutilanteessa alan suurien toimijoiden mahdollisuudet hintakilpailuun ovat suuremmat kuin pienillä yhtiöillä, koska suuret yhtiöt kykenevät "massatuotannolla"/tuotantovolyyymilla paitsi pienentämään yksikkökohtaisia kuluja, myös halutessaan korvaamaan mahdollisesti pienempää yksikkökohtaista liiketoiminnan katetta. Muun muassa näiden seikkojen perusteella tarjouskilpailussa kartellin ulkopuolisen tarjoajan korkeampaa hintaa ei voi pitää perusteluna sille, etteikö kartelli olisi vaikuttanut siihen osallistuneiden yhtiöiden tarjoushintoja korottavasti.

Täyttä selvyyttä ja näyttöä tietyn kartellin vaikutuksista ei pystytä osoittamaan muuta kuin aivan poikkeuksellisissa tilanteissa. Sen vuoksi vahingonkorvausta vaativankin on tyytyminen vähempään näyttöön, jotka osin ovat luonteeltaan teoreettisia ja perustuvat yleisempiin arvioihin vastaavanlaisten kartellien vaikutuksista. Tällä ei kuitenkaan haluta vähätellä näyttökysymyksen merkitystä eikä vähätellä näytön esittämisen vaikeutta jutussa. Päinvastoin, vastaajat pyrkivät todennäköisesti voimakkaasti perustelemaan kartelliin kuulumattomien tarjoamia hintoja näyttönä siitä, että hintavaikutusta ei olisi ollut. On kuitenkin huomattava, että kartellijutuissa täyttä näyttöä ei voida markkinaehtoisen hintatason tai vahingon määrän osalta mitenkään an-

taa ja lähtökohtana tulee pitää, ettei myöskään tuomioistuin voi tätä edellyttää.

Kanteen nostaminen ja asiaan liittyvä kuluriski

Kanteen nostamista puoltavat taloudelliset ja periaatteelliset näkökohdat. Selvityksessä on suoraan todettu, että ilman vaatimuksen esittämistä kunta ei voi odottaa saavansa minkäänlaista korvausta. Vain esittämällä vaatimuksen ja ajamalla kannetta kunta voi saada vaatimuksensa täysimääräisesti tai ainakin osittain menestymään. Vahingonkorvausvaatimuksen esittämistä puoltavat monet periaatteelliset näkökohdat. Kartelli on ollut pitkäkestoinen ja luonteeltaan räikeä toimi, jossa on lainvastaisella menettelyllä pyritty hyötyämään julkisyhteisöistä maksajina. Julkisyhteisöt ovat maksaneet ylihintaa kartellin jäsenelle, joka on esiintynyt vilpillisesti ja sitä kautta rikkonut tietoisesti sitä luottamussuhdetta, jonka lähtökohtaisesti tulisi vallita aina sopimuskumppanien välillä.

Asfalttikartellin vahingonkorvauskanteissa on kokonaisuutena kysymys oikeudenkäynnistä, jollaista ei sellaisenaan ole aiemmin Suomessa käyty. Poikkeukselliseksi oikeudenkäynnin tekee kantajien oletettu suuri määrä sekä kartellivahingonkorvausvaatimusten luonne "ennakkotapausluonteisina". Edelleen vahingonkorvausoikeudellisesti kanteiden käsittely tulee edellyttämään useita ainakin jossain määrin tulkinnanvaraiseksi katsottavia oikeuskysymyksiä. On oletettavaa, että vastaajien suuren taloudellisen intressin vuoksi vastaajat pyrkivät esittämään kaikki mahdolliset kanteiden kiistämisen perusteet ja tekemään kantajan vaatimusten käsittelyn monimutkaiseksi. Myös käräjäoikeuden käsitys kanteiden käsittelytavasta, aikataulusta ja järjestyksestä on tällä hetkellä jossain määrin avoin. Oikeuspaikka on Helsingin käräjäoikeus vastaajan (Lemminkäinen Oyj) kotipaikan perusteella.

Ainakin nelisenkymmentä kuntaa aikoo vaatia oikeusteitse vahingonkorvauksia kartellista seuranneiden ylihintojen takia. Tähän mennessä 18 kuntaa on jo nostanut ko. asiassa kanteen Helsingin käräjäoikeudessa. Myös valtio eli Tiehallinto on kantajien joukossa. Suurin osa kanteista kohdistuu Lemminkäinen Oyj:hin.

Tuusulan kanteen osalta on huomioon otettava lisäksi, että mikäli Tuusula laittaa kanteen vireille käräjäoikeuteen kevään 2010 aikana, käräjäoikeudella on ehkä mahdollisuus käsitellä kanne yhdessä muiden vastaavien kanteiden kanssa. Tämä helpottaa olennaisesti Tuusulan työtaakkaa ja vaikuttaa myös kulujen syntymiseen.

Selvityksessä on otettu kantaa myös vaihtoehtoon, että Tuusula jäisi odottamaan nyt vireillä oleviin prosesseihin lopputulosta. Selvittäjät ovat kuitenkin pitäneet tätä huonona vaihtoehtona, koska jos nyt käräjäoikeudessa menossa olevassa vaiheessa Tuusula ei ole mukana kantajana, mahdollisen sovinnon tilanteessa Tuusula ei myöskään ole mukana sopimassa asiaa Lemminkäinen Oyj:n kanssa. Kartelliasian ratkaisu voi selvittäjien mukaan olla myös sovinnon

non aikaansaaminen kartelli-yhtiöiden kanssa. Tuusulalla ei sovintotilanteessa olisi kuitenkaan myöskään ennakkotapausta, johon se kanteensa myöhemmin perustaisi. Myöskään Lemminkäinen Oyj:llä tuskin olisi suurta intressiä lähteä sopimaan myöhemmin enää yksittäisten pienempien kuntien kanssa, vaan ainoa keino olisi viedä prosessi tällöin omin voimin läpi. Tämän vuoksi selvityksessä todetaan, että Tuusulalle olisi perusteltua olla muiden kantajien kanssa samassa rintamassa. Tuusulan kanne on mahdollista saada vireille muutaman viikon sisällä kunnanhallituksen päätöksestä, jolloin käräjäoikeus todennäköisesti ottaa asian käsiteltäväksi vielä muiden kuntien rinnalla. Kannetta on mahdollista vielä täydentää lausumilla, kun mm. käsitys Tuusulan kärsimän vahingon suuruudesta ja tähän liittyvä näyttö täsmentyy.

Aikataulun osalta asianajajat pitävät todennäköisenä, että kanteen kirjallinen valmistelu jatkuu kevään ja syksyn 2010 ajan. Pääkäsitely voisi siten olla mahdollisesti loppukevällä 2011. Käräjäoikeuden ratkaisua voidaan odottaa saatavaksi aikaisintaan kesällä 2011. Tämä aikataulu on kuitenkin vain arvio.

Niin ikään prosessin edellyttämä työmäärä ja täten Tuusulan omat oikeudenkäyntikulut ovat vaikeasti arvioitavissa. Asiassa tulee kuitenkin varautua kanteen täydentämisen lisäksi erilliskysymyksiä koskevaan kirjallisten lausumien antamiseen sekä näiden laatimisen edellyttämään selvitystyöhön. Alioikeusprosessin työmäärä on siten tavanomaista riita-asiaa laajempi ja myös prosessin erilliskysymysten vuoksi vaativampi. Selvityksen tekijät katsovat, että alioikeusvaiheessa lienee epärealistista odottaa kunnan omien oikeudenkäyntikulujen jäävän alle 40.000 euron määrän (alv 0 %). Käytettävissä olevien tietojen perusteella kulujen maksimimääräksi arvioidaan enintään 100.000 euroa (alv 0 %). On kuitenkin huomattava, että kuluja voidaan mahdollisesti jakaa ainakin jossain määrin myös muiden kyseisen toimiston päämiehinä olevien kuntien kanssa.

Mikäli kanne hylättäisiin kokonaisuudessaan, riskinä on siten oikeudenkäyntikulujen korvausvastuu vastapuolelle (Lemminkäinen Oyj). Vastaajan oikeudenkäyntikuluja on vaikea arvioida, mutta ne tulevat oletettavasti olemaan vähintään samaa suuruusluokkaa kuin Tuusulan omat oikeudenkäyntikulut. Selvityksen mukaan kanteen hylkäämisen tilanteessa tulisi varautua noin 200.000 euron (alv 0 %) kuluriskiin omien ja vastapuolen oikeudenkäyntikulujen osalta.

Tuusulan kulut tähän mennessä

Tuusulan esiselvitystä koskevan toimeksiannon kustannukset on sovittu jaettavan osittain muiden kuntakohtaiseen esiselvitykseen mukaan lähteneiden kuntien kanssa. Esiselvityksen "yleisen osan", eli käytännössä kaikkia kuntia koskevan osuuden kustannukset ovat hieman alle 16.000 euroa. Tämä jaetaan selvitystyössä mukana olleiden viiden kunnan kesken (Hyvinkää, Tuusula, Kerava, Nurmijärvi ja Raasepori). Näin jokaisen em. kunnan osuudeksi tulee hieman yli 3.000 euroa. Tuusulan kunnan oman tilanteen edellyttämä "lisätyö" tuohon yleiseen selvitykseen on toteutuneilta kustannuksiltaan noin

6.000 euroa. Näin Tuusulan kunnan esiselvitystyön kustannukset tulevat kokonaisuudessaan olemaan noin 8.000- 9.000 euroa.

Kanteen vireillepanon edellyttämän työmäärän kustannuksiksi asianajaja Olli Hyvönen arvioi noin 12.000 euroa. Tässä pystytään hyödyntämään valmistelussa osin jo Hyvinkäälle tehtyä työtä.

Kaiken kaikkiaan Tuusulan kunnan kustannukset kanteen vireillepanoon saakka tulevat olemaan siten arviolta noin 20.000 euroa sisältäen siis esiselvityksen yleisen osan (noin 3.000 euroa), kuntakohtaisen lisätyön (noin 6.000 euroa) sekä kanteen valmistelun edellyttämän työn (noin 12.000 euroa). Mainitut summat ovat verottomia, eli niihin tulee lisättäväksi 22 %:n arvonlisävero.

Lisätiedot: lakimies Mia Kontio-Kaskikallio, p. 8718 3608, tekninen johtaja Olli Lappalainen, p. 8718 3501 ja va. hallintojohtaja Tuula Hyttinen, p. 8718 3011

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää

- että Tuusulan kunta ryhtyy asfalttikartelliasiassa esiselvityksen pohjalta oikeudellisiin toimiin ja nostaa kanteen Lemminkäinen Oyj:tä kohtaan
- antaa toimeksiannon kanteen ja asian ajamiseksi käräjäoikeudessa Lemminkäinen Oyj:tä kohtaan Asianajotoimisto Bützow Oy:lle siten, että toimeksiannossa hyödynnetään yhteistyössä myös kuntayhteistyön kautta saatavia tietoja ja selvityksiä
- luopua oikeudellisista toimista VLT Trading Oy:n konkurssipesää kohtaan
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 519/16.12.2013

Tuusulan kunta on nostanut kanteen Lemminkäinen Oyj:tä vastaan 1.7.2010 Helsingin käräjäoikeudessa. Kanne on perustunut KHO:n 29.9.2009 antamaan tuomioon ns. asfalttikartelliasiassa, jossa KHO on todennut mm. Lemminkäisen toimineen kilpailunrajoituslain vastaisesti solmimalla kartellin muiden alan yrittäjien kanssa.

Kanteessa Tuusula on vaatinut, että käräjäoikeus velvoittaa Lemminkäisen suorittamaan Tuusulalle 1 169 780,35 euroa, viivästyskorkoa pääomalle

7.6.2004 lukien, tuottokorkoa tai sitä vastaavaa vahingonkorvausta, viivästyskorkoa tuottokorolle 7.6.2004 lukien tai viimeistään haasteen tiedoksiantosta lukien maksupäivään saakka sekä korvausta oikeudenkäyntikuluistaan 183 111,78 euroa korkoineen.

Helsingin kärjäoikeus on antanut tuomion asfalttikartelliasiassa 28.11.2013. Tuusulan kuntaa koskevan tuomion mukaan (L10/24357) Lemminkäinen Oyj velvoitetaan suorittamaan Tuusulan kunnalle

1. korvaukseksi sen vuosien 1995, 1998 ja 2000-2002 päällystys-sopimuksista maksamasta ylihinnasta 588 164,36 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen haasteen tiedoksiantopäivästä 30.7.2010 lukien.
2. korkolain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan laskettua tuottokorkoa erikseen mainituille pääomille
3. korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan laskettavaa viivästyskorkoa tuottokorolle haasteen tiedoksiantopäivästä 30.7.2010 lukien
4. korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista 132.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine korkoineen kuukauden kuluttua kärjäoikeuden tuomion antamispäivästä lukien.

Kärjäoikeus hylkäsi Tuusulan kunnan vuosien 1994 ja 1999 päällystysso-pimuksiin perustuvat vaatimukset. Vuoden 1994 osalta puuttui Tuusulan osalta lisänäyttö kartellin vaikutuksesta hintaan ja vuosi 1999 oli ns. hintaso-tavuosi, jolloin kartellin ei todettu vaikuttaneen asfalttisopimusten hintoihin lainkaan. Vaaditun korvausmäärän osalta korvausvaatimus on myös hyväk-sytty vain osaksi. Ylihintaprosentiksi toteutuneista arvonlisäverovelvollisista urakkahinnoista kärjäoikeus katsoi 15 %:ia vaaditun 23,08 %:n sijaan. Li-säksi tuottokorkoa on määrätty maksettavaksi toissijaisen koronmääräyty-misperusteen mukaisesti. Viivästyskoron alkamisajankohdaksi kärjäoikeus katsoi niin ikään haasteen tiedoksiantopäivän eikä vanhentumisen katkaisua-jankohtaa, kuten Tuusula vaatimuksissaan esitti. Toisaalta Tuusula sai myös vaatimuksiaan hyvin läpi, esim. vuosien 2000-2001 urakkahinnoissa näytet-tiin olevan ylihintaa, vaikka ns. kartelliin kuulumaton yhtiö Viarex osallis-tuikin tarjouskilpailuihin. Sama koskee vuotta 2002, joka tosiasiallisesti oli kar-telliperiodin ulkopuolella oleva vuosi.

Yhteensä Tuusulan kunnan saatavat tuomion johdosta ovat arviolta n. 1 200 000 euroa, mikäli mukaan lasketaan oikeudenkäyntikulukorvaus sekä tuomi-tut viivästys- ja tuottokorko pääomalle.

Tuusulan katsotaan voittaneen kanteensa vain osittain. Tämän vuoksi oikeu-denkäyntikulukorvausta on vähennetty noin 50.000 euroa eikä kuluja ole tuomittu kokonaan Lemminkäisen maksettavaksi.

Tuusulan kunta on ilmoittanut tyytymättömyyttä tuomioon 5.12.2013. Tällä tavoin kunnanhallitukselle on varattu mahdollisuus päättää, valitetaanko tuomiosta Helsingin hovioikeuteen vai ei. Tyytymättömyyden ilmoittaminen ei sido kunnanhallitusta millään tavoin valituksen tekemiseen tai sen tekemättä jättämiseen. Mikäli Tuusulan kunta haluaa tehdä valituksen asiassa, kuluriski on suurempi kuin pelkän vastavalituksen kohdalla, jolloin vastaamme vastapuolen eli Lemminkäinen Oyj:n valitukseen. Vastavalitus ei kuitenkaan ole käytettävissä, mikäli Lemminkäinen Oyj ei valita tuomiosta. Tällöin tuomio jää pysyväksi ja saa lainvoiman.

Todennäköistä on, että Lemminkäinen Oyj valittaa tuomiosta Helsingin hovioikeudelle ja mahdollisesti myös hovioikeuden tuomiosta Korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Oikeudenkäynti kestää tällöin vielä useita vuosia.

Tuusulan asiamiehenä on toiminut asfalttikartelliasiansa kunnanhallituksen valtuutuksen mukaisesti Asianajotoimisto Bützow Oy, nykyisin Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy. Käytännössä asiaa ovat toimistossa hoitaneet AA Olli Hyvönen ja AA Tuomas Aho. Asianajotoimisto on toiminut usean kunnan asiamiehenä (mm. Kerava, Nurmijärvi, Vantaa, Hyvinkää, Raasepori) asfalttikartelliasiansa, joten kulujen määrää on jaettu yhteisvastuullisesti kuntien kesken. Kaikki kunnat eivät aio valittaa tuomioistaan, joten tämä nostaa jatkossa jonkin verran oikeudenkäyntikulujen määrää. Asiamiestemme mukaan tuomioon ei sisälly sellaisia elementtejä joista he erityisesti suosittelivat valituksen tekemistä. Kaiken kaikkiaan Tuusulan kunta sai kohtuullisen hyvin vaatimuksensa läpi. Ainoa poikkeus on vuoden 1994 hylkääminen, jonka osalta valitus voisi olla mahdollinen. Mikäli vuotta 1994 koskeva vaatimus menestyisi, tämä tarkoittaisi käräjäoikeuden tuomiossa hyväksymien periaatteiden mukaan n. 70 000 euron korvausta asiassa. Tästä tulee kuitenkin vähennettäväksi parhaassakin tapauksessa oikeudenkäyntikulujen määrä, joka on todennäköisesti useita kymmeniä tuhansia euroja ja nostaa Tuusulan kunnan osalta riskiä vastapuolelle korvattavien oikeudenkäyntikulujen määrästä. Mikäli Lemminkäinen valittaa tuomiosta eteenpäin, on joka tapauksessa varauduttava omien vaatimusten puolustamiseen vastavalituksella, mikä tarkoittaa jonkinlaista kuluriskiä asiassa. Vaikka vastavalitusta ei tehtäisi, kuluriski on silti olemassa, koska tuomio saattaa muuttua hovioikeudessa tai KHO:ssa Lemminkäisen valituksen johdosta.

Edellä mainitun vuoksi Tuusulan kunnan tulee päättää valitetaanko tuomiosta ja valtuuttaa Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy vastavalituksen tai valituksen tekemiseen mahdollisen Lemminkäisen muutoksenhaun johdosta.

Kaiken kaikkiaan Helsingin käräjäoikeuden tuomio Tuusulan kunnalle oli moneen muuhun kuntaan nähden odotettua parempi. Tuomio voi kuitenkin valitusten kautta muuttua myös Tuusulan kunnan vahingoksi.

Lemminkäinen Oyj on hakenut valitusajan pidennystä asfalttikartellia koskevaan tuomioon. Turvatakseen oikeutensa Tuusulan kunta on myös pyytänyt asiamiestensä suosituksesta valitusaikaan pidennystä. Kehotus pidennyksen

hakemiseen on tehty yhdessä kuntien asfalttikartelliasiaa hoitavien asiamiesten kesken kaikkien kuntien edun nimissä. Valitusajan pidennyksellä Tuusula turvaa oikeutensa saada asiassa lisätietoja Lemminkäinen Oyj:n mahdollisista valitusperusteista.

Lisätiedot: lakimies Mia Kontio-Kaskikallio, p. 040 314 3608, tekninen johtaja Jyrki Kaija, p. 040 314 3051 ja kunnansihteeri Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- että, Tuusula odottaa valitusajalle mahdollisesti saatavan pidennyksen ajan ja päättää vasta tämän jälkeen, valittaako Tuusula Helsingin käräjäoikeuden tuomiosta L/10/24357. Mikäli määräajan pidennystä ei saada, kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan päättämään valituksesta hovioikeudelle
- valtuuttaa Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy:n tekemään vastavalituksen asiassa ja hoitamaan Tuusulan kunnan asiaa mikäli Lemminkäinen Oyj valittaa tuomiosta Helsingin hovioikeuteen eikä Tuusulan kunta pääte myöhemmin itse valittaa tuomiosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 21/13.1.2014

Helsingin käräjäoikeus on päättänyt, että valitusaikaa asfalttikartellin vahingonkorvausta koskevien tuomioiden osalta jatketaan 31.3.2014 asti.

Lemminkäinen on ilmoittanut, että se haluaa suorittaa asfalttiasiaassa käräjäoikeuden 28.11.2013 antamien tuomioiden johdosta Lemminkäisen maksettavaksi tuomitsemat korvaukset korkoineen ja oikeudenkäyntikulut viivästyskorkojen kertymisen katkaisemiseksi kyseisten suoritusten määrän osalta.

Maksujen suorittamisella ei otettaisi kantaa kanteiden oikeellisuuteen eikä siihen, miltä osin Lemminkäinen mahdollisesti hakee muutosta käräjäoikeuden tuomioihin. Maksut tehtäisiin siis ainoastaan viivästyskoron kertymisen katkaisemiseksi maksujen määrän osalta. Lisäksi Lemminkäinen on todennut, että mikäli kunnat eivät hyväksy maksujen vastaanottamista viivästyskorkojen katkaisemiseksi maksusuoritusten määrän osalta, kyseessä on maksun vastaanottamisesta kieltäytyminen siihen liittyvine lainmukaisine seurauksineen.

Asiaa Tuusulan kunnan puolesta hoitava Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy on arvioinut tilannetta ja huomioitavia seikkoja eri näkökulmista ja suo-

sittaa, että Tuusulan kunta ottaa maksun vastaan liitteestä ilmenevillä perusteilla.

Juridia Bützow Oy:n laatima muistio on liitteenä.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää, että

- kunta ei vastusta maksun suorittamista ja Lemminkäinen Oy:lle voidaan antaa Juridia Bützow Oy:n suosituksen mukainen vastaus.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 124/10.3.2014

Valitusaika Helsingin käräjäoikeuden antamasta ns. asfalttikartellin vahingonkorvaustuomiosta päättyy 31.3.2014.

Liitteenä olevassa Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy:n laatimassa muistiossa on arvioitu, onko Tuusulan kunnan syytä ja mahdollisesti missä laajuudessa valittaa Helsingin käräjäoikeuden antamasta tuomiosta. Lisäksi on pohdittu, onko Tuusulan kunnan syytä varautua tekemään nk. vastavalitus tilanteessa, jossa korvauksiin tuomittu Lemminkäinen Oyj valittaisi tuomiosta. Vastavalitus tulee tehdä 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä eli ko. tapauksessa 14.4.2014 mennessä.

Muistiosta ilmenee, ettei käräjäoikeuden tuomiosta valittamista varsinaisella valituksella pidetä perusteltuna, sillä valittajana ei pystytä esittämään uutta näyttöä aiheutuneista vahingoista ja niiden määrästä. Vaatimukset jouduttaisiin perustamaan hovioikeudessa samalle asiakirja-aineistolle ja muulle näytölle, joka oli käytettävissä jo käräjäoikeudessa. Sen sijaan on perusteltua varautua vastaamaan Lemminkäisen mahdolliseen valitukseen, ja Lemminkäisen valittaessa tuomiosta, tekemään vastavalitus.

Vastakanne merkitsee suurempaa työmäärää Tuusulan asiamiehille kuin pelkkä valitukseen vastaaminen, mutta vastakanteen merkitys on siinä, että Tuusulan kunta voi valitusprosessissa nostaa käsiteltäväksi asioita tilanteessa, jossa vastapuoli joka tapauksessa laittaa valitusprosessin vireille. Valitukseen vastaaminen ja siitä johtuva työmäärä riippuu siitä, missä laajuudessa eli minkä kysymysten osalta Lemminkäinen mahdollisesti valittaa.

Muistiossa suositellaan, että kunnan viranhaltijalle/viranhaltijoille annetaan valtuutus päättää asiamiesten kanssa vastavalituksen lopullinen kohde vastavalituksen valmisteluvaiheen edetessä.

Juridia Bützow Oy:n laatima muistio on liitteenä.

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- ettei Tuusulan kunta valita Helsingin käräjäoikeuden tuomiosta L/10/24357
- aiemmin tekemänsä päätöksen uudistaen valtuuttaa Asianajotoimisto Juridia Bützow Oy:n tekemään vastavalituksen asiassa ja hoitamaan Tuusulan kunnan asiaa mikäli Lemminkäinen Oyj valittaa tuomiosta Helsingin hovioikeuteen
- antaa kunnansihteerille valtuutuksen päättää asiamiesten kanssa vastavalituksen lopullinen kohde vastavalituksen valmisteluvaiheen edetessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Khall § 440/21.11.2016

Tuusulan kunta on nostanut kanteen Lemminkäinen Oyj:tä vastaan 1.7.2010 Helsingin käräjäoikeudessa. Kanne on perustunut KHO:n 29.9.2009 antamaan tuomioon ns. asfalttikartelliasiassa, jossa KHO on todennut mm. Lemminkäisen toimineen kilpailunrajoituslain vastaisesti solmimalla kartellin muiden alan yrittäjien kanssa.

Helsingin käräjäoikeus on antanut tuomion asfalttikartelliasiassa 28.11.2013. Tuusulan kuntaa koskevan tuomion mukaan (L10/24357) Lemminkäinen Oyj on velvoitettu suorittamaan Tuusulan kunnalle korvauksia arviolta n. 1 200 000 euroa, mikäli mukaan lasketaan oikeudenkäyntikulukorvaus sekä tuomitut viivästys- ja tuottokorko pääomalle.

Tuusulan kunta on tehnyt vastavalituksen käräjäoikeuden tuomiosta Helsingin hovioikeuteen. Tuusulan asiamiehenä on toiminut asfalttikartelliasiassa kunnanhallituksen valtuutuksen mukaisesti Asianajotoimisto Bützow Oy, nykyisin Eversheds Asianajotoimisto Oy. Tuusulan asiaa on käytännössä hoitanut asianajaja Olli Hyvönen. Helsingin hovioikeus on antanut tuomion asfalttikartelliasiassa 20.10.2016.

Hovioikeuden tuomio Tuusulan näkökulmasta

Helsingin hovioikeuden tuomiossa Tuusulalle tuomitut korvaukset alenivat jonkin verran. Mm. Lemminkäisen Tuusulalle maksettavan **vahingonkorvauksen määrä alennettiin 362.992 euroon** käräjäoikeuden tuomitsemasta **588.164,36 eurosta**. Lisäksi **oikeudenkäyntikulujen korvauksia alennettiin**, ja **viivästyskoron alkamisajankohtaan tuli muutoksia**. Tarkemmat tiedot ovat oheisessa liitteessä.

Tuusulan kunnan mahdollinen muutoksenhakuintressi hovioikeuden tuomiossa kohdistuu kartelliperiodiin, vuoden 2002 vanhentumista koskevaan päätökseen, viivästyskoron alkamisajankohtaan sekä Tuusulalle korvattaviin oikeudenkäyntikuluihin. Tarkemmat tiedot käyvät ilmi liitteenä olevasta Tuusulaa koskevasta hovioikeuden tuomion tiivistelmästä. Liitteenä on myös Helsingin hovioikeuden tiedote tuomiosta 20.10.2016.

Helsingin hovioikeuden tuomion jälkeen on päätettävä haluaako Tuusulan kunta valittaa tuomiosta ja hakea korkeimmalta oikeudelta (KKO) valituslupaa. Asianajaja Olli Hyvönen suosittelee, että korkeimmalle oikeudelle tehdään valitus oikeusvoimakysymyksestä ja vaaditaan, että korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) kartelliasiassa aikanaan annettu päätös otetaan Helsingin kärjäoikeuden katsomalla tavalla ratkaisun pohjaksi. Lisäksi suositus on, että vanhentumiskysymykseen haetaan muutosta ja vaaditaan, että korvausoikeuden vanhentuminen alkaa kärjäoikeuden katsomin tavoin KHO:n kartellipäätöksestä, eikä vuoden 2002 korvausvaatimus ole siten vanhentunut kuten hovioikeus on tuomiossaan katsonut. Tuusulan kunnalle on lisäksi katsottava aiheutuneen vuoden 2002 urakkasopimuksen perusteella vahinkoa. Myös hovioikeuden päätöksessä ottamasta kannasta viivästyskoron alkamisajankohdasta suositellaan valittamaan. Oikeudenkäyntikuluja tulee lisäksi vaatia korvattavaksi täysimääräisesti kaikissa oikeusasteissa.

AA Olli Hyvösen alustavan arvion mukaan valituslupan ja valituksen laatimisen kustannukset ovat 13.000 -20.000 euroa. Kustannuksiin vaikuttaa merkittäväällä tavalla se, kuinka moni kymmenestä Asianajotoimisto Eversheds Oy:n päämieskunnasta päättää valittaa ja miltä osin valitukset koskevat samoja kysymyksiä. Kustannuksiin vaikuttaa myös, kuinka paljon asiassa on mahdollista tehdä yhteistyötä muiden kuntien asiamiesten kanssa.

Seuraukset Tuusulalle, jos hovioikeuden tuomiosta ei valiteta

Mikäli Tuusula ei hae valituslupaa, hovioikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi ja Tuusulan maksimikorvaus kanteen perusteella on hovioikeuden tuomion mukainen määrä. Vaikka Tuusula ei valittaisi, on mahdollista, että Lemminkäinen hakee muutosta hovioikeuden tuomioon, esimerkiksi vaatien, että myöskään niiltä vuosilta, joilta hovioikeus on tuominnut korvauksia maksettavaksi, korvauksille ei ole perusteita. Hovioikeuden tuomio voi siis, jos Lemminkäinen hakisi valituslupaa ja luvan saisi, muuttua korkeimmassa oikeudessa Tuusulalle huonommaksi kuin nyt annettu hovioikeuden tuomio. Valituslupan myöntäminen ei ole selviö, mutta asfalttikartelliasiassa on useita kysymyksiä, joille on hyvin todennäköistä saada ennakkopäätösperusteella valituslupa.

Hovioikeuden tuomiossa on myös kyse siitä, että KHO:n päätöstä ei asetettu korvausoikeudenkäynnissä ”automaattisesti” sellaiseen asemaan, että pelkästään KHO:n päätöksen perusteella kantajat olisivat vahingonkorvausoikeudenkäynnissä todistaneet kartellin olemassaolon ja vaikutuksen tietyllä alueella. KHO:n päätökselle ei siten annettu oikeusvoimaa korvausoikeudenkäynnissä. Se, että KHO:n päätökselle ei annettu oikeusvoimaa, ei tarkoita

sitä, että hallintoprosessi (seuraamusmaksuoikeudenkäynti, jossa todettiin kartellin olemassaolo ja valtakunnallisuus sekä määrättiin seuraamusmaksut) käytäisiin uudelleen. Vahingonkorvausoikeudenkäynnin osalta on teoriassa mahdollista, että korkein oikeus määräisi korvausoikeudenkäynnin joiltain osin palautettavaksi joko hovioikeuteen tai käräjäoikeuteen, mikäli korkein oikeus katsoisi että on ollut väärin olla ottamatta KHO:n kartelliratkaisua tuomioiden pohjaksi. Tämä on kuitenkin epätodennäköistä ja todennäköisempää on, että korkein oikeus itse ratkaisisi kanteet tuomiolla.

Liite nro 1

Lisätiedot: lakimies Mia Kontio-Kaskikallio, p. 040 314 3608

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

- että, Tuusulan kunta hakee valituslupaa KKO:lta hovioikeuden tuomioon asfalttikartellia koskevassa asiassa ja mikäli lupa myönnetään valittaa asiassa korkeimpaan oikeuteen
- valtuuttaa Asianajotoimisto Eversheds Oy:n hoitamaan Tuusulan valituslupaa ja valitusta koskevaa asiaa KKO:ssa asfalttikartelliasiansa
- että, kunnanhallituksen päätös asiakirjoineen määrätään prosessuaalisista syistä salaiseksi oikeudenkäynnin ollessa kesken ajankohtaan 19.12.2016 saakka (määräpäivä valitukselle)
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

ote
Mia Kontio-Kaskikallio

441 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Khall § 441/21.11.2016 Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.55. Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

KESKUSTELUASIAT

- Selvitys kunnanhallituksen ja lautakuntien myöntämistä avustuksista v. 2016
- Kunnanhallituksen iltakoulu aiheesta HSL 19.12.2016
- kunnan käytännöt toimielimen esityslistalla olevien asioiden julkistamisessa kunnan www-sivuilla (Arto Lindberg)
- Anttilan tilakeskuksen rivitalojen tilanne: rakennusten kunto, vuokralaisten irtisanominen ym. (Kari Friman, Pasi Huuhtanen, Ari Nyman)
- kuorma-autojen pysäköinti Sepäntien poikkiteillä eli Kankurintiellä, Suksitiellä, Rastitiellä ja Pallotiellä aiheuttaa vaaratilanteita (Päivö Kuusisto)

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT / Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät: 426, 429, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441
Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät: 427, 428, 430, 431
Hallintolainkäyttölain 5 §/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on TUUSULAN KUNNANHALLITUS, PL 60, 04301 TUUSULA tai sähköposti kirjaamo@tuusula.fi Pykälät: 427, 428, 430, 431

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

29.11.2016

Tiedoksianto asianosaiselle

asianosaisen nimi

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)
Annettu postin kuljetettavaksi

xx.xx. 2016

Luovutettu asianosaiselle

xx.xx. 2016

Vastaanottajan kuittaus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen. (Jos päätökseen voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksin, ei kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta voida tehdä.) Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki tai sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Pykälät

MARKKINAOIKEUS, PL 118, (Erottajankatu 1-3), 00131 Helsinki tai sähköposti: markkinaoikeus(at)om.fi

Pykälät

katso erillinen muutoksenhakuosoitus

Valitusaika hallinto-oikeuteen on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite

- päätös, johon haetaan muutosta

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi

- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan itsensä tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä liitettävä mukaan valittajan antama valtakirja.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

29.11.2016

Tiedoksianto asianosaiselle

asianosaisen nimi

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)

Annettu postin kuljetettavaksi

xx.xx. 2016

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19)

xx.xx. 2016

Luovutettu asianosaiselle

xx.xx. 2016

Vastaanottajan kuittaus
